

DAGDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013.-2019.GADAM

Apstiprināta ar Dagdas novada domes 26.09.2012. lēmumu (sēdes protokols Nr.10, 26.§).

Dagdas novada attīstības programma tiek izstrādāta Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/062 „Dagdas novada attīstības programmas un teritorijas plānojuma izstrāde” ietvaros. Izstrādātājs: SIA „Reģionālie projekti”

PRIEKŠVārds

Dagdas novads atrodas Latgales reģionā, kuru bieži uzskata par depresīvu. Tomēr tā nedrīkst mūsu novadu saukt, jo šeit visa gada garumā norisinās daudz un dažādu notikumu un aktivitāšu.

Novads ar katru gadu tiek vairāk sakopts, labiekārtots, apstrādātas lauksaimniecības zemes, izkopti meži, tiek veidoti jauni tūrisma objekti.

Mūsu novada uzņēmējiem šeit tiek radīti pietiekoši labi nosacījumi, lai varētu uzsākt un attīstīt uzņēmējdarbību.

Katrs pagasts novadā izceļas ar sev ko īpašu un tikai ar tā pagasta vārdu raksturīgu.

Mums visiem kopā Dagdas novadā jāsaģlabā latgaļu tradīcijas, dziesmas, nostāstus un kultūrvidi, ar ko mēs varam būt interesanti mūsu viesiem.

Ļoti aktīvi novada dzīvē iesaistās dažādas sabiedriskās organizācijas, bet īpaši aktīvi ir jaunieši. Tieši viņi būs mūsu novada tēla veidotāji tālākā nākotnē. Jaunieši ne tikai mācās un iegūst zināšanas skolā, bet aktīvi piedalās ārpusstundu aktivitātēs, viņiem ir savs skatījums uz noteiktām dzīves norisēm.

Tikai darbojoties visiem kopā, mēs nonāksim pie novada izvirzītās vīzijas, ka Dagdas novads ir daudzfunkcionāls novads Latgalē ar apmierinātiem un darbīgiem iedzīvotājiem, attīstītu mazo uzņēmējdarbību, lauksaimniecības produktu ar pievienoto vērtību ražošanu un dabas tūrismu.

Lai mums visiem kopā izdodas realizēt uzliktos mērķus!

Sandra Viškure

Dagdas novada domes priekšsēdētāja vietniece

SATURA RĀDĪTĀJS

<i>Attēlu saraksts</i>	5
<i>Tabulu saraksts</i>	6
<i>Saīsinājumi</i>	7
<i>Ievads</i>	8
Pašreizējās situācijas analīze	9
<i>Novada vizītkarte</i>	10
<i>Iedzīvotāji un apdzīvojums</i>	12
Iedzīvotāju skaita dinamika	12
Dabiskās kustības rādītāji	13
Migrācijas rādītāji	13
Dzimumstruktūra un galvenās vecuma grupas	14
Demogrāfiskā slodze	14
Nacionālais sastāvs un pilsonība	15
Apdzīvojuma struktūra	15
Prognozētais iedzīvotāju skaits	16
Novērtējums	16
<i>Pārvaldība</i>	18
Novada administratīvā struktūra	18
Budžets	19
Sabiedriskās attiecības un komunikācija ar iedzīvotājiem	21
Nevalstiskās organizācijas	21
Funkcionālās saites un sadarbība ar citām pašvaldībām	22
Projekti	22
Novērtējums	23
<i>Pakalpojumi</i>	25
Izglītība	25
Kultūrvide	28
Sports	30
Sociālās un veselības aprūpe un pakalpojumi	31
Sabiedriskā drošība un kārtība, ugunsdrošība	32
Sadzīves un citi pakalpojumi	32
Novērtējums	33
<i>Vide un kultūrvēsturiskais mantojums</i>	34
Ģeogrāfiskais novietojums	34
Reljefs un augsnes	34
Klimats	34
Derīgie izrakteņi	35
Zemes resursi	35
Ūdens resursi	36
Aizsargājamās dabas teritorijas un objekti	36
Kultūrvēsturiskais mantojums	36
Piesārņotas vietas	37
Novērtējums	37
<i>Tehniskā infrastruktūra</i>	38
Ceļu infrastruktūra	38
Sabiedriskais transports	40
Telekomunikācijas un sakari	40
Elektroapgāde	41
Gāzes apgāde	41
Komunālie pakalpojumi	41
Mājokļi	42
Novērtējums	42
<i>Ekonomika</i>	44
Uzņēmumu skaits	44
Uzņēmējdarbības nozares un apgrozījums	44
Ekonomiskā aktivitāte	45
Nodarbinātība	46

lauksaimniecība	47
Tūrisms	50
Aktīvā atpūta	50
Amatniecība	50
Novērtējums	51
SVID analīze	52
Izglītības un sporta jomas SVID analīze	53
Jaunatnes politikas SVID analīze	54
Kultūras un tūrisma jomas SVID analīze	55
Sociālo un medicīnas pakalpojumu SVID analīze	56
Tehniskās infrastruktūras, vides un publiskās ārtelpas SVID analīze	57
Pārvaldības un drošības SVID analīze	58
Uzņēmējdarbības jomas SVID analīze	58
<i>Pašreizējās situācijas analīzes kopsavilkums</i>	59
Stratēģiskā daļa	60
<i>Telpiskās attīstības plānošanas politika Latvijā</i>	61
<i>Stratēģiskā plānošana</i>	62
<i>Vīzija</i>	64
<i>Stratēģiskie mērķi</i>	65
<i>Prioritātes un virzieni</i>	66
Prioritātes	66
Virzieni	66
<i>Novada viedokļu līderu redzējums</i>	67
<i>Uzdevumi</i>	69
<i>Novada perspektīvā ekonomiskā specializācija</i>	70
<i>Funkcionālo saišu stiprināšana</i>	70
<i>Attīstības programmas saskaņotība un pēctecība</i>	71
Atbilstība „Latvija 2030”	71
Atbilstība NAP	72
Atbilstība Latgales stratēģijai 2030	72
Atbilstība Latgales reģiona Teritorijas plānojumam 2006.-2026.gadam	73
Atbilstība Latgales programmai 2010.-2017.gadam	74
Vietēja līmeņa plānošanas dokumenti	75
Kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti	76
Rīcības plāns	78
<i>SM1 Patīkama dzīves telpa</i>	80
<i>SM2 Kvalitatīvi, daudzveidīgi un pieejami pakalpojumi</i>	85
<i>SM3 Pilnvērtīga ekonomiskā vide</i>	94
Investīciju plāns	98
Pašvaldības attīstības projekti	100
Vietējās uzņēmējdarbības projekti	105
Uzraudzības plāns	106
<i>Attīstības programmas īstenošana un uzraudzība</i>	107
Attīstības programmas īstenošana	107
Attīstības programmas īstenošanas uzraudzība	107
Priekšlikums Attīstības programmas Uzraudzības ziņojuma struktūrai	107
Uzraudzības process	108
(1) Uzdevumu un rīcību izpildes tabula	109
(2) Teritorijas attīstības rādītāji	111
(3) Darbības rezultātu rādītāji un sasniedzamie rezultāti	111
(4) Politikas rezultātu rādītāji un sasniedzamie rezultāti	114

ATTĒLU SARAKSTS

Attēls 1: Dagdas novada novietojums Latvijā	10
Attēls 2: Iedzīvotāju skaita dinamika	12
Attēls 3: Iedzīvotāju skaita samazinājums	12
Attēls 4: Iedzīvotāju skaita ikgadējā samazinājuma attiecība pret iedzīvotāju skaitu	12
Attēls 5: Iedzīvotāju skaita sadalījums un dinamika pa pagastiem	13
Attēls 6: Dabiskā pieauguma salīdzinājums 2010.gadā	13
Attēls 7: Migrācijas saldo izmaiņas	14
Attēls 8: Iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra	14
Attēls 9: Demogrāfiskās slodzes salīdzinājums 2011.gadā.....	15
Attēls 10: Iedzīvotāju nacionālais sastāvs.....	15
Attēls 11: Iedzīvotāju sadalījums pēc valstiskās piederības	15
Attēls 12: Administratīvā struktūra.....	17
Attēls 13: Novada domes administratīvā struktūra	18
Attēls 14: Budžeta ienākumi 2011.gadā	20
Attēls 15: Budžeta izdevumi 2011.gadā	20
Attēls 16: Skolēnu skaita dinamika izglītības iestādēs	25
Attēls 17: Skolotāju sadalījums pa vecuma grupām	27
Attēls 18: Bibliotēku lietotāju skaits	28
Attēls 19: Bibliotēku apmeklējumu skaits.....	28
Attēls 20: Sociālo pabalstu sadalījums pa pagastiem	32
Attēls 21: Zemes lietošanas veids	35
Attēls 22: Zemes īpašumu struktūra.....	35
Attēls 23: Zemes lietojuma struktūra	36
Attēls 24: Nozīmīgākie autoceļi	39
Attēls 25: Komunālo pakalpojumu lietotāju skaita dinamika	42
Attēls 26: Uzņēmumu reģistrācijas dinamika	44
Attēls 27: Ekonomiski aktīvās tirgus vienības 2009.gadā	45
Attēls 28: Bezdarbnieku vecuma struktūra.....	46
Attēls 29: Bezdarbnieku sadalījums pa pagastiem.....	46
Attēls 30: Bezdarbnieku valsts valodas prasmes	46
Attēls 31: Bezdarbnieku izglītības līmenis	47
Attēls 32: Bezdarba ilgums.....	47
Attēls 33: Telpiskās plānošanas politika Latvijā	61
Attēls 34: Vispārīgs stratēģiskās daļas ietvars	62
Attēls 35: Dokumenta stratēģiskās daļas uzbūve	63
Attēls 36: Stratēģiskie mērķi	65
Attēls 37: Prioritātes un virzieni	66
Attēls 38: Biežāk minētie vārdi viedokļu līderu redzējumā par 2030.gadu	68
Attēls 39: Funkcionālo saišu stiprināšana	71

TABULU SARAKSTS

Tabula 1: Iedzīvotāju skaits	10
Tabula 2: Dabiskās kustības rādītāji.....	13
Tabula 3: Migrācijas saldo salīdzinājums	14
Tabula 4: Apdzīvojuma struktūra	16
Tabula 5: Pašvaldības pārraudzībā esošās iestādes.....	19
Tabula 6: Īstenotie un uzsāktie projekti.....	23
Tabula 7: Pašdarbības kolektīvi	30
Tabula 8: Zemes kadastrālās vērtības pagastos	34
Tabula 9: Derīgo izrakteņu atradņu apjoms	35
Tabula 10: Zemes lietošanas veids	35
Tabula 11: Potenciāli piesārņotās vietas	37
Tabula 12: Pašvaldības autoceļi.....	40
Tabula 13: Autobusu maršruti	40
Tabula 14: Uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu 2010.gadā	45
Tabula 15: Bezdarbnieku skaits pagastos.....	46
Tabula 16: Lielākās saimniecības pēc platības un lopu skaita pa pagastiem.....	49
Tabula 17: Atbilstība „Latvija 2030” uzstādījumiem.....	72
Tabula 18: Atbilstība „Latgales stratēģija 2030” uzstādījumiem	73

Dokumentā izmantoto fotogrāfiju avots: Dagdas novada dome

SAĪSINĀJUMI

°C – Celsija grādi	MK – Ministru kabinets
AS – Akciju Sabiedrība	mm – milimetri
BJC – Bērnu un Jauniešu centrs	NACE - Nomenclature Générale des Activités Économiques dans les Communautés Européennes (<i>no franču val., EU klasifikācijas sistēma</i>)
BO – Bezpeļņas organizācija	NĪN – Nekustamā īpašuma nodoklis
CFLA – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra	Nr. – numurs
Cilv. – cilvēki	NVA – Nodarbinātības Valsts aģentūra
cm - centimetri	NVO - Nevalstiskā organizācija
CSP – Centrālā Statistikas Pārvalde	PII – Pirmskolas izglītības iestāde
DA – Dienvidaustrumu	PMLP – Pilsonības un Migrācijas Lietu pārvalde
DR - Dienvidrietumu	PVN – Pievienotās vērtības nodoklis
DUS – Degvielas uzpildes stacija	reģ. - reģistrācijas
ELFLA - Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai	RNP – Rāznas Nacionālais parks
EPL – elektropārvades līnija	SIA – Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds	SK – Sporta klubs
ES – Eiropas Savienība	SVID – stiprās vājās puses, iespējas, draudi
ESF – Eiropas Sociālais fonds	t.sk. – tai skaitā
ez. – ezers	TPL – teritorijas plānojums
FVP – Feldšeru – vecmāšu punkts	TV – televīzija
gab. - gabali	VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
GMI – garantētais minimālais ienākums	VAS – Valsts akciju sabiedrība
ha – hektārs	VEC – Nacionālais Veselības dienests
IIN – ledzīvotāju ienākumu nodoklis	VIAA – Valsts izglītības attīstības aģentūra
IK – individuālais komersants	VIDM – Vides ministrija
IzM – Izglītības Ministrija	Vjl. - virs jūras līmeņa
km – kilometrs	VKPAI - Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas
km ² – kvadrātkilometrs	VSPC – Veselības un sociālo pakalpojumu centrs
km ³ – kubikilometrs	VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
KPFI – Klimata pārmaiņu finanšu instruments	VZD – Valsts zemes dienests
KS - kooperatīvā sabiedrība	ZA – Ziemeļaustrumu
kV - kilovati	ZS – Zemnieku saimniecība
LAD – Lauksaimniecības atbalsta dienests	
LIZ - Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	
Ls – Lats	
LTV – Latvijas Televīzija	
LVL – Latvijas Lats	
m ² - kvadrātmetri	
m ³ - kubikmetri	

IEVADS

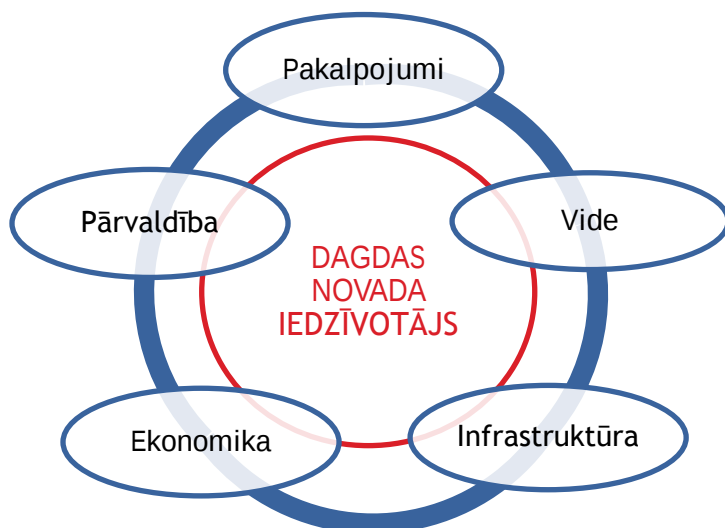

Dagdas novada Attīstības programma ir vidēja termiņa politisks dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai. Attīstības programma sastāv no 3 daļām:

1. novada pašreizējās situācijas raksturojuma, kurā iekļauta novada SVID analīze;
2. Stratēģiskās daļas, kas nosaka novada ilgtermiņa vīziju, stratēģiskos mērķus, prioritātes, kā arī vidēja termiņa prioritāros virzienus;
3. Rīcības plāna un tā īstenošanas uzraudzības kārtības laika posmā no 2013. līdz 2019.gadam.

Novada pašreizējā situācija, kas attiecināmā uz 2011.gada novembri, raksturota 5 sadaļās: pārvalde, pakalpojumi, vide, infrastruktūra un ekonomika. Šie vienlaicīgi ir galvenie novada pamatakmeņi, kas veido Dagdas novada iedzīvotāju labklājību un dzīves telpu.

Katras pašreizējās situācijas raksturojuma nodaļas beigās ir pievienots novērtējums par attiecīgo jomu. Novērtējumā iekļauti iedzīvotāju aptaujas, kura tika veikta projekta ietvaros, rezultātu secinājumi, kā arī galvenie secinājumi no darba grupām.

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

NOVADA VIZĪTKARTE

NOVADA TERITORIJAS PLATĪBA: 949 km²

IEDZĪVOTĀJU SKAITS¹: 9185

IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS: 9,7 cilvēki/km²

ADMINISTRATĪVAIS CENTRS: Dagdas pilsēta

ĢEOGRĀFISKAIS NOVĒTOJUMS: Dagdas novads atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā, pierobežā.

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA: Dagdas novadu veido Dagdas pilsēta un 10 pagasti - Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Bērziņu, Dagdas, Ezernieku, Konstantinovas, Ķepovas, Svariņu un Šķaunes pagasts.

Tabula 1: Iedzīvotāju skaits

TERITORIĀLĀ VIENĪBA	IEDZĪVOTĀJU SKAITS	PLATĪBA
Dagdas pilsēta	2467	3 km ²
Andrupenes pagasts	1359	136 km ²
Andzeļu pagasts	666	96 km ²
Asūnes pagasts	567	78 km ²
Bērziņu pagasts	459	97 km ²
Dagdas pagasts	867	57 km ²
Ezernieku pagasts	892	130 km ²
Konstantinovas pagasts	583	79 km ²
Ķepovas pagasts	249	57 km ²
Svariņu pagasts	448	92 km ²
Šķaunes pagasts	628	124 km ²

Novada 3 pagasti - Šķaunes, Bērziņu un Ķepovas - robežojas ar Baltkrieviju.

ATTĀLUMS LĪDZ GALVAPILSĒTAI: Rīga - 267km.

ADMINISTRATĪVĀ CENTRA ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJĀM PILSĒTĀM: Daugavpils - 80km, Rēzekne - 59km, Krāslava - 36km.

KAIMIŅU PAŠVALDĪBAS: Dagdas novads robežojas ar Rēzeknes novada Pušas, Mākoņkalna un Kaunatas pagastiem, Ludzas novada Rundēnu un Istras pagastiem, Krāslavas novada Aulejas, Skaistas un Robežnieku pagastiem, Aglonas novada Grāveru un Kastuļinas pagastiem, Zilupes novada Pasienes pagastu un Baltkrievijas Republiku. Tuvākās pilsētas ir Krāslava, Preiļi, Rēzekne un Daugavpils.

NODARBINĀTĪBA: 2011.gada 31. jūlijā reģistrēto bezdarbnieku skaits ² Dagdas novadā - 1294 jeb 21,5% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita.

IZGLĪTĪBA: Novada izglītības iestāžu struktūru veido 3 pirmsskolas izglītības iestādes - PII „Saulīte”, PII „Avotiņš” un Ezernieku PII, Konstantinovas sākumskola, 5 pamatskolas - Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Šķaunes un Aleksandrovas speciālā internātpamatskola, kā arī 2 vidusskolas - Dagdas un Ezernieku. Profesionālās izglītības pakalpojumus nodrošina Viduslagales Profesionālā vidusskola, savukārt interešu izglītību - Dagdas mākslas un Dagdas mūzikas skolas.

KULTŪRA UN SPORTS: Novadā ir 12 bibliotēkas un 9 tautas nami, kā arī etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, novadpētniecības izstāžu zāle un istabas. Populārs ir tautas sports.

¹ Pilsēnības un migrācijas lietu pārvalde. Dati uz 2011.07.01.

² Nodarbinātības valsts aģentūra. Dati uz 2011.30.04.

Īpaši sasniegumi sportā ir Dagdas novada svarcēlājiem.

EKONOMIKA: Galvenās uzņēmējdarbības nozares ir lopkopība, lauksaimniecība, kokapstrāde un mazumtirdzniecība. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju 2010.gadā novadā bija 123,2 Ls, kas ir puse no vidējā novadu rādītāja Latvijā (232,6 Ls).

DABAS RESURSI: 43% novada teritorijas klāj lauksaimniecībā izmantojamās zemes, 41% ir mežu zemes. Novads ir bagāts ar ezeriem, kopumā reģistrēti³ 123 ezeri. Ievērojamākais ir Ežezers, kas ir ar salām visbagātākais ezers Latvijā (33 salas).

TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA: Novada teritoriju šķērso reģionālie autoceļi P57 Malta – Sloboda, P60 Dagda – Aglona, P55 Rēzekne – Dagda, P61 Krāslava – Dagda, P49 Kārsava – Ludza – Ezernieki un P52 Zīlupe – Šķaune – Ezernieki, kā arī 32 valsts vietējie autoceļi.

TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS: Novada teritorijas attīstības līmeņa indekss 2011.gadā bija -1,366. Pēc šīs rādītāja Dagdas novads ieņem vien 104. vietu starp visām Latvijas pašvaldībām⁴.

NOVADA NOZĪMĪGĀKIE OBJEKTI: Andrupenes lauku sēta, Dagdas Romas katoļu baznīca, Ežezers un citi ezeri, Dagdas muižas parks.

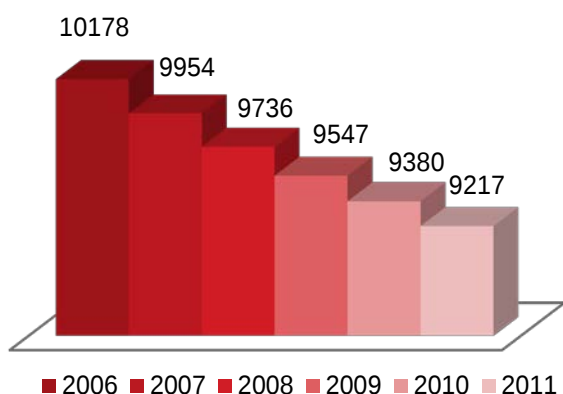
³ www.ezeri.lv / biedrība „Latvijas ezeri”

⁴ Teritorijas attīstības indekss ir vispārīgs rādītājs, kas parāda augstāku vai zemāku attīstību no vidējā valsts sociālekonomiskā attīstības līmeņa attiecīgajā gadā.

IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS

IEDZĪVOTĀJU SKAITA DINAMIKA

Iedzīvotāju skaits 2011.gada 1. jūlijā Dagdas novadā bija 9185⁵. Savukārt pēc CSP datiem, iedzīvotāju skaits 2011.gada sākumā novadā bijis 9217 iedzīvotāji.

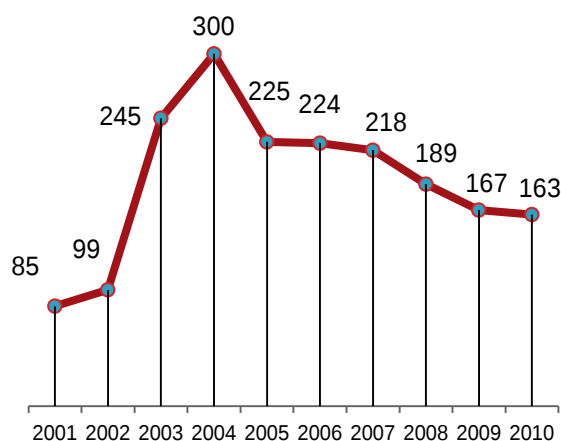

Attēls 2: Iedzīvotāju skaita dinamika

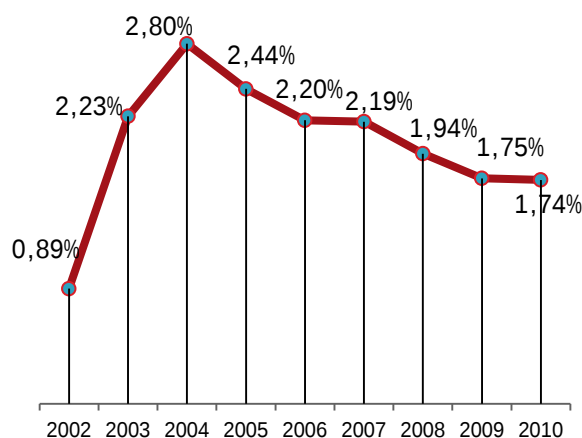
Pēdējo 10 gadu laikā iedzīvotāju skaits⁶ samazinājies par 1945 iedzīvotājiem, kas ir piektā daļa (21%) no pašreizējā iedzīvotāju skaita Dagdas novadā. Iedzīvotāju skaits samazinās pakāpeniski, un pēdējo 5 gadu laikā vidēji tas ir par 192 iedzīvotājiem gadā, tomēr samazinājumam ir tendence lēnām sarukt.

Pēdējo gadu laikā lēnām sarūk arī procentuālā ikgadējā iedzīvotāju skaita samazinājuma attiecība pret gada iedzīvotāju skaitu. Piemēram, 2010.gadā iedzīvotāju skaita samazinājums bija 1,74% pret kopējo iedzīvotāju skaitu 2010.gada laikā. Tas kalpo par pamatu uzskatīt, ka pie labvēlīgiem dzīves apstākļiem iedzīvotāju skaita samazinājums varētu sarukt un ilgtermiņā apstāties, un pat pieaugt, tomēr jāņem vērā iedzīvotāju vecuma un dzimuma struktūra (īpaši, sieviešu skaits

reproduktīvajā vecumā), kas ir būtisks iedzīvotāju skaita izmaiņu ietekmējošs faktors. Tādēļ visticamāk iedzīvotāju skaita pakāpeniska samazināšanās norisināsies arī līdz 2019.gadam.

Attēls 3: Iedzīvotāju skaita samazinājums

Attēls 4: Iedzīvotāju skaita ikgadējā samazinājuma attiecība pret iedzīvotāju skaitu

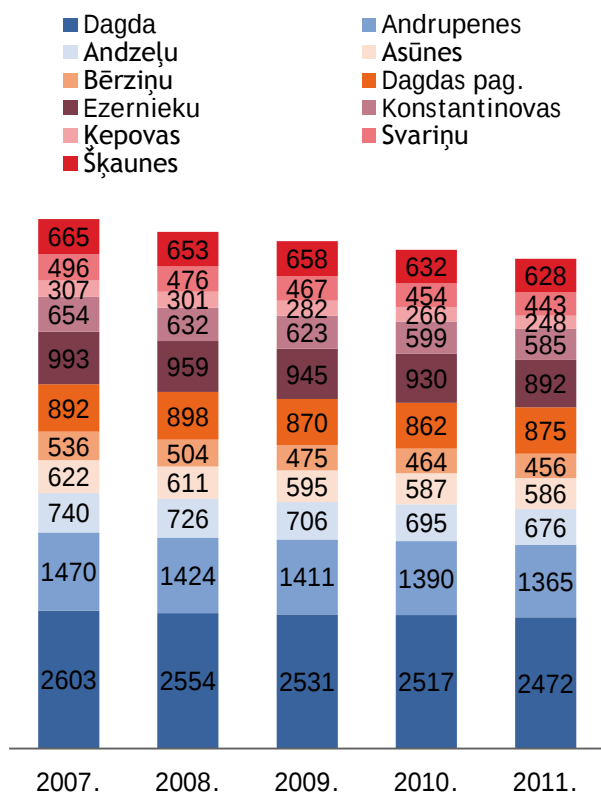
Lielākais iedzīvotāju skaita⁷ ziņā ir Andrupenes pagasts, kurā 2011.gada sākumā dzīvoja 1365 iedzīvotāji; mazākais – Ķepovas

⁵ Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Dati uz 2011.07.01.

⁶ Centrālā Statistikas pārvalde.

⁷ Dagdas novada pašvaldības publiskais gada pārskats par 2010.gadu

pagasts ar 248 iedzīvotājiem. Iedzīvotāju skaits Dagdas pilsētā - 2472, kas ir gandrīz trešā daļa no visiem novada iedzīvotājiem (27%).

Attēls 5: Iedzīvotāju skaita sadalījums un dinamika pa pagastiem

DABISKĀS KUSTĪBAS RĀDĪTĀJI

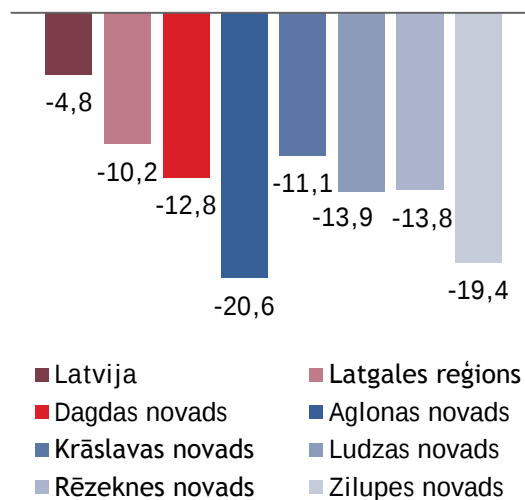
Dagdas novadā 2010.gadā noslēgtas 32 laulības, šķirtas 10 laulības. Salīdzinot ar 2009.gadu, kad noslēgto laulību skaits bija 29, bet šķirto - 22, šis rādītājs ir pozitīvs.

RĀDĪTĀJS	2009.	2010.
Dzimušo skaits	65	69
Mirušo skaits	173	188
Noslēgto laulību skaits	29	32
Šķirto laulību skaits	22	10
Dabiskais pieaugums	-108	-119
Noslēgtas laulības uz 1000 iedz.	3.1	3.4
Šķirtas laulības uz 1000 iedz.	2.3	1.1
Dzimuši uz 1000 iedz.	6.9	7.4
Miruši uz 1000 iedz.	18.3	20.2
Dabiskais pieaugums uz 1000 iedz.	-11.4	-12.8

Tabula 2: Dabiskās kustības rādītāji

Dzimušo skaits 2010.gadā kopsummā bijis 69, savukārt mirušo skaits - 188, līdz ar to dabiskā pieauguma rādītājs ir -119. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šie rādītāji ir pasliktinājušies, jo 2009.gada dabiskā pieauguma rādītājs bijis nedaudz labāks, taču joprojām negatīvs (-108). Viszemākā dabiskā pieauguma bilance 2010.gadā bijusi Dagdas pilsētā (-32, dzimušie - 21, mirušie - 53), vislabākā - Dagdas pagastā (-1, dzimušie - 10, mirušie - 11). Visos novada pagastos dabiskās kustības bilance ir negatīva.

Salīdzinot 2010.gada dabiskās pieauguma rādītājus uz 1000 iedzīvotājiem ar apkārtējiem novadiem, tie ir labāki. Vienīgā kaimiņu pašvaldība ar labākiem dabiskās kustības rādītājiem ir Aglonas novads (11,1). Tomēr visos apkārtējos novados, tāpat kā vidējais Latgales reģionā un Latvijā, šis rādītājs ir negatīvs.

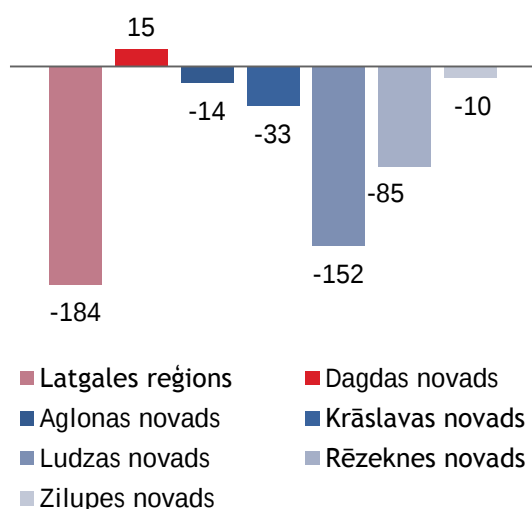
Attēls 6: Dabiskā pieauguma salīdzinājums 2010.gadā

MIGRĀCIJAS RĀDĪTĀJI

2010.gadā novadā iebrukušo skaits bijis 142, izbraukušo skaits - 186, savukārt migrācijas saldo rādītājs ir -44. Salīdzinot ar 2009.gadu, kad iebrukušo skaits bija līdzīgs - 141, bet izbraukušo - 200 un migrācijas saldo bija -59, šiem rādītājiem ir tendence nedaudz uzlaboties.

REĢIONS	2009.	2010.	IZMAIŅA
Latvija	-4700	-7912	-3212
Latgales reģions	-1126	-1310	-184
Dagdas novads	-59	-44	15
Aglonas novads	0	-14	-14
Krāslavas novads	-45	-78	-33
Ludzas novads	0	-152	-152
Rēzeknes novads	20	-65	-85
Zilupes novads	-1	-11	-10

Tabula 3: Migrācijas saldo salīdzinājums

Attēls 7: Migrācijas saldo izmaiņas

Salīdzinot migrācijas rādītājus ar apkārtējiem novadiem, Dagdas novads ir vienīgais, kurā migrācijas saldo 2010.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo, ir uzlabojies. Tomēr rādītājs joprojām ir negatīvs un sliktāks par Aglonas un Zilupes novadu migrācijas saldo 2010.gadā. Kopumā Latgales reģiona vidējais migrācijas saldo 2009.gadā bija -1126, bet 2010.gadā jau -1310 (negatīva izmaiņa par 184 iedzīvotājiem).

DZIMUMSTRUKTŪRA UN GALVENĀS VECUMA GRUPAS

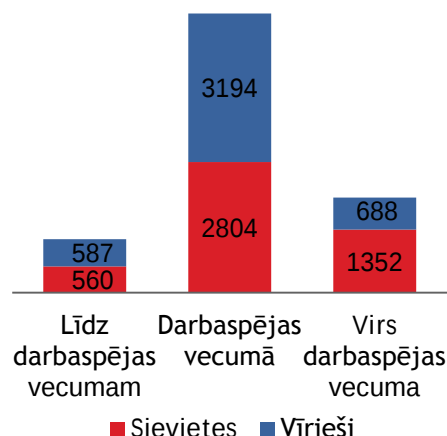
No 9217 iedzīvotājiem 2011.gada sākumā 4492 bija vīrieši (49%), bet 4725 (51%) - sievietes.

Novada iedzīvotāju galvenās vecuma grupas 2011.gada jūlijā⁸:

- līdz darbaspējas vecumam - 1147 (13%),
- darbaspējas vecumā - 5998 (65%),
- virs darbaspējas vecuma - 2040 (22%)

Līdz darbaspējas vecumam 587 (51%) ir vīrieši un 560 (49%) - sievietes. Darbaspējas vecumā 3194 (53%) ir vīrieši, bet 2804 (47%) - sievietes. Pēc darbaspējas vecuma 688 (34%) ir vīrieši un 1352 (66%) - sievietes.

Bērnu dzimuma un vecuma struktūru veido 405 bērni vecumā no 0-6 gadiem, no kuriem 208 ir meitenes un 197 - zēni. Vecumā no 7-18 gadiem Dagdas novadā reģistrēti 1041 bērni, no kuriem 526 ir zēni, bet 515 - meitenes.

Attēls 8: Iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra

DEMOGRĀFISKĀ SLODZE

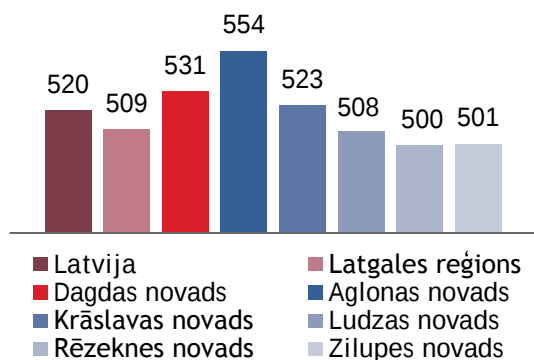
Iedzīvotāju vecumstruktūru raksturojošs rādītājs ir demogrāfiskā slodze (darbaspējas vecumu nesasnējušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1000 personām darbaspējas vecumā).

Dagdas novada demogrāfiskā slodze⁹ 2011.gadā bija 531, kas ir augstāka nekā

⁸ PMLP. Dati uz 2011.07.01.

⁹ CSP. Dati Uz 2011.01.01.

vidējais rādītājs valstī (520), no kuriem iedzīvotāju skaits līdz darbaspējas vecumam – 198 un virs darbaspējas vecuma – 333 vidēji uz 1000 personām darbaspējas vecumā. Demogrāfiskās slodzes rādītājs 2010.gadā bija nedaudz augstāks – 537.

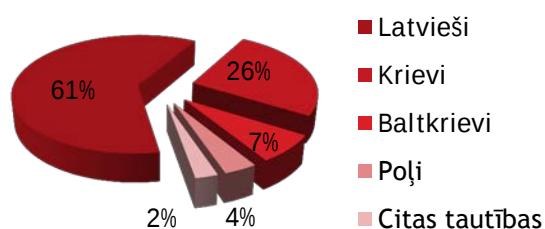

Attēls 9: Demogrāfiskās slodzes salīdzinājums 2011.gadā

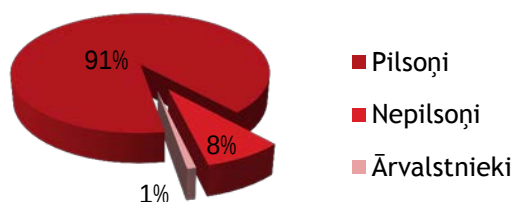
NACIONĀLAIS SASTĀVS UN PILSONĪBA

Dagdas novada nacionālo sastāvu veido 5610 latvieši (61%), 2353 krievi (26%), 699 baltkrievi (7%), 329 poļi (4%) un 244 (2%) pārejo tautību pārstāvji.

Dagdas novadā kopumā ir 8348 Latvijas valsts pilsoņi (91%), 752 nepilsoņi (8%) un 85 ārvalstnieki (1%).

Attēls 10: Iedzīvotāju nacionālais sastāvs

Attēls 11: Iedzīvotāju sadalījums pēc valstiskās piederības

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Novada administratīvo struktūru veido Dagdas pilsēta un 10 pagasti (Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Bērziņu, Dagdas, Ezernieku, Konstantinovas, Ķepovas, Svāriņu un Šķaunes pagasts). Dagdas pilsētā ir novada administratīvais centrs.

Kā pagastu administratīvie centri noteikti Andrupene, Andzeļi, Asūne, Porečje, Ozoliņi, Ezernieki, Konstantinova, Neikšāni, Svāriņi un Šķaune. Par apdzīvotām vietām Dagdas novadā uzskatāmas sekojošas: Dagda, Andzeļu, Andrupene, Mariampole, Asūne, Račeva, Ozoliņi, Vecdome, Ezernieki, Konstantinova, Apaļi, Neikšāni, Svāriņi, Šķaune, Muižnieki un Porečje.

Apdzīvojuma struktūru novadā veido izkliedēts apdzīvojums, tās ir viensētas, sādžas (Latgales reģiona apdzīvojuma savdabība) un koncentrēts apdzīvojums, kuru veido Dagdas pilsēta un pagastu lielākie ciemi. Novada administratīvais centrs – Dagdas pilsēta – atrodas novada ģeogrāfiskajā centrā. Dagdā dzīvo 27% no visiem novada iedzīvotājiem.

Vistālāk no Dagdas pilsētas atrodas Šķaunes pagasta administratīvais centrs (38km) un Bērziņu pagasta centrs – Porečje (26km). Nedaudz tuvāk – Ķepovas (Neikšāni, 19km), Svāriņu (Svāriņi, 19km), Andrupenes (Andrupene, 16km) un Ezernieku pagasta (Ezernieki, 10km) pārvalžu centri. Tuvāk pilsētai atrodas Asūnes (Asūne, 10km) Andzeļu (Andzeļi, 9km) Konstantinovas (Konstantinova, 8km) un Dagdas (Ozoliņi, 2km) pagastu centri. Lielākais apdzīvojuma blīvums pēc Dagdas pilsētas, kur tas ir 824 cilvēki uz 1 km², ir Dagdas pagastā (15,3 cilvēki./km²), kam seko Andrupenes pagasts ar 10 cilvēki./km². Vismazākais apdzīvojuma blīvums ir Ķepovas (4,3 cilvēki./km²), Bērziņu (4,6 cilvēki./km²), un Svāriņu (4,8 cilvēki./km²) pagastos.

ADMINISTRATĪVĀ VIENĪBA	IEDZ. SKAITS	PLATĪBA (KM ²)	BLĪVUMS (CILVĒKI /KM ²)
Dagdas pilsēta	2472	3	824,0
Andrupenes pagasts	1365	136,2	10,0
Andzeļu pagasts	676	96,0	7,0
Asūnes pagasts	586	77,7	7,5
Bērziņu pagasts	456	98,1	4,6
Dagdas pagasts	875	57,1	15,3
Ezernieku pagasts	892	128,6	6,9
Konstantinovas pagasts	585	79,1	7,4
Ķepovas pagasts	248	57,5	4,3
Svariņu pagasts	443	92,2	4,8
Šķaunes pagasts	628	123,7	5,1
Kopā	9226	949	9,7

Tabula 4: Apdzīvojuma struktūra

PROGNOZĒTAIS IEDZĪVOTĀJU SKAITS

Saskaņā ar provizoriskajiem Latvijas Tautas skaitīšanas datiem¹⁰ 2011.gadā, iedzīvotāju skaits Dagdas novadā pašlaik ir 8288. Tas ir par 897 cilvēkiem mazāk kā uzrādītajos iedzīvotāju reģistra datus uz 2011.gada 1.jūliju.

Pēc 2000.gada Tautas skaitīšanas datiem, kas pašreizējā Dagdas novada teritorijā uzrādīja 11 221 iedzīvotājus, var secināt, ka pēdējo 11 gadu laikā iedzīvotāju skaits samazinājies par 2933 jeb 26%. Šis samazinājums ir vienāds ar 35% no pašreizējā iedzīvotāju skaita.

Ja netiks veikti pasākumi demogrāfiskās situācijas uzlabošanai un saglabāties līdzšinējā pēdējo 11 gadu tendence, iedzīvotāju skaits Dagdas novadā 2019.gadā būs sarucis līdz 6155 iedzīvotājiem, savukārt 2030.gadā – līdz 3222. Tādā gadījumā tas būtu nedaudz mazāk par 40% no pašreizējā iedzīvotāju skaita.

NOVĒRTĒJUMS

Demogrāfiskā situācija novadā ir negatīva, iedzīvotāju skaits turpina pakāpeniski samazināties. Dabiskās kustības un migrācijas rādītāji ir negatīvi tāpat kā visā Latgales reģionā kopumā. Lai gan dzimušo skaits 2010.gada laikā, salīdzinot ar 2009.gadu, nedaudz palielinājies, pieaudzis arī mirušo skaits un rezultātā dabiskā pieauguma rādītājs pasliktinās. Migrācijas saldo 2010.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, ir nedaudz uzlabojies, tomēr šis rādītājs kopumā arī ir negatīvs.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

Aptaujas rezultāti liecina, ka 80% no iedzīvotājiem neplāno mainīt dzīvesvietu tuvāko 5 gadu laikā. Savukārt 12% - to plāno mainīt Dagdas novada teritorijas robežās. 35% iedzīvotāji uzskata, ka iedzīvotāju labklājībai būtu jābūt Dagdas novada attīstības virzienam.

DARBA GRUPU REZULTĀTI

Būtiskākā no pašreizējām problēmām ir krasā iedzīvotāju skaita samazināšanās (t.sk. jauniešu), kas lielākoties ir saistīta ar kopējo ekonomisko situāciju (t.sk. augsto bezdarbu) novadā, reģionā un visā Latvijā. Iedzīvotāji ir galvenais priekšnosacījums novada pastāvēšanai nākotnē, tādēļ iedzīvotāju skaita saglabāšanās vismaz pašreizējā līmenī ir novada prioritāte. Tas iespējams, maksimāli nodrošinot visus labvēlīgai dzīvei nepieciešamos apstākļus – kvalitatīvus autoceļus, tehnisko infrastruktūru, izglītības, darba, atpūtas un citas iespējas. Būtiska ir latgaliskās un nacionālās identitātes un patriotisma saglabāšana un veicināšana, lai nākotnē teritoriju apsaimniekotu vietējie iedzīvotāji – īpaši, tagadējie Dagdas novada jaunieši.

¹⁰ CSP

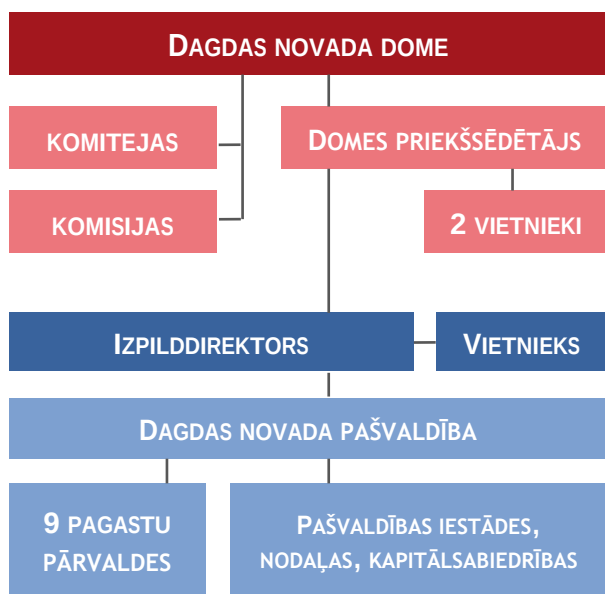

Attēls 12: Administratīvā struktūra

PĀRVALDĪBA

NOVADA ADMINISTRATĪVĀ STRUKTŪRA

Dagdas novada dome darbojas uz likuma „Par pašvaldībām” un 03.07.2009. apstiprinātā Dagdas novada pašvaldības nolikuma pamata. Novada domes uzdevums ir pieņemt lēmumus, noteikt pašvaldības institucionālo struktūru, lemt par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi, kā arī izstrādāt un izpildīt pašvaldības budžetu.

Attēls 13: Novada domes administratīvā struktūra

LĒMĒJVARA

Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina to ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns – dome, kas sastāv no 15 deputātiem. Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai novada domē darbojas 4 komitejas:

- Finanšu komiteja,
- Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteja,
- Veselības un sociālo jautājumu komiteja,
- Tautsaimniecības, lauksaimniecības un vides aizsardzības komiteja.

Dagdas novada domi vada domes priekšsēdētājs, kuram ir 2 vietnieki.

Tāpat atsevišķu funkciju pildīšanai pašvaldībā darbojas sekojošas komisijas:

- Dzīvokļu jautājumu komisija,
- Iepirkumu komisija,
- Zemes komisija,
- Administratīvo aktu strīdu komisija,
- Administratīvā komisija,
- Novada vēlēšanu komisija un iecirkņu vēlēšanas komisijas

IZPILDVARA

Izpildvaras funkcijas pilda Dagdas novada pašvaldība, kas ir novada domes izveidota iestāde un nodrošina novada domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī darba organizatorisko un tehnisko apkopšanu. Par iestāžu un struktūrvienību darbību atbildīgs ir novada domes izpilddirektors, kuram ir 1 vietnieks.

Dagdas novada pašvaldībā ietilpst:

- Bāriņtiesa,
- Novada dzimtsarakstu nodaļa,
- Novada izglītības, kultūras un sporta nodaļa,
- Novada attīstības un plānošanas nodaļa,
- Novada sociālais dienests,
- Kanceleja,
- Būvvalde,
- Novada finanšu nodaļa,
- Novada vides un tautsaimniecības nodaļa,
- Novada saimnieciskā nodaļa,
- Novada juridiskā nodaļa,
- Novada sabiedrisko attiecību un komunikācijas nodaļa.
- Kanceleja,
- Finanšu nodaļa

NOVADA PAŠVALDĪBAS IESTĀDES/ STRUKTŪRVIENTĪBAS

1. Dagdas novada pašvaldība
2. Dagdas PII „Saulīte”
3. Andrupenes PII „Avotiņš”
4. Ezernieku PII
5. Konstantinovas pamatskola
6. Andrupenes pamatskola
7. Andzeļu pamatskola
8. Asūnes pamatskola
9. Šķaunes pamatskola
10. Dagdas vidusskola
11. Ezernieku vidusskola
12. Aleksandrovas speciālā internātpamatskola
13. Dagdas Mākslas skola
14. Dagdas Mūzikas skola
15. Dagdas pilsētas bērnu bibliotēka
16. Dagdas novada tautas bibliotēka
17. Dagdas pagasta tautas bibliotēka
18. Andrupenes pagasta tautas bibliotēka
19. Asūnes pagasta tautas bibliotēka
20. Andzeļu pagasta tautas bibliotēka
21. Bērziņu pagasta tautas bibliotēka
22. Ķepovas pagasta tautas bibliotēka
23. Konstantinovas pagasta tautas bibliotēka
24. Šķaunes pagasta tautas bibliotēka
25. Svariņu pagasta tautas bibliotēka
26. Ezernieku pagasta tautas bibliotēka
27. Dagdas novada tautas nams
28. Andrupenes tautas nams
29. Andzeļu tautas nams
30. Asūnes tautas nams
31. Bērziņu tautas nams
32. Svariņu tautas nams
33. Ezernieku tautas nams
34. Šķaunes tautas nams
35. Konstantinovas tautas nams
36. Andzeļu FVP
37. Andrupenes FVP
38. Asūnes FVP
39. Bērziņu FVP
40. Ķepovas FVP
41. Konstantinovas FVP
42. Šķaunes FVP
43. Muzejs „Andrupenes lauku sēta”
44. VSPC „Dagda”
45. Dagdas TV “Ezerzeme”
46. PI „Pilsētsaimniecība”
47. PI „Dagdas Tūrisma informācijas centrs”

Tabula 5: Pašvaldības pārraudzībā esošās iestādes

Likumā noteikto pašvaldības funkciju izpildei novadā darbojas 9 pagastu pārvaldes: Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Bērziņu,

Ezernieku, Konstantinovas, Ķepovas, Svariņu un Šķaunes. Atsevišķa pārvalde nav Dagdas pilsētai.

Kopumā pašvaldības pārraudzībā darbojas 13 izglītības iestādes, 12 bibliotēkas, 9 kultūras iestādes, muzejs, feldšeru-vecmāšu punkti, PI VSPC „Dagda”, TV studija, Dagdas tūrisma informācijas centrs un PI „Pilsētsaimniecība”, kuras mērķis ir gādāt par Dagdas pilsētas labiekārtošanu un namu apsaimniekošanu.

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja 2 kapitālsabiedrībās: (1) SIA „Dagdas komunālā sabiedrība” un (2) SIA „Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija”, kā arī dalībnieks 6 biedrībās: (1) Latvijas Pašvaldību savienība, (2) Latvijas Pašvaldību Izpilddirektoru asociācija (3) Latvijas pašvaldības darba devēju asociācija, (4) Latgales reģiona attīstības aģentūra, (5) Dienvidlatgales Pašvaldības mācību centrs, (6) Biedrība Eiroreģions “Ezeru zeme”.

Ņemot vērā pagastā deklarēto iedzīvotāju skaitu, pagastu pārvaldes ir sadalītas 4 grupās:

- no 1301 un vairāk iedzīvotāju – Andrupenes pagasta pārvalde;
- no 801 līdz 1100 – Ezernieku pagasta pārvalde;
- no 501 līdz 800 – Andzeļu, Asūnes, Konstantinovas un Šķaunes pagastu pārvaldes;
- līdz 500 – Bērziņu, Ķepovas un Svariņu pagastu pārvaldes.

BUDŽETS

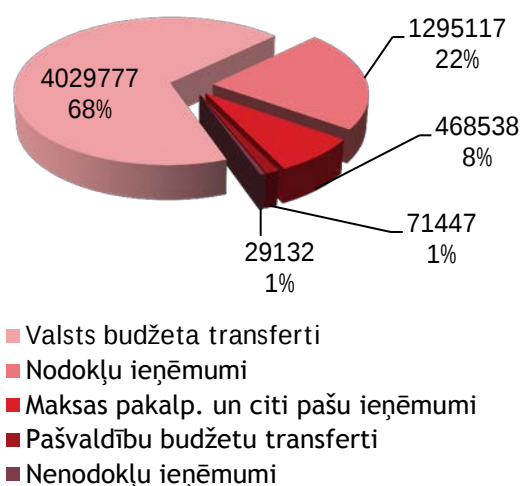
Dagdas novada pašvaldības 2011.gada budžeta ieņēmumi bija 5 894 011 LVL, bet kopējie budžeta ienākumi ar aizņēmumiem un līdzekļu atlikumu gada sākumā – 7 231 082 LVL.

Lielāko daļu budžeta kopējo ienākumu 2011.gadā sastādīja valsts budžeta transferti – 4 029 777 LVL jeb 68% no visiem ienākumiem. Tam sekoja nodokļu ienākumi 1 295 117 LVL jeb 22% apmērā, maksas pakalpojumi un citi pašu ienākumi 468 538 LVL jeb 8% apmērā un pašvaldības budžeta transferti 29 132 LVL apmērā (1%), kā arī nenodokļu ieņēmumi 71 447 LVL apmērā. Līdzekļu atlikums gada sākumā bija 553 518 LVL, bet aizņēmumi – 783 553 LVL.

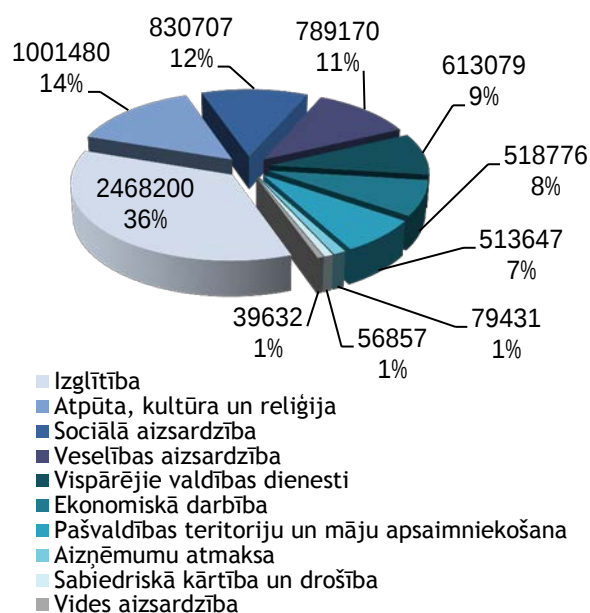
Dagdas novada pašvaldības budžeta izdevumi 2011.gadā kopā bija 6 910 979 LVL. Līdzekļu atlikums gada beigās – 320 103 LVL.

Budžeta izdevumus 2011.gadā sastādīja 2 468 200 LVL jeb 36% izglītībai, 1 001 480 jeb 14% - atpūtai, kultūrai un reliģijai, 830 707 jeb 12% - sociālā aizsardzībai, 789 170 jeb 11% - veselības aizsardzībai, 613 079 jeb 9% - vispārējiem valdības dienestiem (pārvaldei), 518 776 jeb 8% - ekonomiskai darbībai, 513 647 LVL jeb 7% - pašvaldības teritoriju un māju apsaimniekošanai, bet pa 1% no visiem izdevumiem- aizņēmuma atmaksai, sabiedriskai kārtībai un drošībai, kā arī vides aizsardzībai.

2010.gada budžeta ieņēmumi bija 6 503 031 LVL, bet izdevumi 6 118 784 LVL ar līdzekļu atlikumu gada beigās 384 247 LVL. Budžeta izdevumus 2010.gadā sastādīja izdevumi izglītībai 2 671 655 LVL jeb 44 % apmērā, sociālā aizsardzībai 946 931 LVL jeb 15% apmērā, veselības aizsardzībai 741 872 LVL jeb 12% apmērā, vispārējiem valdības dienestiem (pārvaldei) 609 390 LVL jeb 10% apmērā un 416 591 LVL jeb 7% pašvaldības teritoriju un māju apsaimniekošanai. 2% jeb 120 656 LVL no kopējiem izdevumiem sastādīja aizņēmuma atmaksa, un pa 1% no budžeta – izdevumi sabiedriskai kārtībai un drošībai, kā arī ekonomiskajai darbībai. Mazāk par 1% no visiem izdevumiem veidoja vides aizsardzības izdevumi.

Attēls 14: Budžeta ienākumi 2011.gadā

Attēls 15: Budžeta izdevumi 2011.gadā

Pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumi 2011.gadā bija 177 098 LVL, kopā ar līdzekļu atlikumu gada sākumā veidojot kopējos ieņēmumus 192 364 LVL apmērā. Savukārt speciālā budžeta izdevumi sasniedza 190 904 LVL ar līdzekļu atlikumu gada beigās – 1 460 LVL. Plānotais saistību kopējais apjoms uz 2011.gada 1.decembri - 2 504 220 LVL.

SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS UN KOMUNIKĀCIJA AR IEDZĪVOTĀJIEM

Par novada iedzīvotāju informēšanu un komunikāciju ir atbildīga pašvaldības Sabiedrisko attiecību un komunikācijas nodaļa. Nodaļas tiešos pienākumos ir rūpēties par novada mājas lapu un informācijas sagatavošanu plašsaziņas līdzekļiem, kā arī komunikācijas ar sabiedrību veicināšanai.

INTERNETA VIETNE

Mājas lapa www.dagda.lv ir populārākais informācijas kanāls, ar kura palīdzību iedzīvotāji iegūst informāciju par pašvaldības darbu un aktualitātēm novadā. 2010.gada laikā mājaslapā veikti 260000 individuālie skatījumi. Interneta vietnē pieejami gan novada domes dokumenti, gan jaunākās ziņas par aktualitātēm visos pagastos, kā arī Dagdas televīzijas veidotie sižeti. Novadam izveidots savs konts sociālajā tīmeklī www.twitter.com.

TELEVĪZIJA

Lai nodrošinātu iedzīvotāju informētību par dažādām aktualitātēm, novadā darbojas vietējā televīzija BO SIA „TV studija „Ezerzeme”. Dagdas Televīzija izmanto digitālo apraidi un tās raidījumi ir redzami reizi nedēļā LTV7 apraides kanālā. Vietējā televīzija sadarbojas ar Latgales reģionālo televīziju, tādēļ atsevišķi notikumi tiek atspoguļoti arī LTV1 ziņu raidījumos un citu televīzijas kanālos ar novadiem saistītās aktualitāšu ziņās.

Dagdas novadā, līdzīgi kā citos pierobežas novados, populārākie ir bezmaksas Krievijas un Baltkrievijas TV kanāli.

INFORMATĪVS IZDEVUMS

Reizi mēnesī tiek izdots pašvaldības informatīvais izdevums „Dagdas novada ziņas” kā pielikums laikrakstam „Ezerzeme”.

Tajā tiek publicēta informācija par novada domes lēmumiem, dažādiem pasākumiem un aktualitātēm.

Informācija par svarīgāko novadā tiek sagatavota arī citiem Latgales reģiona un Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

NOVADA TĒLS

Dagdas novada vārds Latvijā iedzīvotājiem visvairāk asociējas ar Dagdas pilsētu. Dagdas pilsēta ieņem 37 pozīciju no 39 Latvijas pilsētu zīmolu salīdzinājumā ar pilsētas zīmola indeksu 3 (līdzīgi Aknīstei, Ķegumam, Sedai, Viesītei un Viļakai). Dagdas pilsēta ieņem 72 vietu ar 46% no kopumā 76 pilsētām pēc vārdisko asociāciju indeksa. Visspilgtāk Dagdu aptaujātie asociē ar Latgali. Kopumā gandrīz visām Latvijas pilsētām ir pozitīvs tēls, arī tādā gadījumā, kad noteiktas Latvijas pilsētas tiek nodēvētas par laukiem vai ciemu. Pētījums liecina, ka Dagda ir pilsēta ar ļoti vāju zīmola spēku. Savukārt visvairāk Dagda aptaujātajiem no personālajām asociējas ar Jāni Franci Hilzenu, kas bija Dagdas kā apdzīvotas vietas pamatlicējs 17.gadsimtā.¹¹ 2010.gadā tika izstrādāts Dagdas novada pašvaldības logotips, kas tiek izmantos novada reprezentācijas nolūkos. Tāpat novadam ir apstiprināts novada pašvaldības ģerbonis.

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS

Attīstītu pārvaldību raksturo laba sadarbība ar NVO sektoru un brīvprātīgo iniciatīvu veicināšana un atbalstīšana. Dagdas novada aktīvākās NVO ir jauniešu biedrība „Dagne”, pensionāru biedrība, invalīdu brālība „NEMA”, biedrība „Mēs-Asūnei”, sporta atbalsta klubs „Meteors”, jauniešu biedrība „Ašo kompānija”, biedrība „Ieraugs”, bērnu un jauniešu tehniskās jaunrades centrs

¹¹ Kapitāls, Oktobris 2011 (166) – Mīlētāko zīmolu tops

„Arhimeds”, dabas un tradicionālās kultūras atbalsta biedrība „Austrumu robeža” un jauniešu biedrība „Delverība”.

Novadā darbojas BJC (jauniešu biedrība „Dagne”), kas piedāvā jauniešiem lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Centra telpās darbojas arī Bērnu rotaļu un attīstības centrs pirmskolas vecuma bērniem.

FUNKCIONĀLĀS SAITES UN SADARBĪBA AR CITĀM PAŠVALDĪBĀM

Lielākā daļa starptautiskās sadarbības ar citām pašvaldībām norisinās dažādu projektu ietvaros.

Dagdas novada pašvaldībai ir sadarbība ar Baltkrievijas Republikas Verhnedvinskas rajona padomi. 2011.gada nogalē abas pašvaldības parakstīja vienošanos, kas paredz savstarpēji izdevīgu sadarbību starp pašvaldības institūcijām, NVO un uzņēmējiem, veicinot partnerības attīstību starp pašvaldību vispārīzglītojošajām iestādēm, atbalstot pasākumus bērniem un jauniešiem, izglītības, kultūras, tūrisma un sporta jomā.

Funkcionālās saites Dagdas novadam ir lielākoties ar apkārt esošajiem Krāslavas, Aglonas, Ludzas un Rēzeknes novadiem un to administratīvajiem centriem, kā arī Daugavpili, kur tiek sniegti dažādi pakalpojumi, kas nav pilnībā nodrošināti novadā. Funkcionālās saites ar kaimiņu pašvaldībām lielākoties ir saistībā ar dabas resursiem, izglītības, atpūtas un medicīnas pakalpojumiem, transporta infrastruktūru, tūrisma un darbavietu nodrošinājumu.

Dagdas pilsēta ir viena no austrumu pilsētu tīkla pilsētām līdzās Krāslavai, Ludzai, Kārsavai, Viļakai un Balviem.

PROJEKTI

Dagdas novadā pēdējo gadu laikā realizēti vairāki nozīmīgi projekti dažādās jomās. Kopumā laika posmā no 2010.gada līdz 2012.gada sākumam pabeigti 17 dažādi projekti, savukārt 14 atrodas ieviešanas stadijā. Projekti īstenoti, izmantojot dažādu fondu finansiālu atbalstu (ELFLA, ESF, ERAF, LAD u.c.)

PROJEKTA NOSAUKUMS	FONDS	PROJEKTA ĪSTENOŠANAS STADIJA UZ 2012.01.01.
1. "Sporta zāles izveidošana Dagdas novada Svriņu ciemā"	ELFLA, LAD	tiek ieviests
2. Materiāli tehniskās bāzes un infrastruktūras modernizēšana Aleksandrovas speciālajā internātpamatskolā izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem	ERAF, VIAA	pabeigts
3. Ķepovas saietu nama un izstāžu zāles rekonstrukcija.	ELFLA, LAD	tiek ieviests
4. Sakrālās kultūras objekta vienkāršotā rekonstrukcija un sakrālo tradīciju saglabāšana Dagdas pilsētā	ELFLA, LAD	pabeigts
5. Atjaunojamo energoresursu siltumapgādes sistēmas vienkāršotā rekonstrukcija Dagdas novada Andrupenes ciemā	ELFLA, LAD	pabeigts
6. Izstāžu zāles izveidošana Jaundomes muižā un teritorijas labiekārtošana	ELFLA, LAD	tiek ieviests
7. Rekreācijas pamatpakalpojumu nodrošināšana pie Dagdas novada ezeriem	ELFLA, LAD	pabeigts
8. Brīvdabas estrādes izveidošana Dagdas novada Asūnes ciemā	ELFLA, LAD	pabeigts
9. Brīvdabas estrādes rekonstrukcija Dagdas parkā	ELFLA, LAD	pabeigts
10. Dagdas novada izglītības iestāžu informatizācija	ERAF, VIAA	tiek ieviests
11. Speciālistu piesaiste Dagdas novada pašvaldības administratīvās kapacitātes stiprināšanai.	ESF, VRAA	tiek ieviests

12. Dagdas novada attīstības programmas un teritorijas plānojuma izstrāde.	ESF, VRAA	tiek ieviests
13. Asūnes saietu nama vienkāršotā rekonstrukcija	ELFLA, LAD	pabeigts
14. Ventilācijas izbūve Andrupenes saietu namā	ELFLA, LAD	pabeigts
15. Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Dagdas vidusskolā	ERAF, VIAA	pabeigts
16. Animalterapijas izmantošana Latvijas-Lietuvas pierobežas pašvaldību sociālās vides stiprināšanai	Latvijas-Lietuvas sadarbības programma, VARAM	pabeigts
17. „Energoefektivitātes paaugstināšana Dagdas Tautas namā”	KPFI, VIDM	pabeigts
18. „Energoefektivitātes paaugstināšana Dagdas vidusskolā”	KPFI, VIDM	pabeigts
19. Ambulatorās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana „Veselības un sociālo pakalpojumu centrā „Dagda” ”	ERAF, VEC	tiek ieviests
20. Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dagdas novada Asūnes ciemā	ERAF, CFLA	tiek ieviests
21. Jauna saietu nama būvniecība Dagdas novada Ezerniekos	ELFLA, LAD	tiek ieviests
22. Bērziņu pagasta tautas nama rekonstrukcija	ELFLA, LAD	tiek ieviests
23. Tilta rekonstrukcija Daugavpils ielā pāri Narūtas upei Dagdas pilsētā	ELFLA, LAD	tiek ieviests
24. Meža ekspozīcijas izveide Ķepovas pagastā	LEADER, LAD	tiek ieviests
25. Iekšējās apkures sistēmas nomaiņa Dagdas Tautas namā un siltumtrases rekonstrukcija	ELFLA, LAD	tiek ieviests
26. Dagdas novada jaunatnes iniciatīvu centra izveide	Latvijas un Šveices sadarbības programma	tiek ieviests
27. Zivju resursu pavairošana Dagdas novada ezeros	Zivju fonds, LAD	pabeigts
28. Materiāltehnisko aprīkojumu iegāde zivju resursu aizsardzības pasākumiem Dagdas novadā	Zivju fonds, LAD	pabeigts
29. Zivju resursu pavairošana Dagdas novada ūdenstilpnēs	Zivju fonds, LAD	pabeigts
30. Zivju resursu aizsardzības nodrošināšana Dagdas novada ezeros.	Zivju fonds, LAD	pabeigts
31. Zivju resursu uzraudzības efektivitātes paaugstināšana Dagdas novada ezeros	Zivju fonds, LAD	pabeigts

Tabula 6: Īstenotie un uzsāktie projekti

NOVĒRTĒJUMS

Ņemot vērā to, ka Dagdas novadu veido Dagdas pilsēta un 10 pagasti, pārvaldība ir diezgan apjomīga; dažādu pašvaldības funkciju pildīšanai sekmīgi darbojas vairākas izpildinstitūcijas. Pašvaldības pārraudzībā atrodas 13 izglītības iestādes, 12 bibliotēkas, 9 kultūras iestādes, muzejs, FVP, VSPC, TV studija, un citas pašvaldības iestādes. Lielāko daļu budžeta izdevumu 2010.gadā sastādīja izglītības nozares izdevumi – kopumā 44% no visiem izdevumiem. Tam sekoja izdevumi sociālās aprūpes, veselības aizsardzības jomās, kā arī vispārējiem vadības dienestiem. Savukārt 2011.gadā izdevumi izglītībai bija 36% apmērā, kam

sekoja izdevumi atpūtai, kultūrai un reliģijai 14% apmērā, sociālai aizsardzībai 12% apmērā un veselības aizsardzībai 11% apmērā.

Lai gan novada zīmols un Dagdas pilsētas zīmols salīdzinājumā ar citām Latvijas pilsētām ir vājš, novada tēls ir pozitīvs un Dagdas pilsēta Latvijā asociējas ar Latgali.

Komunikācijai ar iedzīvotājiem novadam ir vairāki instrumenti: oficiālā mājas lapa www.dagda.lv, vietējā TV, kā arī informatīvs izdevums „Dagdas novada ziņas”, kas ir pielikums laikrakstam „Ezerzeme”. Dagdas novadā ir vairākas aktīvas NVO, kuru iniciatīvas atbalsta arī novada pašvaldība.

Dagdas pilsēta atrodas austrumu pilsētu tīklā un vislielākās funkcionālās saites novadam ir ar Krāslavas, Ludzas un Rēzeknes administratīvajiem centriem.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

Puse aptaujāto iedzīvotāju kā informācijas avotu par pašvaldības darbību norādījuši novada pašvaldības oficiālo interneta vietni www.dagda.lv, savukārt trešā daļa - laikrakstu „Ezerzeme”, gandrīz tikpat - novada domi vai pagasta pārvaldes.

Visbiežāk aptaujātie atzinuši, ka būtu nepieciešama plašāka informācija par sociālajiem pakalpojumiem, pašvaldības darbību kopumā un veselības aprūpes pakalpojumiem.

Bieži vien iedzīvotāji atzinīgi novērtējuši realizētos projektus un piesaistīto finansējumu projektu īstenošanai, kā arī novada vispārējo pilnveidošanos. Daudzi iedzīvotāji lepojas ar vietējiem cilvēkiem, to uzņēmību un patriotismu. Nereti aptaujātie atzinuši, ka ir apmierināti ar novada pārvaldību kopumā.

Kā ieteikumi pašvaldības darba uzlabošanai minēti sekojoši: palielināt sabiedrības iesaisti un nodrošināt plašāku informāciju par pašvaldības darbu, uzlabot sadarbību ar sabiedriskām organizācijām, piesaistīt jaunus sadarbības partnerus ārvalstīs.

DARBA GRUPU REZULTĀTI

Novadā nepieciešams attīstīt komunikāciju ar sabiedrību, kā arī iestāžu starpā. Bieži vien iedzīvotājiem ir informācijas trūkums. Informatīvais laikraksts ir salīdzinoši neliela apjoma, savukārt internetu (līdz ar to novada mājaslapu) lieto noteikta daļa iedzīvotāju (neskatoties uz publiskās pieejas punktiem). Novadā darbojas vairākas aktīvas NVO, ar kuru palīdzību būtu iespējams veicināt vispārējās sabiedrības līdzdalību

dažādos novada procesos (biedrība NEMA, jauniešu biedrības). Nepieciešams attīstīt infrastruktūru NVO sektora izaugsmei. Novadam ir spēcīga administratīvā struktūra ar daudz gados jauniem kadriem, kas vērtējams kā pozitīvs faktors. Būtu nepieciešams skaidrāk definēt pienākumus un atbildības, kā arī veicināt starpnozaru komunikāciju. Pēdējo gadu laikā sekmīgi realizēti un uzsākti vairāki projekti, kam piesaistīts finansējums. Tomēr neskatoties uz to, finanšu līdzekļi ir ļoti ierobežoti un kavē visu jomu attīstību.

PAKALPOJUMI

IZGLĪTĪBA

ĪESTĀDES

Novadā atrodas 14 izglītības iestādes: 2 vidusskolas, 4 pamatskolas, 1 sākumskola, 3 PII, mākslas skola, mūzikas skola, speciālā internātskola un arodvidusskola:

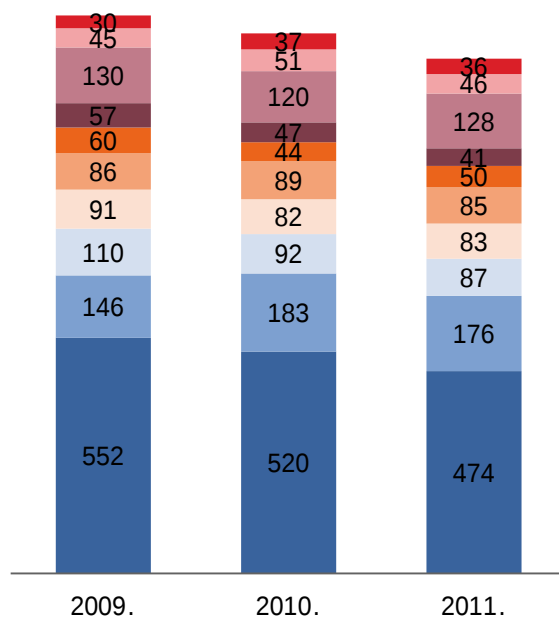
1. Dagdas vidusskola;
2. Ezernieku vidusskola;
3. Andrupenes pamatskola;
4. Andzeļu pamatskola;
5. Asūnes pamatskola;
6. Šķaunes pamatskola;
7. Konstantinovas sākumskola;
8. Dagdas PII "Saulīte";
9. Andrupenes PII "Avotiņš";
10. Ezernieku PII;
11. Dagdas Mūzikas skola;
12. Dagdas Mākslas skola;
13. Aleksandrovas speciālā internātskola;
14. Viduslatgales Profesionālā vidusskola.

2009.gadā tika slēgtas 2 izglītības iestādes (Upmalas pamatskola Bērziņu pagastā un Labiešu sākumskola Svāriņu pagastā) skolēnu skaita un mērķdotāciju samazināšanās dēļ.

Skolēnu skaits lielākajā daļā izglītības iestāžu pēdējo gadu laikā ir samazinājies. Vienīgā izglītības iestāde, kurā skolēnu skaits ir pieaudzis, ir Ezernieku vidusskola, kas skaidrojams ar 2 iepriekš minēto izglītības iestāžu slēgšanu.

Novada domes pārraudzībā atrodas 13 izglītības iestādes, savukārt Viduslatgales Profesionālās vidusskola atrodas IzM pārraudzībā, kura izveidota 2011.gadā apvienojot Dagdas arodvidusskolu, Jaunaglonas vidusskolu, Preiļu arodvidusskolu un Višķu Profesionālo vidusskolu.

- Ezernieku PII
- Andrupenes PII "Avotiņš"
- Dagdas PII "Saulīte";
- Konstantinovas sākumskola
- Šķaunes pamatskola
- Asūnes pamatskola
- Andzeļu pamatskola
- Andrupenes pamatskola
- Ezernieku vidusskola
- Dagdas vidusskola

Attēls 16: Skolēnu skaita dinamika izglītības iestādēs

Dagdas vidusskolā 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 474 skolēni. Izglītības iestāde realizē 5 programmas:

- Pamatizglītības programmu;
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena izglītības programmu;
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā mazākumtautības izglītības programmu;
- Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinātņu un tehnikas virziena izglītības programmu;
- Speciālās pamatzglītības programmu izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem.

Vidusskola skolēniem piedāvā vairākas interešu izglītības aktivitātes: tautas deju pulciņus, korus, vokālos ansambļus,

profesionālās izglītības un karjeras izvēles pulciņu, kokapstrādes pulciņu, mazpulkus, vispusīgās fiziskās sagatavotības pulciņus, izteiksmīgās runas, kā arī dramatisko pulciņu. Skolā strādā 45 skolotāji.

Ezernieku vidusskolā 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 176 skolēni. Skolā strādā 19 skolotāji. Izglītības iestāde realizē 4 programmas:

- Pamatizglītības programmu;
- Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programmu;
- Speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem, kuri integrēti vispārizglītojošā iestādē (A, B līmenis);
- Speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem.

Interesu izglītības iespējas skolēniem sniedz kori, tautas deju kolektīvi, vokālie ansambļi, dramatisks, lietišķās mākslas, sporta, tūrisma, jauno žurnālistu un citi pulciņi.

Andrupenes pamatskolā 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 87 skolēni. Izglītības iestāde realizē Pamatizglītības programmu. Skolā strādā 15 skolotāji un 6 tehniskie darbinieki. Skolēniem tiek piedāvāti vairāki pulciņi (ceļu satiksmes drošības, kokapstrādes, vides, rokdarbu pulciņi, tautas deju kolektīvi, vokālie ansambļi, sporta pulciņš un citi.)

Andzeļu pamatskolā mācības 2011./2012. mācību gadā uzsāka 83 skolēni. Izglītības iestāde realizē 2 programmas:

- Pamatizglītības programmu;
- Pirmsskolas izglītības programmu.

Skolā strādā 13 skolotāji un 5 tehniskie darbinieki. Skolēniem tiek piedāvāti vairāki interešu pulciņi (vizuālās mākslas, sporta pulciņi, vokālie ansambļi, mazpulki u.c.)

Asūnes pamatskolā 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 85 skolēni. Izglītības iestāde realizē 2 programmas:

- Pamatizglītības programmu;
- Piecgadīgo un sešgadīgo bērnu obligātās pirmsskolas izglītības programmu.

Skolā strādā 19 skolotāji. Skolēniem tiek piedāvātas dažādas interešu izglītības iespējas: rokdarbu pulciņš, sporta pulciņi, vokālais ansamblis, novadpētniecības pulciņš.

Šķaunes pamatskolā 2011./2012. gadā mācības uzsāka 50 skolēni. Izglītības iestāde realizē 2 programmas:

- Vispārējās pamatizglītības programmu;
- Piecgadīgo un sešgadīgo bērnu obligātās pirmsskolas izglītības programmu.

Skolā strādā 10 skolotāji. Skolēniem tiek piedāvāti dažādi interešu izglītības pulciņi (teātra, jaunrades un sporta pulciņi un mazpulki). Šķaunes pamatskola atrodas vistuvāk Baltkrievijas un Krievijas robežai.

Konstantinovas sākumskolā 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 41 skolēns. Izglītības iestāde realizē 2 programmas:

- Daļēju pamatizglītības pirmā posma (1.-6. klase) izglītības programmu;
- Pirmsskolas izglītības programmu.

Skolā strādā 8 skolotāji. Skolēniem tiek piedāvātas arī interešu izglītības iespējas – vizuālās mākslas pulciņš un „Čaklo roku pulciņš”.

Dagdas PII “Saulīte” 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 128 bērni. Šī ir lielākā pirmskolas izglītības iestāde novadā. Skola īsteno Pirmskolas izglītības programmu un Speciālo pirmsskolas izglītības programmu izglītojamiem ar valodas attīstības traucējumiem. PII strādā 17 skolotāji.

Andrupenes PII “Avotiņš” 2011./2012. mācību gadā mācības uzsāka 46 bērni. Skola īsteno Vispārizglītojošo pirmskolas izglītības programmu. Skolā strādā 12 darbinieki, no kuriem 4 ir skolotāji.

Ezernieku PII 2011./2012.mācību gadā mācības uzsāka 36 bērni. Skola īsteno Vispārīzglītojošo pirmskolas izglītības programmu. Kopumā izglītības iestādē ir 5 skolotāji.

Pirmskolas izglītības programmas tiek realizētas ne tikai novada PII, bet arī Andzeļu, Asūnes, Konstantinovas un Šķaunes pamatskolās.

Dagdas Mūzikas skolā tiek īstenotas trīs profesionālās ievirzes mūzikas apmācības programmas – klavierspēle, akordeona spēle un trompetes spēle. Skolā strādā 7 pedagogi un mācās ~85 audzēkņi.

Dagdas Mākslas skola īsteno 5-gadīgu profesionālās ievirzes izglītības programmu “Vizuāli plastiskā māksla”. Skolā strādā 4 pedagogi un mācās ~85 audzēkņi.

Aleksandrovas speciālā internātskola realizē 9 mācību programmas:

- Pamatizglītības programmu;
- Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem;
- Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem (C līmenis, arodklasēm);
- Lauksaimniecība, Profesionālās pamatizglītības programmu;
- Mājsaimniecības pakalpojumi, Profesionālās pamatizglītības programmu;
- Speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem (A, B līmenis);
- Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem (A, B līmenis, 3.modelis);
- Būvdarbi, Profesionālās pamatizglītības programmu;
- Šūto izstrādājumu ražošanas tehnoloģija, Profesionālās pamatizglītības programmu.

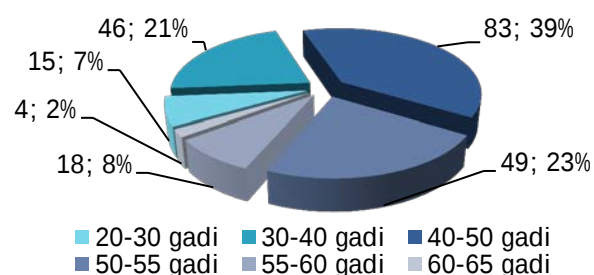
Skolā strādā 28 skolotāji. Skolēniem ir plašas iespējas iesaistīties dažādās interešu

izglītības aktivitātēs (rokdarbu, dejošanas, floristikas un daudz citos pulciņos).

Viduslatgales profesionālā vidusskola realizē Vidējo profesionālo izglītības programmu profesijās – automehāniķis, ēdināšanas pakalpojumu speciālists, apdares darbu tehniķis. Pēc vidējās izglītības iegūšanas vai jaunieši ar pamatizglītību no 17 līdz 25 gadiem, iegūst atestātu par arodizglītību var apgūt apdares darbu strādnieka profesiju. Jauniešiem pēc 8.klases vai pēc 9.klases (ar liecību) ir iespēja apgūt profesionālās pamatizglītības programmas ar pedagoģisko korekciju un iegūt gan pamatizglītību, gan profesijas – pavāra palīgs, galdnieka palīgs. Skolā strādā 21 skolotājs.

SKOLOTĀJI

Dagdas novadā kopumā 2011.gada 1.jūnijā bija 215 skolotāji¹². Visvairāk skolotāju strādā Dagdas vidusskolā (45), Aleksandrovas speciālajā internātskolā (28) un Viduslatgales Profesionālās vidusskolas programmu īstenošanas vietā Dagdā (21). Vismazākais skolotāju skaits ir Andrupenes PII „Avotiņš” (4), Dagdas Mākslas skolā (4) un Ezernieku PII (5). Lielākā daļa (39%) skolotāju ir vecumā no 40 līdz 50 gadiem (83 skolotāji).

Attēls 17: Skolotāju sadalījums pa vecuma grupām

SKOLĒNI

2011./2012.mācību gada sākumā kopējais skolēnu skaits novadā bija 1206, kas ir par 59 mazāk nekā iepriekšējā gadā, un par 101 mazāks kā 2 gadus iepriekš. Novada

¹² Dagdas novada dome

izglītības iestādēs mācās arī bērni no apkārtējām pašvaldībām. Kopumā 2010.gadā tie bija 60 skolēni, no Ludzas (17), Aglonas (13), Krāslavas (9) Rēzeknes (3), Salaspils (2), Zilupes (2) novadiem, Rīgas pilsētas (5) un citām pašvaldībām (9).

KULTŪRVIDE

BIBLIOTĒKAS

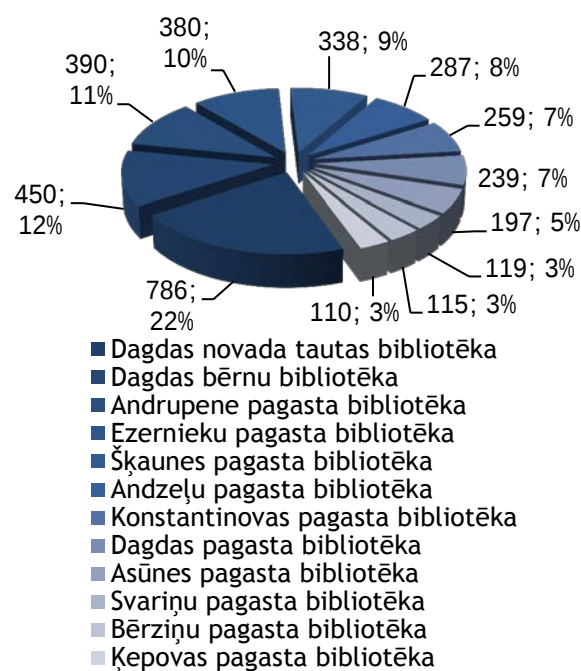
Novadā darbojas 12 bibliotēkas – katrā pagastā pa vienai un Dagdas pilsētā – divas. Visās bibliotēkās ir pieejami datori ar interneta pieslēgumu. Bibliotēkas fonds visās bibliotēkās kopā ir vairāk nekā 100 000 vienības. 2010.gadā kopējais bibliotēku lietotāju skaits bijis 3741, bet apmeklējumu skaits – 78 350. Vidēji viens lietotājs bibliotēku apmeklē 21 reizi gadā.

Lielākā bibliotēka novadā ir Dagdas novada tautas bibliotēka (Dagdas pilsētā), kur bibliotēkas lietotāju skaits it 786 (21% no visiem novada bibliotēku lietotājiem), bet apmeklējumu skaits – 10 867, savukārt bibliotēkas fondu veido vairāk nekā 20 000 vienības. Dagdas novada tautas bibliotēka ir pieejama arī cilvēkiem ar kustības traucējumiem, izmantojot paceļamu platformu – liftu. Andrupenes tautas bibliotēkas telpas izremontētas 2008.gadā.

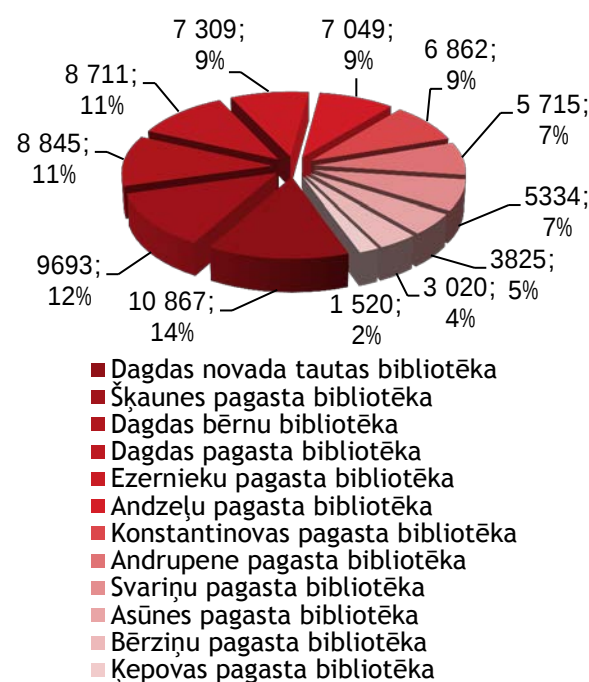
Aktīvākie bibliotēkas lietotāji dzīvo Svaiņu pagastā (vidēji katrs lietotājs bibliotēku apmeklējis 45 reizes 2010.gadā), Dagdas pagastā (vidēji katrs lietotājs bibliotēku apmeklējis 36 reizes 2010.gadā) un Šķaunes pagastā (vidēji katrs lietotājs bibliotēku apmeklējis 29 reizes 2010.gadā).

TAUTAS NAMI

Dagdas novadā darbojas Dagdas novada Tautas nams, Andrupenes Tautas nams, Andzeļu Tautas nams, Asūnes Tautas nams, Bērziņu Tautas nams, Svaiņu Tautas nams, Ezernieku Tautas nams, Šķaunes Tautas nams un Konstantīnovas Tautas nams.

Attēls 18: Bibliotēku lietotāju skaits

Attēls 19: Bibliotēku apmeklējumu skaits

Dagdas novada Tautas nams atrodas Dagdā un ir galvenā novada kultūras iestāde. Tautas namā ir viena skatītāju zāle labā tehniskajā stāvoklī ar 400 vietām un skatuvi, kā arī konferenču zāle ar 60 vietām. Norišu skaits 2011.gadā bija 76, no kurām 61 – bezmaksas pasākums. Kopējais pasākumu apmeklētāju skaits – 11640. Tautas namā aktīvi darbojas vairāki pašdarbības kolektīvi

– kori (jauktais koris, senioru koris), deju kolektīvi (break-dance grupa, jauniešu deju kolektīvs „Dagda”, sporta deju klubs), dramatiskais kolektīvs, folkloras kopa „Olūteņi”, vairāki vokālie ansambļi (garīgo dziesmu ansamblis „Oremus”, bērnu popgrupa „Dārdedzīte”, sieviešu vokālais ansamblis, vīru vokālais ansamblis) un lauku kapela „Dagonīši”.

Andrupenes Tautas nams atrodas Andrupenē. Ēkā ir skatītāju zāle ļoti labā tehniskajā stāvoklī ar 200 vietām un skatuvi, kā arī mazā zāle labā tehniskā stāvoklī ar 50 vietām. Norišu skaits 2011.gadā bija 32 (bezmaksas) ar kopējo apmeklētāju skaitu - 4540. Tautas namā darbojas 2 deju kolektīvi (ritma deju grupa HIP HOP, senioru dāmu deju grupa), dramatiskais kolektīvs, folkloras kopa „Sovvaļņiki”, 3 vokālie ansambļi („Driģenes”, senioru dāmu vokālais ansamblis, sieviešu vokālais ansamblis „Saulespuķe”), mūzikas kolektīvi (lauku kapela un vokāli instrumentālais ansamblis „Trīs vīri laivā”) un Andrupenes fotoklubs.

Andzeļu Tautas nams atrodas Andzeļos. Ēkā ir aktu zāle labā tehniskā stāvoklī ar 200 vietām un skatuvi. Norišu skaits 2011.gadā bija 20 (visas bezmaksas) ar kopējo apmeklētāju skaitu - 1250. Tautas namā darbojas vidējās paaudzes deju kolektīvs „Eži” un sieviešu vokālais ansamblis.

Asūnes tautas nams atrodas Asūnē. Ēkā ir pasākumu zāle labā tehniskā stāvoklī ar 95 vietām un skatuvi. Norišu skaits 2011.gadā pavisam bija 39, no kurām 33 – bezmaksas. Kopējais apmeklētāju skaits – 3144. Tautas namā aktīvi darbojas 2 drāmas kolektīvi (bērnu pašdarbības pulciņš „Smaidiņš” un pašdarbības pulciņš „Jokdari”) un 2 vokālie ansambļi (bērnu vokālais ansamblis „Mūzējie” un sieviešu vokālais ansamblis „Paziņas”).

Bērziņu Tautas nams atrodas Porečjē. Ēkā ir zāle, kurai nepieciešams kapitālais remonts, ar skatuvi un 350 vietām. Norišu skaits 2011.gadā pavisam bija 21 (bezmaksas – 18). Kopējais pasākumu apmeklētāju skaits – 775.

Svariņu Tautas nams atrodas Svariņos. Ēkā ir zāle labā tehniskā stāvoklī ar 300 vietām un skatuvi apmierinošā tehniskā stāvoklī. Kopējais norišu skaits 2011.gadā bija 42, no kurām 28 – bezmaksas. Kopējais pasākumu apmeklētāju skaits – 1946. Tautas namā darbojas vairāki deju kolektīvi (bērnu ritma deju grupas „Karuselis” un „Neposedi”, jauniešu ritma deju grupa „Oma”, estrādes studija „Večerinka”), kā arī pieaugušo drāmas studija.

Ezernieku Tautas nams atrodas Ezerniekos. 2011.gadā norišu skaits bija 8 ar kopējo apmeklētāju skaitu 450. Tautas nama paspārnē darbojas etnogrāfiskais ansamblis „Akmiņeica” un sieviešu vokālais ansamblis. Vecā Ezernieku tautas nama ēka tika nojaukta un pašlaik notiek projekta „Jauna saietu nama būvniecība Dagdas novada Ezerniekos” īstenošana. Paredzams, ka jaunā tautas nama būvniecība tiks pabeigta līdz ar 2012.gada beigām.

Šķaunes Tautas nams atrodas Šķaunē. 2011.gadā tautas namā norisinājās 43 bezmaksas pasākumi ar kopējo apmeklētāju skaitu - 2850. Šeit darbojas 2 deju kolektīvi (bērnu deju kolektīvs un jauniešu deju kolektīvs „Dancary”), bērnu dramatiskais kolektīvs un bērnu vokālais ansamblis.

Konstantinovas Tautas nams atrodas Konstantinovā; šeit ir zāle apmierinošā tehniskā stāvoklī, kas paredzēta 200 skatītāju vietām. 2011.gada laikā norišu skaits tautas namā bija 19, sasniedzot kopējo apmeklētāju skaitu – 370. Tautas nama paspārnē darbojas bērnu dramatiskais kolektīvs un bērnu vokālais ansamblis.

Novadā regulāri norisinās dažādi kultūras pasākumi, kas pulcē gan vietējos novada iedzīvotājus, gan citus interesentus. Vieni no populārākajiem pasākumiem ir Tautas mākslas festivāls „Annas dienas”. Pirmo reizi „Annas Dienas” tika sarīkotas 1996.gadā. Tagad festivāls ir saglabājis kā neatņemama kultūras dzīves sastāvdaļa un ikgadēja novada tradīcija.

MUZEJI UN NOVADPĒTNIECĪBA

Novadā ir viens muzejs un vairāki ar novadpētniecību saistīti kultūras objekti:

- Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs „Andrupenes lauku sēta”, atrodas Andrupenes ciemā. Muzejs ir Latgales Kulinārā mantojuma tīkla dalībnieks.
- Novadpētniecības izstāžu zāle „PATRIA”, atrodas Dagdas pilsētā. Izstāžu zālē eksponātus var apskatīt četrās zālēs.
- Konstantīna Raudives piemiņas istaba atrodas Asūnes pamatskolas telpās.
- Asūnes Novadpētniecības istaba, kur apskatāma Asūnes pagasta vēstures seno lietu ekspozīcija.
- Svariņu Novadpētniecības istaba, atrodas Svariņu pagasta tautas bibliotēkas telpās, kur apskatāma seno lietu ekspozīcija, darbarīki, sadzīves priekšmeti, rokdarbi, Svariņu pagasta vēsture un kartes.

SPORTS

Par sporta un aktīvās atpūtas aktivitāšu organizēšanu novadā rūpējas Dagdas Izglītības, kultūras un sporta nodaļa. Ikgadēji tiek sastādīts sporta pasākumu plāns, kur ir iekļautas gan vietējās, gan reģionālās sacensības un turnīri, semināri sporta skolotājiem.

Vispārīzglītojošās skolās audzēkņu vispārējo sagatavotību nodrošina speciālisti sporta stundās un interešu pulciņos. Skolēni piedalās sporta spēlēs novada, reģiona un valsts mērogā. Tiek piedāvāti arī sporta skolas pakalpojumi.

Tabula 7: Pašdarbības kolektīvi

Pašdarbnieku kolektīvs	
Break-dance grupa	Dagdas pilsēta
Jauniešu deju kolektīvs "Dagda"	
Sporta deju klubs	
Folkloras kopa "Olūteņi"	
Sieviešu vokālais ansamblis	
Vīru vokālais ansamblis	
Garīgo dziesmu ansamblis "Oremus"	
Bērnu popgrupa "Dārdedzīte"	
Dramatiskais kolektīvs	
Jauktais koris	
Senioru koris	Andrupenes pagasts
Ritma deju grupa HIP TOP	
Senioru dāmu deju grupa	
Dramatiskais kolektīvs	
Folkloras kopa "Sovvaļņiki"	
Vokālais ansamblis "Driģenes"	
Senioru dāmu vokālais ansamblis	
Sieviešu vokālais ansamblis "Saulespuķe"	
Lauku kapela	
Vokāli instrumentālais ansamblis "Trīs vīri laivā"	
Vidējās paaudzes deju kolektīvs "Eži"	Andzeļu pagasts
Sieviešu vokālais ansamblis	Asūnes pagasts
Bērnu pašdarbības pulciņš "Smaidiņš"	
Pašdarbības pulciņš "Jokdari"	
Bērnu vokālais ansamblis "Mūsējie"	
Sieviešu vokālais ansamblis "Paziņas"	
Vokālais ansamblis "Vālodzītes"	
Etnogrāfiskais ansamblis "Akmiņeica"	Ezernieku pagasts
Sieviešu vokālais ansamblis	Konstantīnovas pagasts
Bērnu dramatiskais kolektīvs	
Bērnu vokālais ansamblis	Svariņu pagasts
Bērnu ritma deju grupa "Karuselis"	
Bērnu ritma deju grupa "Neposedi"	
Bērnu ritma deju grupa "Oma"	
Estrādes studija "Večerinka"	
Pieaugušo drāmas studija	
jauniešu drāmas kolektīvs	
Estrādes studija "Večerinka"	Šķaunes pagasts
Bērnu deju kopa	
Jauniešu deju kolektīvs "Dancary"	
Bērnu dramatiskais kolektīvs	
Bērnu vokālais ansamblis	

Ar savstarpēju līgumu Dagdas novada bērni apgūst profesionālās ievirzes izglītības programmu vieglatlētikā un basketbolā. Jaunieši darbojas SK (sporta kluba)

organizētajās nodarbībās (basketbols, futbols, karatē, volejbols, smagatlētika).

Dagdas novadā attīstās strādājošo jeb tautas sports; notiek treniņi volejbolā, basketbolā, ritmikā, futbolā, hokejā, smagatlētikā un karatē. Tradicionāli tiek organizētas sporta spēles, galda tenisa turnīri, masu skrējieni, ieplānotas ziemas, vasaras, ģimenes sporta aktivitātes, konsultācijas iedzīvotājiem sporta jomā. Novadā darbojas bērnu un jauniešu sporta skolas filiāle.

Salīdzinoši maza uzmanība tiek pievērsta cilvēku ar īpašajām vajadzībām sportam, īpaši cilvēkiem ratiņkrēslos. Nav izveidoti rehabilitācijas dienas centri, kur cilvēki ar īpašām vajadzībām varētu nodarboties ar ārstniecisko fizikultūru.

Dagdas novada svarcēlājiem ir atzinīgi sasniegumi vairāku gadu garumā, iegūstot čempiona titulus Pasaules svarcelšanas sporta meistaru olimpiādēs (Antons Arnicāns, Nikolajs Ratuševs).

Novada teritorijā nav nevienas atbilstošas sporta bāzes, kurās varētu trenēties kādā sporta veidā, startēt un rīkot sacensības profesionālajā sportā. Dagdas novadā pēdējos gados uzcelta sporta zāle Asūnes pagastā pie pamatskolas un tiek celta sporta zāle Svariņos. Tiek īstenoti atpūtas vietu labiekārtošanas projekti, pludmales volejbola, strītbola laukumu ierīkošana masu sportam. Citur sporta bāzes izveidotas pie pagastu skolām un tās ir tehniski novecojušas, telpas ir par mazu un tajās nav iespēju trenēties visos vēlamajos sporta veidos (nav piemērotu ģērbtuvju, dušu, skatītāju vietu, ir slikts grīdas segums, apgaismojums, ventilācija, nepietiekams un vecs sporta inventārs).

Neapmierinošs ir atklāto sporta laukumu tehniskais stāvoklis (saplaisājis, izdrupis segums, nav speciālu skriešanas ceļiņu, nelīdzens laukums, nav skatītāju vietu, ģērbtuvju), nav kvalitatīva futbola laukuma

vai laukumi ir ļoti sliktā stāvoklī. Sporta bāzes nav pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Bijušās Upmalas pamatskolas telpās (Porečjes ciemā) 2009.gadā tika izveidots Brīvā laika pavadīšanas centrs, kas piemērots dažādām aktivitātēm, tai skaitā sportam.

SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS APRŪPE UN PAKALPOJUMI

Sociālo palīdzību novadā sniedz Dagdas novada Sociālais dienests, kas arī organizē un sniedz dažādus sociālos pakalpojumus. Iestādē strādā 13 darbinieki.

Sociālajā dienestā ir iespējams saņemt dažāda veida sociālos pabalstus t.sk. GMI pabalstus.

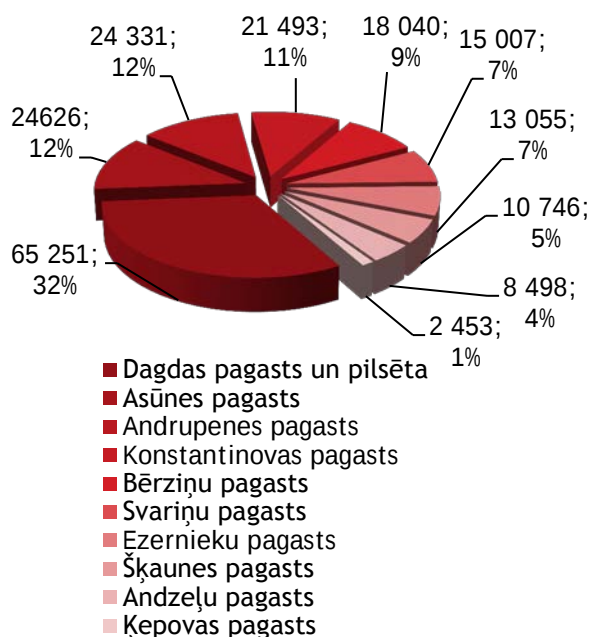
2010.gada laikā Dagdas novada iedzīvotājiem sniegto sociālo pabalstu apmērs sasniedza 203 500 LVL, no kuriem 126 046 LVL (62%) bija GMI pabalsti. Lielākā daļa no visiem izsniegtajiem pabalstiem sastāda Dagdas pagasta un pilsētas iedzīvotāju sociālai palīdzībai (65251 LVL jeb 32%). 2010.gadā trūcīgās ģimenes statuss tika piešķirts 2328 personām no 182 mājsaimniecībām.

Mājas aprūpe 2010.gada laikā tika nodrošināta 19 personām, to veica 4 aprūpētāji.

Veselības un sociālās aprūpes funkcijas novadā pilda **Veselības un sociālo pakalpojumu centrs „Dagda”**, kurš sastāv no vairākām struktūrvienībām:

- Pansionāta „Ābeļdārzs”,
- Sociālās aprūpes nodaļas,
- Dienas stacionāra,
- Poliklīnikas,
- Administrācijas.

Kopumā VSPC „Dagda” strādā 83 darbinieki. Pansionātā un sociālās aprūpes nodaļā ir 95 gultasvietas, savukārt dienas stacionārā ir 12 gultasvietas.

Attēls 20: Sociālo pabalstu sadalījums pa pagastiem

Poliklīnikā medicīniskos pakalpojumus sniedz dažādi speciālisti (ķirurgs, ginekologs, psihiatrs, narkologs, stomatologs, arodārsts). Iedzīvotājiem ir pieejami arī veļas mazgātavas un dušas pakalpojumi.

Novadā atrodas vairāki FVP (feldšeru-vecmāšu punkti), kas nodrošina medicīnisko palīdzību novada iedzīvotājiem. FVP atrodas Andzeļos, Andrupenē, Asūnē, Porečjē, Neikšanos (Ķepovas pagasts), Konstantinovā un Šķaunē. Tāpat medicīniskie pakalpojumi un ambulatorā medicīniskā palīdzība pieejama Ezernieku doktorātā.

SABIEDRISKĀ DROŠĪBA UN KĀRTĪBA, UGUNSDROŠĪBA

Par sabiedrisko kārtību un drošību novadā rūpējas Valsts policija. Novadā nav pašvaldības policijas. Reģistrēto¹³ noziedzīgo nodarījumu skaits 2010.gadā novadā bija 108, no kuriem 2 bija sevišķi smagi

noziedzīgi, 35 – smagi noziedzīgi, 33 – mazāk smagi noziedzīgi, bet 27 – kriminālpārkāpumi. Noziedzīgo nodarījumu sadalījumā pēc piederības grupas 2 bijuši nodarījumi pret dabas vidi, 10 – pret personas veselību, 3 – pret ģimeni un nepilngadīgajiem, 70 – pret īpašumu, 10 – tautsaimniecībā, 2 – pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, 3 – pret satiksmes drošību, 2 – pret pārvaldības kārtību un 3 – pret jurisdikciju.

2011.gada laikā novada teritorijā reģistrēti kopumā 33 ceļu satiksmes negadījumi¹⁴, no kuriem 6 bijuši ar cietušajiem. Vislielākais negadījumu skaits reģistrēts Dagdā (7 negadījumi), Dagdas pagastā (5 negadījumi), Šķaunes pagastā (4 negadījumi) un Andrupenes pagastā (4 negadījumi), vismazākais – Konstantinovas pagastā (2 negadījumi) un Andzeļu pagastā (2 negadījumi), bet Ķepovas pagastā – neviens.

Reģistrēto ugunsgrēku skaits¹⁵ laika posmā no 01.01.2011.-30.09.2011 ir 19.

Par ugunsdrošību rūpējas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigādes Krāslavas nodaļas Dagdas postenis.

SADZĪVES UN CITI PAKALPOJUMI

Bez pašvaldības un valsts iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem, novadā ir plaši pieejami citi pakalpojumi, īpaši administratīvajā centrā – Dagdas pilsētā:

- Sabiedriskā ēdināšana,
- Apdrošināšanas pakalpojumi,
- Skaistumkopšanas pakalpojumi,
- Autoserviss,
- Apsardzes dienests,
- Aptiekas,
- Autoskola,
- un citi.

¹⁴ CSDD

¹⁵ VUGD statistika

¹³ IeM Informācijas Centrs

NOVĒRTĒJUMS

Novadā ir plaši nodrošināti izglītības pakalpojumi – iespējams apgūt pirmskolas, sākumskolas, pamatskolas, vidusskolas, profesionālo izglītību, kā arī interešu izglītību. Spēcīga ir Dagdas novada kultūrvide ar 12 bibliotēkām un 9 kultūras iestādēm. Novadam ir savs etnogrāfiskais muzejs – Andrupenes lauku sēta. Sociālo aprūpi un pakalpojumus novadā organizē Sociālais dienests, savukārt veselības un sociālās aprūpes funkcijas veic VSPC „Dagda”, novadā ir arī feldšeru-vecmāšu punkti.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

Vairāk kā puse aptaujāto norādījuši, ka ir apmierināti ar sociālās palīdzības un pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Neapmierināti ar pieejamību ir 24%, savukārt pakalpojums šajā jomā nav pieejams 9% vispār. Neapmierināti ar kvalitāti ir 22%.

Apmierināti ar veselības aprūpes pieejamību ir 61%, neapmierināti – 28%, pakalpojumi nav pieejami vispār – 6%. Neapmierināti ar kvalitāti ir 30% aptaujāto.

Vispozitīvākais novērtējums ir izglītības pakalpojumu pieejamībai – apmierināts ir 71% aptaujāto. Lielākoties apmierinoši novērtēta arī izglītības iestāžu pakalpojumu kvalitāte. Nedaudz vairāk kā puse norādījuši, ka ir apmierināti ar kultūras un atpūtas pasākumu pieejamību, bet ar kvalitāti – 59%.

Lielākā neapmierinātība, salīdzinot ar citiem tautas namiem, ir ar Ezernieku Tautas namu, ka skaidrojams ar to, ka tautas nama būvniecība vēl nav pabeigta.

Neapmierināti ar sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu kvalitāti ir mazāk par piekto daļu aptaujāto.

Gandrīz piektā daļa respondentu norādījuši, ka būtu uzlabojama drošība un sabiedriskā kārtība novadā.

Iedzīvotāji lepojas ar novada sportistu sasniegumiem, kā arī ar muzeju, izglītības un kultūras iestādēm, skolēnu sasniegumiem.

Tikai 4% kopumā uzskatījuši, ka novada attīstības virzienam būtu jābūt pakalpojumu attīstībai.

DARBA GRUPU REZULTĀTI

Pakalpojumu infrastruktūra Dagdas novadā uzskatāma par salīdzinoši attīstītu. Plaši ir izglītības un kultūras pakalpojumi, nodrošināti arī sociālie un medicīnas pakalpojumi. Būtiski nepieciešams attīstīt sporta infrastruktūru gan pagastos, renovējot sporta zāles un piedāvājot plašākus aktīvās atpūtas pasākumus, gan Dagdā, uzbūvējot sporta halli ar baseinu, kas būtu pieejams ikvienam iedzīvotājam.

VIDE UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

GEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Dagdas novads atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā, Latgales reģionā, Latgales augstienes Dagdas paugurainē.

Novada centra attālums līdz galvaspilsētai Rīgai - 267 km. Dagdas novads robežojas ar Baltkrievijas Republiku, Rēzeknes novadu, Ludzas novadu, Krāslavas novadu, Aglonas novadu un Zilupes novadu.

RELJEFS UN AUGSNES

RELJEFS

Novada reljefs mainās no izteikti pauguraina ar pazeminājumiem un purvainām ieplakām (Andrupenes pagasta teritorijā) līdz lēzeni paugurainām vietām, absolūtais augstums nepārsniedz 200 m vjl. Latvijas un Baltkrievijas pierobežas joslā atrodas Šķaunes valnis, kas ZA-DR virzienā orientēta, veido vaļņveida reljefa formu. Augstākie pauguri - Bednaja gora (M.Liepu kalns) - 263,7 m vjl, Lipkolns - 258,7 m vjl, Domarišku kalns - 240,0 m vjl, Butkāna - 217,0 m vjl, netālu no Konstantinovas pagasta R pusē atrodas 210,6 m vjl augstais Konstantinovas paugurs.

AUGŠŅU RAKSTUROJUMS

Dagdas novads atrodas Austrumlatvijas pauguraino augstieņu augšņu rajonā. Šeit augsnes veidojušās uz karbonātus saturošas smilšmāla morēnas, ko bieži vien sedz smilts un mālsmilts, sastopami arī grantaini nogulumi. Šajā reģionā izplatītas vāji un vidēji podzolētas velēnu podzolaugsnis. Stipri erodēto pauguru virsotnēs vietām

atsedzas karbonātiskie cilmieži. Tur veidojas velēnu karbonātaugsnis, reljefa zemākajās vietās - pārpurvotās pļavās un purvos - purvainās un purvu augsnes.

Dagdas novadā vidējais svērtais zemes kvalitātes novērtējums¹⁶ ir 33 balles/ha, Latvijā - vidēji 38 balles/ha, kas, ņemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus, tiek uzskatīts par minimālo auglības līmeni attiecībā uz lauksaimniecībā izmantojamo zemi, lai varētu nodrošināt komerciāli dzīvotspējīgu lauksaimniecību. Novadā raksturīga ekstensīva zemju izmantošana vai tikai zemi lauksaimnieciskā stāvoklī uzturoša saimniekošana.

Tabula 8: Zemes kadastrālās vērtības pagastos

Novada teritoriālā vienība	Zemes vidējā kadastrālā vērtība, Ls/ha (uz 2011.gada martu)	Vidējais svērtais LIZ kvalitatīvais novērtējums, balles/ha
Dagdas pilsēta	2565	-
Andrupenes pag.	146	32
Andzeļu pag.	133	30
Asūnes pag.	144	34
Bērziņu pag.	145	34
Dagdas pag.	145	34
Ezernieku pag.	122	31
Ķepovas pag.	151	33
Konstantinovas pag.	144	33
Svariņu pag.	135	31
Šķaunes pag.	135	34
	vid. 360	vid. 33

KLIMATS

Dagdas novads atrodas Latvijas DA daļā, kurai raksturīgas kontinentālāka klimata

¹⁶ Zemes kvalitātes novērtējums ir, ievērojot augsnes galvenos raksturojošos faktorus un pazīmes, aprēķināts rādītājs, kas nosaka zemes ražotspēju, kur maksimālais rādītājs ir 100 balles/ha.

iezīmes. Teritorija ietilpst Latgales augstienes klimatiskajā rajonā, kas ir siltākais (vasaras periodā) un kontinentālākais Latvijas rajons. Klimats ir mēreni silts. Gada vidējā temperatūra ir 5,1-5,2°C, janvāra vidējā temperatūra ir -7°C, jūlija vidējā temperatūra +17°C. Gada vidējais nokrišņu daudzums – 650 - 700 mm. Veģetācijas periods 136 – 140 dienas, vidējais bezsala periods 160 – 170 dienas. Sniega segas biezums līdz 28 cm.

Klimatisko apstākļu izmaiņām līdzī seko Dagdas meteoroloģiskā stacija, kas atrodas Dagdas pagastā ceļu Dagda – Rēzekne un Dagda – Porečje krustojumu tuvumā.

DERĪGIE IZRAKTEŅI

2010.gadā novadā izmantojamo derīgo izrakteņu sarakstā iekļautas smilts, kā arī smilts-grants un smilts atradnes. Kā smilts atradnes norādītas Lielmeži un Šķaune-2, bet kā smilts-grants un smilts- Mihalini II un Sloboda. Derīgie izrakteņi izmantoti būvniecībai, ceļu būvei un remontam.

Tabula 9: Derīgo izrakteņu atradņu apjoms

DERĪGO IZRAKTEŅU VEIDS	APJOMS
Dolomīts	3920 tūkst.m ³
Smilts-grants	5052 tūkst.m ³
Smilts	3857 tūkst.m ³
Smilts-grants un smilts	Smilts grants- 20831 tūkst.m ³ Smilts- 24992 tūkst.m ³
Kūdra	21240 tonnas ar mitrumu 40%
Smilšmāls un mālsmilts	191 tūkst.m ³

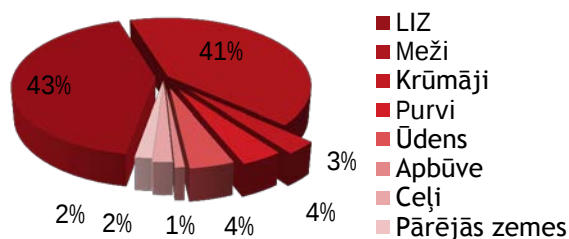
ZEMES RESURSI

Lielāko daļu zemju¹⁷ sastāda lauksaimniecībā izmantojamās zemes – 40226,1 ha jeb 43% no novada teritoriju kopplatības, tam seko meža zemes ar 39190,6 ha jeb 41% no teritorijas.

Tabula 10: Zemes lietošanas veids

LIETOŠANAS VEIDS		PLATĪBA (HA)
LIZ		40226,1
t.sk.	aramzeme	28386,1
	augļu dārzs	249,9
	plāva	3122,0
	ganības	8468,1
Meži		39190,6
Krūmāji		2997,6
Purvi		3861,6
Ūdens		4150,6
t.sk.	Zeme zem ūdeņiem	4140,1
	Zeme zem zivju dīķiem	10,5
Apbūve		907,4
Ceļi		1822,8
Pārējās zemes		1598,1
Kopā		94754,8

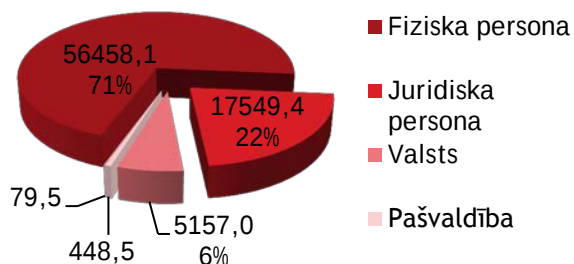
Attēls 21: Zemes lietošanas veids

ZEME ĪPAŠUMĀ

Pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķa 56458,1 ha jeb 71% no visiem īpašumiem, atrodas fizisku personu īpašumā, savukārt 17549,4 jeb 22% - juridisku personu īpašumā. Pašvaldībai pieder vien 448,5ha jeb 1%, bet 5157ha jeb 6% - valstij. Mazāk par 1% procentu ir tādu īpašumu, kam ir jauka kopīpašuma statuss.

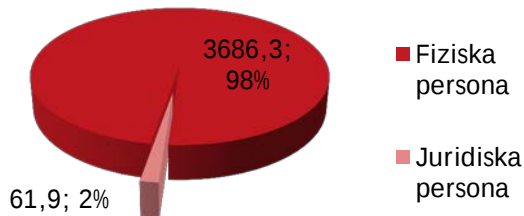
Attēls 22: Zemes īpašumu struktūra

¹⁷ VZD dati uz 01.01.2011

ZEME LIETOJUMĀ

No visiem 3748,2ha lietošanā esošajām zemēm 3686,3ha ir fizisko personu lietošanā, bet 61,9ha – juridisko.

Attēls 23: Zemes lietojuma struktūra

ŪDENS RESURSI

Dagdas novada teritorija upes ietilpst Daugavas baseinā. Lielākās ūdensteces, kas plūst pa novada teritoriju – Klismetka, Asūnīca (Asūne) un Sarjanka. Vairākas upes ir robežupes starp Latviju un Baltkrieviju, piemēram, Sarjanka, Asūnīca un Aktica.

Dagdas novads ir viens no bagātākajiem novadiem Latvijā pēc ezeru skaita. Lielākie ezeri, kuru platība pārsniedz 100 ha – Bižas ezers (173,6 ha), Olovecs (164,9 ha), Dagdas ezers (484,1 ha) un Ežezers (987,9 ha). Daudzi ezeri ir bagāti ar salām, piemēram, Dagdas ezerā ir 11 salas, bet Ežezērā – 33, kas ir ar salām visbagātākais ezers Latvijā. Ežezers atrodas Rāznas dabas parka teritorijā; lielākā sala – Lielā Lāča (45ha). Vidējais ezera dziļums ir 6,4m, bet maksimālais – 21m. Ūdenstilpnē sastopamās zivs: līdaka, asaris, vēdzele, zutis, rauda, līnis, karūsa, plaudis, rudulis, vīķe, ķīsis, ālants un zandarts.

Novadā ir 5 publiskie ezeri:

- Kairīšu ez. (31,7 ha),
- Ežezers (Ješa ez.) (987,9 ha),
- Dagdas ez. (484,1 ha),
- Nāzaru ez. (Malcānu ez.) (12,5 ha),
- Osvas ez. (51,8 ha).

Ezeri, kuros zvejas tiesības pieder valstij, novadā kopumā ir 14: Gordovas ez. (Gordoja

ez.) (45,3 ha), Kaitras ez. (51,4 ha), Ojatu ez. (30,9 ha), Ūdrāju ez. (Ūdriņu ez.) (53,5 ha), Patmalnieku ez. (36,5 ha), Galšūna ez. (Rapšu ez.) (65,3 ha), Janovas ez. (Beitānu, Puteņu) (23,7 ha), Jolzas ez. (52,2 ha); Visaldas ez. (96,4 ha), Olovecs ez. (164,9 ha), Bižas ez. (173,6 ha), Arla ez. (Rokuļu ez.) (27 ha), Isakovas ez. (Rokuļu ez., Lielais ez.) (47,9 ha), Rešetnieku ez. (Gubena ez.) (48,2 ha).

AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

RĀZNAS NACIONĀLAIS PARKS

RNP (Natura 2000 teritorija) aizņem 19 268 ha (20%) no novada teritorijas. Rāznas nacionālā parka teritorijas daļa izvietota Dagdas novada Andrupenes, Andzeļu un Ezernieku pagastos.

DABAS LIEGUMI UN OBJEKTI

Novada teritorijā ir 2 **dabas liegumi**:

- Dabas liegums „Ojatu ezers”;
- Daļa no dabas lieguma „Asūnes ezeri” teritorijas.

Teritorijā atrodas arī vairāki **dabas pieminekļi**: Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais piemineklis – Dagdas ala un vairāki īpaši aizsargājamie dižkoki.

Novadā ir 4 **mikroliegumi**:

- dabiskie meža biotopi valsts mežu teritorijā (43,4 ha platībā);
- aizsargājama putnu suga – Baltmuguras dzenis (*Dendrocopos leucotos*);
- mikroliegums aizsargājamam putnam „Medņu riestu meži” (15,5 ha);
- ģenētisko resursu mežaudze Dagdas bērzs (71,2 ha)

KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Dagdas novada teritorijā atrodas vairāki valsts kultūras pieminekļi, kas iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā:

- Arheoloģijas pieminekļi – senās dzīves vietas (apmetnes, pilskalni), senkapi, viduslaiku kapsētas – 55 gab.;
- Arhitektūras pieminekļi – kulta celtnes (baznīcas) – 3 gab.;
- Mākslas pieminekļi – altārglezas, sienu un griestu gleznojumi u.c. – 11 gab.
- Mākslas pieminekļi (kustamie kultūras pieminekļi) – 6 gab.

Bez valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem Dagdas novadā atrodas arī pašvaldības kultūrvēsturiskie objekti.

PIESĀRŅOTAS VIETAS

Dagdas novada teritorijā atrodas **viena piesārņota vieta** – DUS „Latvijas Nafta”, kas atrodas Dagdas pilsētā (reģ. nr. 60095/4533). DUS ierīkoti 3 gruntsūdens novērojumu urbumi. Gruntsūdens analīzes uzrāda piesārņojumu ar naftas produktiem.

Teritorijā uzrādītas 30 potenciāli piesārņotas vietas, no kurām vairums ir slēgtu izgāztuvju, DUS, noliktavu teritorijas un tml.

NOVĒRTĒJUMS

Novads ir skaists ar savām dabas ainavām, īpaši atzīmējams ir liels ezeru skaits, kas Dagdas novadu padara par vienu no visbagātākajiem novadiem ar ezeriem. Ežezers ir ar salām bagātākais ezers Latvijā, bet kopā novadā ir 14 ezeri, kuros zvejas tiesības pieder valstij. Reljefs un augsnes ir īpaši piemērotas lauksaimniecībai un lopkopībai, novadā ir plaši mežu resursi; teritorijā atrodas RNP.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

Vairāk kā 70% aptaujāto uzskata, ka novada vide ir sakopta. Tikai 10% uzskata, ka viens no novada trūkumiem ir nesakārtotas dabas teritorijas. Liela daļa iedzīvotāju norādījuši, ka lepojas ar novada dabu un sakoptību, arī ezeriem. Minēts, ka lauku uzņēmēji arvien

TERITORIJA	OBJEKTS
Konstantinovas pagasts	• Ķīmikāliju noliktava • sadzīves atkritumu izgāztuve
Ķepovas pagasts	• Slēgta degvielas noliktava, slēgta sadzīves atkritumu izgāztuve,
Svariņu pagasts	• Bijusī naftas bāze, • nešķirotu atkritumu glabātuve, • bijusī noliktava lauksaimniecības ķīmikāliju glabāšanai,
Šķaunes pagasts	• DUS (nestrādā), • Cūku komplekss,
Dagdas pilsēta	• katlu māja, • petrolejas noliktava (nelieto), • bijusī konditorejas rūpnīca, • vecās attīrīšanas iekārtas, • bijusī mēbeļu ražotne,
Andrupenes pagasts	• Sadzīves atkritumu izgāztuve (nelieto),
Andzeļu pagasts	• Darbnīcas un degvielas glabātuve, • Rekultivēta izgāztuve,
Asūnes pagasts	• Pesticīdu noliktava, • Bijusī DUS, • Izgāztuve (slēgta),
Bērziņu pagasts	• Slēgta sadzīves atkritumu izgāztuve, • Slēgta izgāztuve,
Dagdas pagasts	• Ķīmikāliju glabātuve, • DUS (nedarbojas), • Atkritumu izgāztuve (nedarbojas),
Ezernieku pagasts	• 2 kokogļu ražotnes, • Bijusī DUS, • Slēgta izgāztuve, • Slēgta pesticīdu noliktava

Tabula 11: Potenciāli piesārņotās vietas

vairāk sakopj līdz šim nesakārtotās lauksaimniecības zemes. Kā pozitīvs faktors minēta arī civilizācijas neskartā daba.

DARBA GRUPU REZULTĀTI

Nozīmīgs ir dabas resursu (ūdens, derīgie izrakteņi, ogas u.c.) potenciāls, ko iespējams izmantot teritorijas attīstībai uzņēmējdarbības (t.sk. tūrisma) jomās. Vide ir salīdzinoši tīra, un daba neskarta, tomēr nereti iedzīvotāji neizprot vides aizsardzības nepieciešamību.

TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

CEĻU INFRASTRUKTŪRA

Novada teritoriju šķērso 6 valsts reģionālie autoceļi:

- P57 Malta – Sloboda (melns segums)
- P60 Dagda – Aglona (melns segums)
- P55 Rēzekne – Dagda (melns segums)
- P61 Krāslava – Dagda (melns segums)
- P49 Kārsava – Ludza – Ezernieki (grants segums)
- P52 Zilupe – Šķaune – Ezernieki (melns segums)

Novada teritoriju šķērso sekojoši vietējie valsts autoceļi:

- V609 Sloboda – Ruduški – Zelenpole – Šlakoti
- V615 Andrupene – Kondraši
- V6161 Dagda – Andzeļi – Ezernieki
- V648 Murāni – Belaja – Vaivodi
- V590 Utāni – Virauda – Andrupene
- V610 Mariampole – Jaunokra – Grāveri
- V611 Ogureckaja – Strodi – Auleja
- V612 Konstantinova – Ignatova – Andiņi
- V613 Vecokra – Ignatova
- V646 Jaunokra – Zundi
- V647 Andiņi – Slesari
- V606 Dagda – Asūne – Vorzova
- V620 Asūne – Panova
- V621 Asūne – L.Grizāni – Porečje
- V623 M.Asūne – Robežnieki
- V624 Ferma – Račeva – Ļutavci
- V628 Berjozki – Indra – Robežnieki – Nauļani – Asūne
- V618 Ezernieki – Svariņi – Šķaune
- V619 Dagda – Pauļukalns
- V650 Andžāni – Leimaņi – Punduri
- V651 Staševa – Rutki
- V652 Pļeņčeva – Lociki
- V616 Dagda – Andzeļi – Ezernieki
- V653 Jubeļi – Ozoliņi
- V608 Ezernieki – Patmalnieki
- V617 Pievedceļš t/b „Ezernieki”
- V649 Vaivodi – Egļeva
- V614 Kromāni – Auleja – Rogeļi

- V632 Konstantinova – Skaista
- V622 Dinaborčiki – Lukšova – Plesņeva
- V545 Vecsloboda – Šķaune
- V607 Zamševiki – Tīmaņi – Zirgi

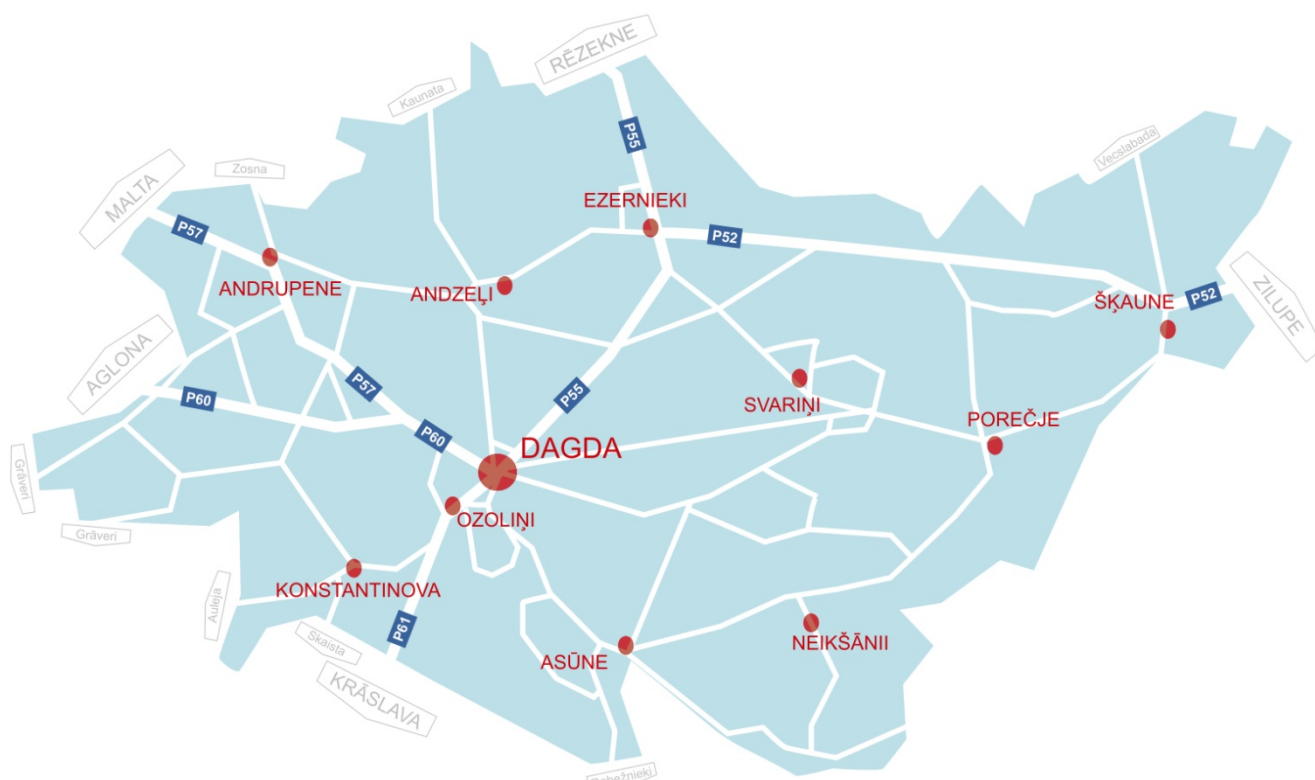
Latgales reģiona TPL Dagdas novads pieder pie autoceļu projekta „**Austrumu stīga**”. Projekts „Austrumu stīga” jau pašlaik tiek īstenots 256 km garumā maršrutā: Viļakas novada robeža – Kuprava – Viļaka – Baltinava – Kārsava – Ludza – Pilda – **Ezernieki – Svariņi – Porečje – Neikšāni – Asūne – Robežnieki – Skuķi – Indra – Krāslava – Kaplava – Saliena – Daugavpils** novada robeža. Autoceļam ir svarīga nozīme apdzīvoto vietu, muitas un robežpārejas punktu un starptautisko autoceļu sasaistē.

Autoceļš **P55 Dagda-Ezernieki-Rēzekne** savieno „Austrumu stīgu” ar Rēzekni un ir ļoti nozīmīgs arī tūrisma attīstībai Ezerzemē, jo Rāznas ezers ir ne tikai nozīmīgs reģiona rekreācijas objekts, bet arī nacionāla mēroga tūrisma resurss.

Vairākus novada autoceļus (P52, P60, P61, P57, P55) reģiona TPL paredzēts attīstīt un saglabāt kā ainavu ceļus. Ainavu ceļu mērķis ir saglabāt Latgalei raksturīgās kultūrainavas un veicinātu tūrisma attīstību.

Kopā visā novadā uzturamie pašvaldības autoceļi ¹⁸ Dagdas novada autoceļu tīklā saskaņā ar saistošajiem noteikumiem ir 470 km garumā. Apdzīvoto vietu ielu kopgarums – 14,7 km. Savukārt Dagdas pilsētas ielu kopgarums – 18,8km (14,8km ar melno segumu, 4 km – grants segumu). Pilsētā ir 2 tilti pār Narūtas upi.

¹⁸ Dagdas novada dome, Saistošie noteikumi Nr.4 „Par pašvaldības ceļu un ielu uzturēšanas klasēm Dagdas novadā”

Attēls 24: Nozīmīgākie autoceļi

PAGASTS	AUTOCEĻU SKAITS	KOPGARUMS
Andrupenes	38	69,5 km
Andzeļu	26	56,3 km
Asūnes	11	25,1 km
Bērziņu	21	31,5 km
Dagdas	12	19,4 km
Ezernieku	47	84,4 km
Konstantinovas	18	48,3 km
Ķepovas	17	36,6 km
Svariņu	24	51,2 km
Šķaunes	34	48,3 km
Kopā	248	470,6 km

Tabula 12: Pašvaldības autoceļi

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Sabiedriskā transporta pakalpojumus nodrošina autobusu pārvadājumi, kā arī pagastu pārvalžu autobusi, kas nodrošina skolēnu pārvadājumus.

Sabiedriskā transporta pakalpojumus Dagdas novada iedzīvotājiem nodrošina SIA „Daugavpils autobusu parks” Dagdas autoosta. No Dagdas autoostas sabiedriskā transporta autobusi kursē vairākos maršrutos.

VIRZIENS	MARŠRUTS
P60 Dagda – Aglona	• Dagda – Rēzekne (c.Maltu) • Dagda – Aglona • Dagda – Daugavpils (c.Aglonu) • Dagda – Rīga
P61 Dagda – Krāslava	• Dagda – Daugavpils • Dagda – Krāslava • Dagda – Grāveri • Dagda – Auleja • Dagda – Verhnedvinska
V616 Dagda – Andzeļi – Ezernieki	• Dagda – Rēzekne (c.Kaunatu) • Dagda – Ludza • Dagda – Šķaune • Dagda – Rīga
V619 Dagda – Pauļukalns	• Dagda – Bērziņi • Dagda – Svariņi
V606 Dagda – Asūne – Vorzova	• Dagda – Dinaborčiki

Tabula 13: Autobusu maršruti

Maršrutā Dagda – Rēzekne autobuss kursē vidēji 6 reizes dienā, brauciena ilgums vidēji - 1 stunda 30 minūtes.

Maršrutā Dagda – Daugavpils autobuss kursē vidēji 3 reizes dienā, brauciena ilgums vidēji - 2 stundas.

Maršrutā Dagda – Rīga autobuss kursē 1 reizi dienā, brauciena ilgums - 4 stundas 30 minūtes.

Maršrutā Dagda – Krāslava autobuss kursē vidēji 9 reizes dienā, brauciena ilgums vidēji - 1 stunda.

TRANSPORTLĪDZEKĻI

Uz 2012.gada 1.janvāri pēc CSDD datiem novadā kopumā reģistrēti 2803 transportlīdzekļi, no kuriem 2251 ir vieglie, 149 – kravas, 18 – autobusi, 31 – piekabes un puspiekabes, 209 – motocikli un tricikli, 13 – kvadricikli un 132 – mopēdi.

Savukārt fiziskām personām reģistrēti kopumā 2634 transportlīdzekļi, no kuriem 2189 ir vieglie, 95 – kravas, 30 – piekabes un puspiekabes, 180 – motocikli un tricikli, 10 – kvadricikli un 130 mopēdi.

Tehniskā kārtībā esošo transportlīdzekļu skaits Dagdas novadā 2012.gada sākumā bija kopumā 2084 braucamie, no kuriem 1796 ir vieglās automašīnas.

TELEKOMUNIKĀCIJAS UN SAKARI

PASTS

Pasta pakalpojumus, pārvadājumus un eksprespastu, preses abonēšanu, piegādi un tirdzniecību, finanšu pakalpojumus, tirdzniecību un filatēliju novadā piedāvā VAS „Latvijas Pasts”.

Dagdas novada teritorijā atrodas 10 pasta nodaļas: Dagda, Asūne, Ķepova, Krūmāji (Konstantinovas pagastā), Andrupene, Ezernieki, Šķaune, Eži (Andzeļu pagastā), Mežmala (Bērziņu pagastā) un Dabra (Svariņu pagastā).

ELEKTRONISKO SAKARU TĪKLI

Telekomunikācijas pakalpojumus novadā nodrošina SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele2”, SIA „Bite Latvija”. Tīkla pārklājums vērtējams kā vidējs, jo pierobežas zonā tam nav pietiekams nodrošinājums. Interneta pakalpojumi nav pieejami visiem novada iedzīvotājiem, tomēr publiskie pieejas punkti ir visās novada bibliotēkās. Interneta kvalitāte ir apmierinoša.

ELEKTROAPGĀDE

Ar elektroenerģiju novadu nodrošina AS “Sadales tīkls” Austrumu reģions. Novada teritoriju šķērso 110 kV elektropārvades līnija (EPL). Apdzīvotās vietas savieno 20 kV un 0,4 kV elektropārvades līnijas. Esošās transformatoru jaudas ir pietiekamas, lai nodrošinātu jaunu patērētāju pieslēgšanos, tomēr katrā atsevišķā gadījumā ir jāveic apakšstaciju pieejamās jaudas novērtējums.

Viena mazā HES atrodas Asūnes pagastā.

GĀZES APGĀDE

Dagdas novadu nešķērso maģistrālie un sadales dabasgāzes vadi. Teritorijas gāzes apgāde teorētiski iespējama no augstā spiediena gāzesvada ar spiedienu virs 1,6 MPa (pārvades gāzesvads) Preiļi – Rēzekne DN 350 mm.

Novada iedzīvotāji tiek apgādāti ar sašķidrināto oglekļa dioksīda gāzi, ko piegādā SIA „Latvijas propāna gāze”. Gāzes patēriņš tiek izmantots mājāsaimniecības un apkures vajadzībām.

KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI

Par komunālo pakalpojumu sniegšanu un nodrošināšanu novadā ir atbildīga PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība”. Uzņēmuma

mērķis - Dagdas pilsētas ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmu uzturēšana un daudzdzīvokļu māju apsaimniekošana.

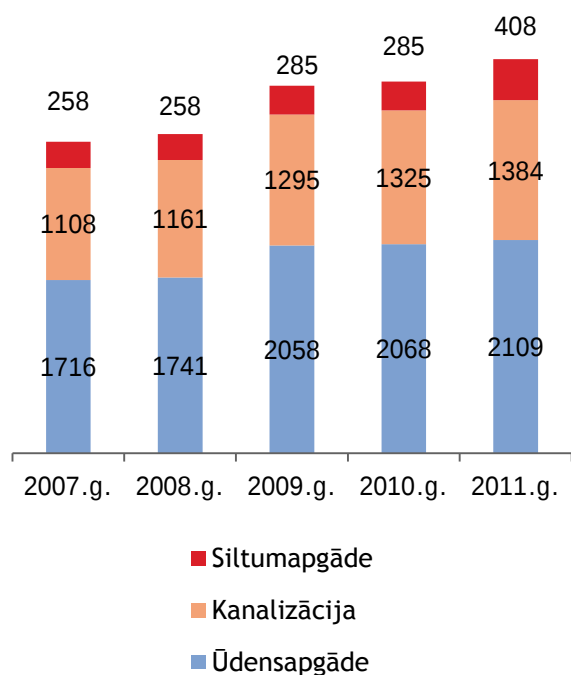
Spēkā esošie tarifi no 2011.gada 1.februāra ir sekojoši:

- ūdensapgādes pakalpojumu tarifs 0,57 Ls/m³ (bez PVN);
- kanalizācijas pakalpojumu tarifs 1,04 Ls/m³ (bez PVN).

Uzņēmums sniedz sekojošus pakalpojumus: darbnīcas pakalpojumi (virpošana, metināšana, galdnieka darbnīca u.c.), betonēšanas darbi, elektriķa, dzīvojamo māju remonta, ekskavatora pakalpojumi, ūdensvada un kanalizācijas tīklu apkalpošanu un remontus, ūdensskaitītāju uzstādīšanu un apkalpošanu, asenizācija, siltumapgādes nodrošināšana, ārējo un iekšējo siltumtīklu tehniskā apkalpošana, autotransporta, pacēlāja pakalpojumi, koku un krūmu cirpšana, zālāju pļaušana, teritoriju labiekārtošana un mehanizēta tīrīšana.

PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība” infrastruktūra balstās uz 4 galvenajiem virzieniem: (1) speciālās tehnikas pakalpojumi, (2) komercpakalpojumi, (3) siltumapgāde (ārējās siltumtrases un katlu mājas) un (4) kanalizācija (ārējās kanalizācijas vadi, pārsūkņēšanas stacijas, kanalizācijas attīstīšanas stacijas).

Pēc uzņēmuma datiem 2011.gadā iedzīvotāju, kuri saņēma centralizētas ūdensapgādes pakalpojumus, bija 2109, savukārt centralizētas kanalizācijas pakalpojumus - 1384. Siltumapgādes pakalpojumu saņēmēju skaits 2011.gadā sasniedza 408, kas ir par 123 iedzīvotājiem vairāk kā gadu iepriekš. Tas pamatojams ar faktu, ka ar 2011.gadu siltumapgādes pakalpojums tika nodrošināts Dagdas novada daudzdzīvokļu mājām Brīvības ielā 3a un 3b.

Attēls 25: Komunālo pakalpojumu lietotāju skaita dinamika

2009.gadā tika realizēta ES Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos" I kārtā ar trim būvdarbu līgumiem. Kā turpinājums I kārtai, pašlaik tiek realizēta projekta II kārtā ar diviem būvdarbu līgumiem. Šie divi būvdarbu līgumi radīs iespēju 85% iedzīvotāju pieslēgties ūdensvadam un kanalizācijai. Tas ir īstermiņa projekts, kas jārealizē līdz 2012.gada beigām. Projekta realizācija sekmēs ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu un pakalpojumu pieejamības paplašināšanu, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, kā arī sekmējot ūdens resursu un energoresursu racionālu izmantošanu.

2012.gadā siltumapgādes sistēmas attīstīšanai ir plānots daudzdzīvokļu mājās Alejas ielā 5 un Brīvības ielā 5 izmantot granulas siltumenerģijas ražošanai, kā arī plānota katlu mājas Mičurina ielā 12a siltumtrases izbūve.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Dagdas novada pašvaldība savas funkcijas atkritumu apsaimniekošanā realizē, noslēdzot ar atkritumu apsaimniekotāju SIA „DOVA” līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu novada administratīvajā teritorijā.

MĀJOKĻI

Mājokļu skaits¹⁹ Dagdas novadā 2009.gadā bijis 4541.

Kopumā Dagdas novadā uzrādītas 3322 dzīvojamās mājas, no kurām 3108 ir 1 dzīvokļa, 59 ir 2 dzīvokļu, 150 ir 3 un vairāk dzīvokļu mājas. 5 dzīvojamās mājas ir bez dalījuma dzīvokļos.

Kopējā dzīvojamo māju platība novadā ir 389,1 tūks.m², no kuriem 276,9 tūks.m² ir 1 dzīvokļa, 7,6 tūks.m² ir 2 dzīvokļu, bet 98,8 tūks.m² ir 3 un vairāk dzīvokļu. 5,9 tūks.m² no māju kopējās platības ir bez dalījuma dzīvokļos.

NOVĒRTĒJUMS

Attīstītā novada ceļu infrastruktūra novadu padara labi sasniedzamu, teritoriju šķērso kopumā 6 valsts reģionālie autoceļi un 32 vietējie valsts autoceļi. Novadā ir nodrošināti sakaru pakalpojumi, kā arī komunālie pakalpojumi (ūdensapgāde, siltumapgāde, u.c.) apdzīvotās vietās, par ko rūpējas pašvaldības uzņēmums.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

Trešdaļa iedzīvotāju nav apmierināti ar gājējiem domāto ielu infrastruktūras kvalitāti, savukārt neapmierināti ar

¹⁹ CSP

veloceliņu un maršrutu infrastruktūru ir 42%, apmierināti – tikai 14%. Trešdaļai iedzīvotāju viedokļa šajā jautājumā nav, kas liecina, ka tiem veloceliņu un maršrutu lietošana nav aktuāla. Īpaši neapmierināti iedzīvotāji ir ar transportam domāto ielu un ceļu infrastruktūras kvalitāti – nedaudz vairāk kā puse aptaujāto atzinuši, ka autoceļu infrastruktūras kvalitāte būtu jāuzlabo. Gandrīz vienādi uz pusēm dalās iedzīvotāju kvalitātes novērtējums par ielu apgaismojumu. Vairāk ir tādu, kas ir apmierināti ar sabiedriskā pakalpojuma kvalitāti, tomēr nedaudz vairāk par trešdaļu ir tādi, kas uzskata, ka būtu nepieciešams to uzlabot.

Iedzīvotāji vairums gadījumos ir apmierināti ar ūdensapgādes un atkritumu savākšanas pakalpojumu kvalitāti. Lielākajai daļai iedzīvotāju nav viedokļa par namu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitāti, tomēr no tiem, kas šo pakalpojumus ir novērtējuši, neapmierināto ir par 4% vairāk kā apmierināto.

Kopumā 65% iedzīvotāju uzskata, ka sliktais ceļu stāvoklis ir viens no lielākajiem novada trūkumiem. Nedaudz vairāk mazāk par ceturtdaļu par tādu uzskata nepietiekamo sabiedriskā transporta nodrošinājumu. 41% iedzīvotāju uzskata, ka infrastruktūras attīstībai jābūt vienai no Dagdas novada prioritātēm.

DARBA GRUPU REZULTĀTI

Novadam trūkst dzīvojamā fonda, jo pēdējo gadu laikā šeit nav uzbūvēta neviena jauna daudzdzīvokļu māja. Autoceļu tīkls vērtējams kā labs, tomēr kritiska ir autoceļu kvalitāte (īpaši pagastos). Slikts ir sabiedriskā transporta nodrošinājums, kas būtiski ierobežo iedzīvotāju mobilitātes iespējas. Inženierinfrastruktūras tīkls kopumā ir nolietojies un nepieciešamas būtiskas investīcijas to rekonstruēšanā un attīstībā. Komunālo pakalpojumu attīstību ietekmē iedzīvotāju zemā maksātspēja. Neapmierinošs ir telekomunikāciju tīkla pārklājums pierobežas zonā, kur ne vienmēr ir nodrošināti mobilo sakaru un interneta pakalpojumi.

EKONOMIKA

UZNĒMUMU SKAITS

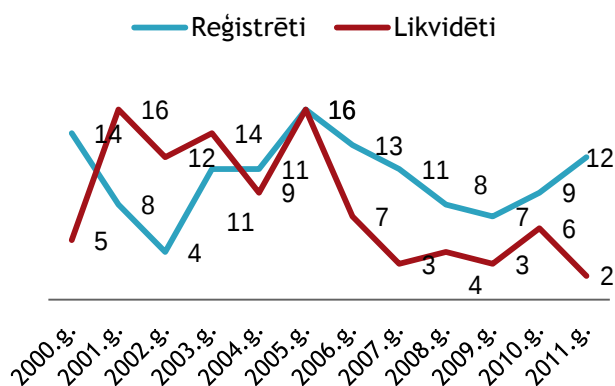
Uzņēmumu reģistrā²⁰ uz 2011.gadu Dagdas novadā kopā reģistrēti 544 subjekti. No tiem Biedrību un nodibinājumu reģistrā – 30 biedrības un 1 nodibinājums, Komercreģistrā – 68 sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), 43 individuālais komersants (IK). Reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrā reģistrēta 11 draudzes, Sabiedrisko organizāciju 4 sabiedriskās organizācijas.

Uzņēmumu reģistra uzskaitē ir divas Akciju Sabiedrības (AS), 23 SIA, 37 Individuālie uzņēmumi, 10 Paju sabiedrības, 24 Kooperatīvās sabiedrības, viens Kooperatīvo biedrību uzņēmums, 6 Pašvaldības uzņēmumi, 4 filiāles, 278 Zemnieku saimniecības un 2 Valsts uzņēmumi.

2010.gada laikā Uzņēmumu reģistrā Dagdas novadā reģistrētas 5 biedrības.

UZNĒMUMU REĢISTRĀCIJAS DINAMIKA

Kopumā uzņēmumu reģistrēšanas statistika ir pozitīva. Kopš 1995.gada Uzņēmumu reģistrā un Komercreģistrā kopā reģistrēti 214 uzņēmumi, bet likvidēti 172.

Attēls 26: Uzņēmumu reģistrācijas dinamika

UZNĒMĒJDARBĪBAS NOZARES UN APGROZĪJUMS

Populārākās novada uzņēmējdarbības nozares pēc NACE darbības veida ir sekojošas:

- mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku (7 uzņēmumi),
- Augkopības papilddarbības (5 uzņēmumi),
- Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (5 uzņēmumi),
- Cūkkopība (2 uzņēmumi),
- Mežizstrāde (2 uzņēmumi),
- Grīdas un sienu apdare (2 uzņēmumi),
- Farmaceitisko izstrādājumu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos (2 uzņēmumi),
- Viesnīcas (2 uzņēmumi).

Uzņēmums ar lielāko apgrozījumu 2010.gadā bija SIA „Jaunpūpoli”, kura pamatdarbība saistīta ar lopbarības ražošanu. Uzņēmuma apgrozījums – 1,252,497.00 LVL, kas ir par 6% mazāk kā 2009.gadā. Dagdas novada uzņēmums ar otru lielāko apgrozījumu 2010.gadā bijis SIA „Šķaunes bekons”, kas nodarbojas ar cūkkopību. Apgrozījumu apjoms – 716,221.00 LVL, kas ir par 18% mazāks kā 2009.gadā.

Uzņēmumi ar lielāko apgrozījuma pieaugumu 2010.gadā bijuši KS „Avots”, kas nodarbojas ar piensaimniecību (73% pieaugums attiecībā pret 2009.gadu), SIA „Māra N”, kuras darbības nozare ir automašīnu rezerves daļas un autoelektroiekārtas (35% apgrozījuma pieaugums salīdzinājumā ar 2009.gadu) un SIA „VALMEKS”, kas nodarbojas ar ceļu būvi un to uzturēšanu (32% pret 2009.gadu).

²⁰ Lursoft Statistika dati.

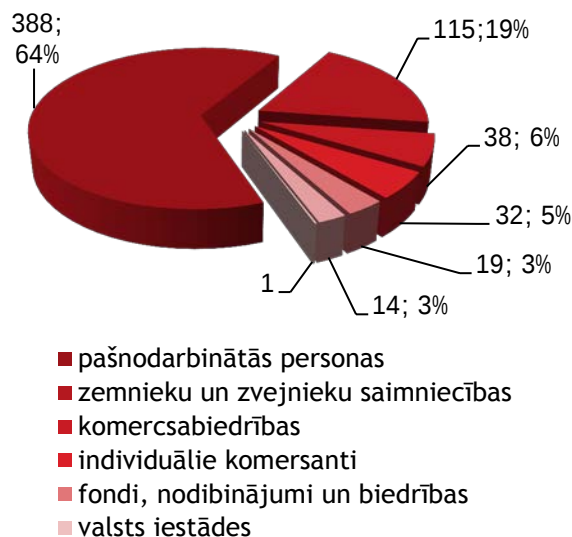
Nosaukums	Apgrozījums LVL	pret 2009.	Pret 2008.	Darbības nozare
SIA „Jaunpūpoli”	1,252,497.00	-6%	-21%	Lopbarība
SIA "Šķaunes bekons"	716,221.00	-18%	-25%	Cūkkopība
SIA "VALMEKS"	463,661.00	32%	-53%	Ceļu būve un uzturēšana
KS "AVOTS"	442,916.00	73%	0%	Piensaimniecība
SIA "Dagdas komunālā saimniecība"	304,812.00	1%	6%	Komunālie pakalpojumi
SIA "MĀRA N"	291,774.00	35%	-13%	Automašīnu rezerves daļas, autoelektroiekārtas
SIA "DAGDAS APTIEKA"	233,947.00	2%	-11%	Aptieka
SIA "BRĪVĪBA"	217,884.00	-14%	-28%	Graudu audzēšana, apstrāde, uzglabāšana
SIA "SAULĪTE GD"	170,039.00	-10%	-28%	Pārtikas produktu tirdzniecība
SIA "VALBOVET"	165,992.00	9%	-7%	Veterinārā aptieka
ZS "TINGALA"	159,640.00	13%	-20%	Lauksaimniecība
ZS "BRONKI"	101,795.00	30%	-26%	Lauksaimniecība
SIA "RASA PLUS"	70,499.00	-14%	-29%	Pārtikas produktu tirdzniecība
SIA "LEDINKI"	68,356.00	-23%	-70%	Mēbeles, tirdzniecība
SIA "Andrupenes kokaudzētava"	66,553.00	-26%	-50%	Kokaudzētava
SIA "S LAIT"	63,183.00	-16%	-28%	Pārtikas produktu tirdzniecība
SIA "ZAS"	58,231.00	-3%	-37%	Pārtikas produktu tirdzniecība
SIA "ROMIS UN COM"	53,703.00	-33%	-35%	Pārtikas produktu tirdzniecība
SIA "LAKI Z"	47,878.00	-19%	-46%	Pārtikas produktu tirdzniecība
SIA "Zaļās enerģijas aģentūra"	43,240.00	nav datu	nav datu	Elektroenerģijas ražošana

Tabula 14: Uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu 2010.gadā

ĒKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Ekonomiski aktīvo²¹ pašnodarbināto personu skaits novadā ir 388, individuālie komersanti - 32, bet komercsabiedrības - 38. Ekonomiski aktīvas ir 115 zemnieku saimniecības, 19 - fondi/nodibinājumi/ biedrības, 1 - valsts budžeta iestāde un 14 pašvaldības budžeta iestādes.

Ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistiskās vienības Dagdas novadā pavisam ir 573, no kurām 561 ir mikro un 12 mazās vienības. Kopumā uz 1000 iedzīvotājiem 2009.gadā bijusi 61 ekonomiski aktīva tirgus sektora vienība. Populārākie ekonomiski aktīvā tirgus sektora vienību darbības veidi: lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība (443 vienības) un augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības (435).

Attēls 27: Ekonomiski aktīvās tirgus vienības 2009.gadā

²¹ CSP dati

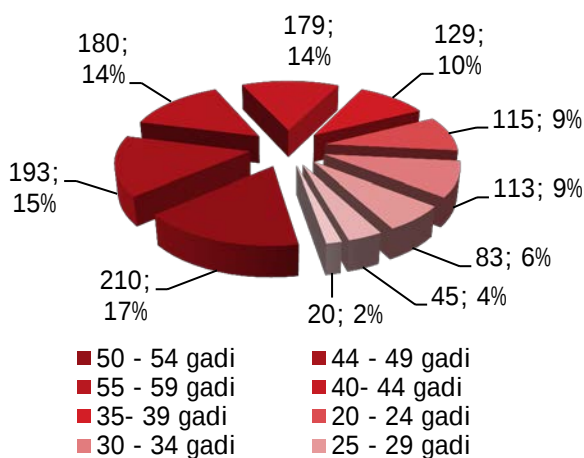
NODARBINĀTĪBA

2011.gada 31. augustā reģistrēto bezdarbnieku skaits ²² Dagdas novadā bija 1267 jeb 21%, no kuriem 640 (51%) ir sievietes un 627 (49%) ir vīrieši. Salīdzinot ar reģistrēto bezdarba līmeni Latgales reģionā (15 %) un arī vidējo rādītāju valstī (9,1%), tas ir augstāks.

816 (64%) no visiem bezdarbniekiem ir ilgstošie, 72 (5,8%) ir invalīdi - bezdarbnieki, 135 (10,7%) - jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, savukārt 5 (0,4%) - personas pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma un 21 (1,7%) - persona pēc bērna kopšanas atvaļinājuma. 68 (5,4%) personas ir pirmspensijas vecuma sievietes, savukārt 81 (6,4%) ir pirmspensijas vecuma vīrieši.

Vislielākais bezdarbnieku skaits (207 jeb 15% no visu bezdarbnieku skaita) ir Dagdas pilsētā, tam seko Andrupenes pagasts ar 195 jeb 15% no visiem bezdarbniekiem, Andzeļu pagasts (123) un Šķaunes pagasts (123).

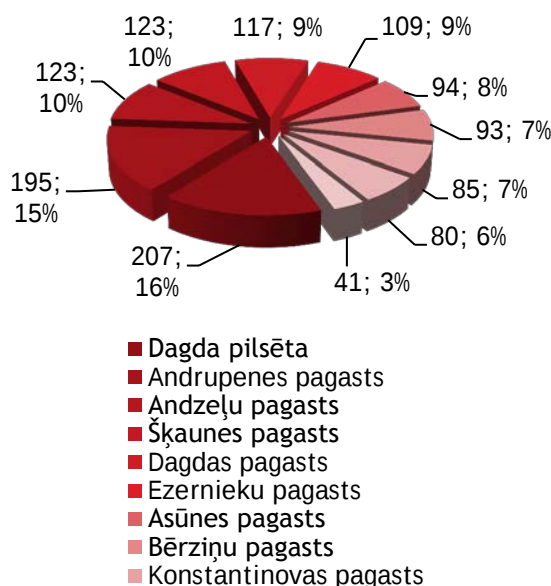
Visvairāk bezdarbnieku ir vecumā no 50-54 gadiem (210 jeb 17% no visiem uz 2011.gada 31.augustu reģistrētajiem bezdarbniekiem). Tam seko 193 (15%) bezdarbnieki vecumā no 44 - 49 gadi, un 180 (14%) - vecumā no 55 - 59 gadiem, kā arī 179 (14%) vecumā no 40-44 gadiem. Vismazāk bezdarbnieku ir vecuma grupās 60 un vairāk gadi, kā arī 15 - 19 gadi.

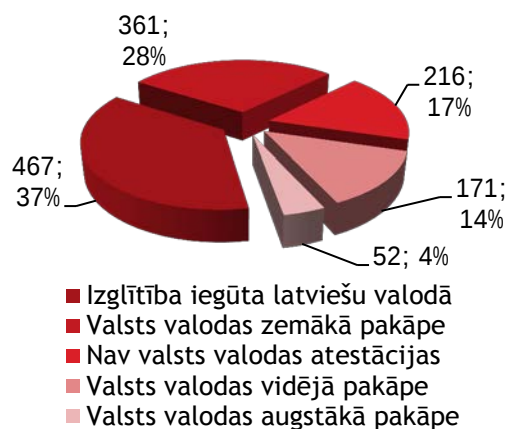
Attēls 28: Bezdarbnieku vecuma struktūra

PAGASTS	SKAITS	DZIMUMS		ILGST.
		SIEV.	VĪR.	
Andrupenes	195	96	99	133
Andzeļu	123	59	64	90
Asūnes	94	54	40	65
Bērziņu	93	45	48	78
Dagdas pilsēta	207	104	103	113
Dagdas	117	63	54	66
Ezernieku	109	60	49	76
Konstantinovas	85	40	45	42
Ķepovas	41	19	22	34
Svariņu	80	44	36	58
Šķaunes	123	56	67	61
Kopā	1267	640	627	816

Tabula 15: Bezdarbnieku skaits pagastos

Attēls 29: Bezdarbnieku sadalījums pa pagastiem

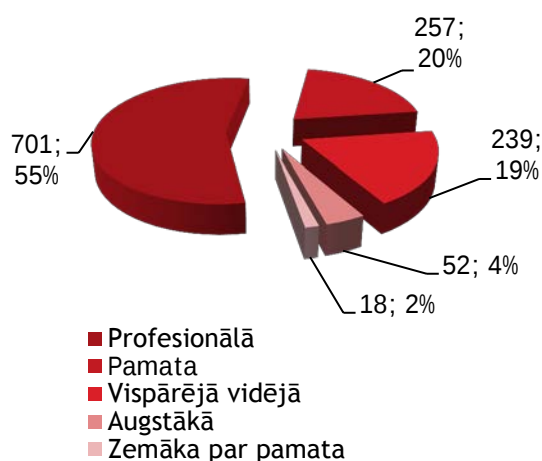
Attēls 30: Bezdarbnieku valsts valodas prasmes

²² NVA. Dati uz 2011.31.08.

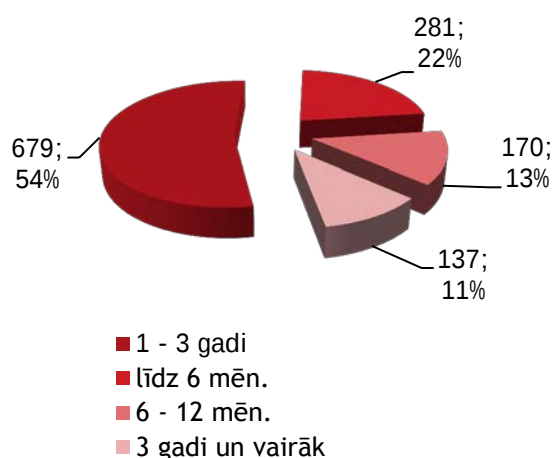
Lielākā daļa bezdarbnieku izglītību ieguvuši latviešu valodā (476 jeb 37% no visiem), 361 jeb 28% ir valsts valodas zemākā pakāpe, 216 jeb 17% valsts valodas atestācijas nav vispār, savukārt 171 jeb 14% ir valsts valodas vidējā pakāpe un 52 jeb 4% - valsts valodas augstākā pakāpe.

Vairumam nenodarbināto ir profesionālā izglītība. Kopumā tas ir 701 jeb 55% no visiem bezdarbniekiem. Piektā daļa jeb 257 personas ieguvušas tikai pamatzglītību.

Vairāk kā puse no reģistrētajiem bezdarbniekiem darba meklēšanas statusā ir no 1 līdz 3 gadiem. Kopumā tie ir 679 jeb 54% no visām personām. Tam seko 281 cilvēks (22%), kas bezdarbnieka statusā ir līdz 6 mēnešiem.

Attēls 31: Bezdarbnieku izglītības līmenis

Attēls 32: Bezdarba ilgums

AIZŅEMTĀS DARBAVIETAS

Vidēji 2010.gadā²³ pavisam bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu līdz 50 aizņemto darbavietu skaits kopā bija 806 (no tām pamatdarbā ar laika uzskaiti - 705). Tāds pats skaits nodarbināto bija sabiedriskajā sektorā - 806 (no tām 705 pamatdarbā ar laika uzskaiti), savukārt vispārējā valdības sektorā un pašvaldību struktūrās - 770 (no tām 671 pamatdarbā ar laika uzskaiti), valsts struktūrās - 58 (visas pamatdarbā ar laika uzskaiti) un pašvaldības struktūrās - 712 (613 pamatdarbā).

Strādājošo skaits pamatdarbā sabiedriskajā sektorā 2009.gadā bijis 69,8% no kopskaita, savukārt privātajā sektorā - 30,2%. Kopumā strādājošo skaits pamatdarbā pēc faktiskās darba vietas novadā bija 1,4 tūkst. cilvēku.

VIDĒJĀ DARBA SAMAKSA

2011.gadā 3.ceturksnī novadā strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā bija 339 LVL, neto - 245 LVL.

Salīdzinot ar vidējo darba samaksu Latvijā, Dagdas novadā tā ir krietni zemāka. Latvijā sabiedriskajā sektorā vidējā bruto alga 2011.gada 3.ceturksnī bija 493 LVL, bet neto - 348 LVL, kas ir par 104 LVL vairāk kā vidēji Dagdas novadā.

LAUKSAIMNIECĪBA

Ņemot vērā to, ka 43% no teritorijas zemēm klāj lauksaimniecības zemes, novadā izplatīta ir lauksaimniecība. Novada reljefs ir piemērots liellopu audzēšanai, ir zivsaimniecības iespējas un pieejami citi dabas resursi, kurus var izmantot lauksaimniecībā.

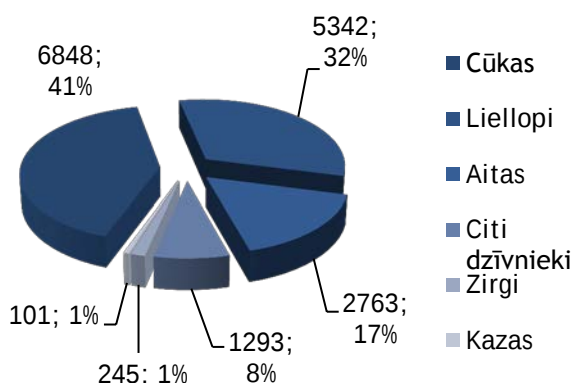
²³ CSP

Kopš 2010.gada novadā tiek rīkota Lauksaimnieku balle, kurā tiek godināti novada lielākie un aktīvākie lauksaimnieki, kā arī norisinās produkcijas izstādes un degustācijas.

2011.gadā lauksaimniecības skatē „Lauksaimnieks 2011” piedalījās novada 34 lielākās un aktīvākās saimniecības. Visvairāk zemnieku saimniecību no šīm specializējas lopkopībā (16 saimniecības), graudkopībā (6 saimniecības). Atsevišķas saimniecības nodarbojas ar biškopību (3 saimniecības), augļkopību (3 saimniecības), tūrismu (3 saimniecības), dārzeņu audzēšanu (2 saimniecības), aitkopību (1 saimniecība) un daiļdārzniecību (1 saimniecība).

LOPKOPĪBA

Uz 2011.gada 1.jūliju Dagdas novadā reģistrēti ²⁴ 5342 (32% no visiem) liellopi, 6948 cūkas (41% no visiem), 2763 aitas, 101 kaza, 245 zirgi un 1293 citi dzīvnieki.

Visvairāk liellopu reģistrēti Andrupenes pagastā (1358 jeb 25% no visiem). Visvairāk cūku reģistrētas Šķaunes pagastā (6528 jeb 94% no visām), visvairāk aitu – Konstantinovas pagastā (694 jeb 25% no visām), visvairāk kazu – Ezernieku pagastā (37 jeb 37% no visām), visvairāk zirgu – Dagdas pagastā (43 jeb 18% no visiem), bet visvairāk citu dzīvnieku reģistrēti Asūnes pagastā (388 jeb 30% no visiem).

Kā citi dzīvnieki novadā visvairāk reģistrētas bišu saimes (280 kopā, visvairāk Bērziņu pagastā (118) un Svriņu pagastā (109)). Tāpat reģistrēti 458 mājputni (visvairāk Asūnes pagastā – 157 un Ķepovas pagastā – 208), truši un kažokzvēri – 126 (visvairāk Asūnes pagastā – 82). Reģistrētas arī 3 akvakultūras.

Kopumā 2011.gadā, 7 mēnešu laikā pārvietoti 289 dzīvnieki (liellopi, kazas, aitas, zirgi), bet reģistrēto novietņu skaits ar liellopiem ir 289, ar aitām – 900, ar kazām – 31, ar zirgiem – 221. Kopumā visā Dagdas novadā reģistrēto novietņu skaits uz 2011.gada 1.jūliju bijis 2593 (vislielākais Andrupenes pagastā – 509 jeb 20% no visām novada novietnēm).

Dagdas novadā uz 2011.gada oktobri reģistrēti 198 ganāmpulki ar kopējo govju skaitu 1292 un 5444 kg vidējo izslaukumu. Vislielākais govju ganāmpulku skaits ir Andrupenes pagastā (50 ganāmpulki ar kopējo govju skaitu – 395), Dagdas pagastā (22 ganāmpulki ar 210 govīm), Konstantinovas pagastā (28 ganāmpulki ar 121 govi) un Ķepovas pagastā (28 ganāmpulki ar 139 govīm). Vismazāk govju ganāmpulku skaits ir Svriņu pagastā – tādi ir 5 ar 27 govju kopskaitu. Saimniecības ar lielāko govju skaitu ir z/s „Zundi” (42) un z/s „Rumakova” (33) Andrupenes pagastā, kā arī z/s „Mētrāji” (24) Ezernieku pagastā.

Viens no uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu novadā - SIA „Jaunpūpoli” - ir specializējies lopbarības barības izplatīšanā, barības maisījumu ražošanā produktīviem dzīvniekiem un barības pārvadāšanas pakalpojumiem. Novadā ir vairāki uzņēmumi, kas nodarbojas ar produktīvo dzīvnieku barības mazumtirdzniecību.

²⁴ Lauksaimniecības datu centrs

	Nosaukums	Nozare	Lopu skaits	Platība (ha)			Nosaukums	Nozare	Lopu skaits	Platība (ha)
Andrupenes pagasts	Akmeneica	Augkopība, lopkopība	4	93,9	Šķaunes pagasts	Rīts	Lopkopība	19	52,6	
	Rumakova	Lopkopība	36	61,4		Jaunozoli	Lopkopība, augkopība	14	125	
	Saliņas	Augkopība	2	59,9		Birztala	Lopkopība	117	250,1	
	Tingala	Lopkopība lauku tūrisms	65	202		Gusari	Lopkopība	23	82	
	Tīrumi	Lopkopība	15	50,2		Pakalni	Augkopība	2	61,7	
	Zundi	Lopkopība, tūrisms	38	153		Ozoliņi	Lopkopība	32	58,3	
	Bronki	Augkopība, lopkopība kokapstrāde,	23	1050		Nākotnes	Lopkopība	35	23,3	
	Līdzdas	Augkopība	-	142		Bites	Lopkopība	38	18,4	
	Zaļmuiža	Lopkopība	60	123						
	Pinti	Lopkopība, tūrisms	3	63,3	Konstantīnovas pagasts	Eži	Dārzkopība	-	124	
	Brīveri	Lopkopība (gaļas liellopi)	24	28,7		Sauši	Lopkopība	42	110	
				Ieviņas		Lopkopība	22	50		
				Saules		Aitkopība	86	73		
Dagdas pagasts	Zelļi	Augkopība, lopkopība (aitkopība)	230	26						
	Upes Līči	Augkopība, lopkopība	55	46						
	Kalnarāji	Augkopība, lopkopība	22	125		Kalnu mājas	Lopkopības	39	57	
	SIA Brīvība	Augkopība, lopkopība	118	800		Mežmaļi	Lopkopība	20	105	
	SIA Muiža	Augkopība, lopkopība	570	85		Ezermala	Augkopība	4	211	
						Ežezers 3	Augkopība		166	
Asūnes pagasts	Celiņi	Augkopība	1	300	Andzeļu pagasts	Zelta druvas	Lopkopība	40	97	
	Rūķīši	Augkopība	-	200		Apšukalni	Lopkopība	14	124	
	Gorki	Augkopība	-	110		Luknas	Lopkopība	22	74	
	Mežragi	Augkopība		90		Liepziedi	Augkopība		110	
	Allas	Lopkopība	23	50		Ķirši	Lopkopība	33	27	
						Breki			124	
Bērziņu pagasts	Dravnieki	Kokapstrāde		70			SIA Baltkrasts			241
	Upeslīči	Augkopība, lopkopība	42	65			SIA N.R.G.			214
	Jaunkalni	Lopkopība	80	108			Kalnozoli			80
	Rīts	Biškopība	100 saimes	45			SIA Santel Finance			316
	Krastiņi	Lopkopība	38	89						
	Lejas	Lopkopība	40	25		Svariņu pagasts	Zemkopis	Lopkopība	39	5
	Baltegles	Biškopība	80 saimes	12			Pakalni	Lopkopība	23	19
	Pakalni	Biškopība	55 saimes	28			Svedi	Lopkopība	67	16
				Priedes			Lopkopība	23	5	
				Loči	Lopkopība		23	11		
				Bezdelīgās	Lopkopība		65	8		
Ķepovas pag.	Cimoška	Lopkopība	27	60						
	Vīnogas	Lopkopība	12	90						
	Birztales	Lopkopība, biškopība	13 40 saimes	65						
	Zemenes	Lopkopība	12	85		Ezernieku pagasts				
						Mētrāji	Lopkopība	24		

Tabula 16: Lielākās saimniecības pēc platības un lopu skaita pa pagastiem

ZEMKOPĪBA

2011.gadā atbalstam deklarēto kultūraugu platības²⁵ visā novada teritorijā bija 5726 ha. Dagdas novadā kopumā bija deklarēti 1488 ha platība ar vasaras kviešiem, 1159ha – vasaras rapsi, 925ha – ziemas kviešiem, 858ha – auzām, 151ha – kartupeļiem, 112ha – tritikāli, 80ha – rudziem, 68ha – ziemas rapsi, 10ha – ziemas miežiem un 7ha platības ar griķiem.

Uz 18.03.2012 novadā bija reģistrēti 5383 lauku bloki ar kopējo platību 31955 ha, kas ir 79% no kopējas VZD reģistrētā LIZ apjoma (40226,1ha).

Kā nozīmīgākās saimniecības, kas nodarbojas ar graudkopību, ir z/s „Mežsargi”, z/s „Celiņi”, z/s „Sapņukalns” Asūnes pagastā, SIA Ūzoleņi un SIA „Brīvība” (nodarbojas arī ar lopkopību un meža izstrādi) Dagdas pagastā.

Ar dārzeņu audzēšanu un siltumnīcu uzturēšanu nodarbojas Konstantinovas pagasta z/s „Žovoronkovo” un z/s „Utāni”, savukārt daiļdārzniecību Andrupenes pagasta z/s „Priežu kalns”. Nozīmīgākās saimniecības, kas darbojas augļkopības nozarē ir z/s „Tingala” Andrupenes pagastā, z/s „Eži” un z/s „Skudras” Konstantinovas pagastā.

TŪRISMS

Par tūrisma jomas attīstību un organizēšanu Dagdas novadā atbildīgā struktūrvienība ir Dagdas novada pašvaldības TIC. Centra galvenās funkcijas ir organizēt uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus, sagatavot un izplatīt informāciju par tūrisma objektiem un piedāvātajiem pakalpojumiem, sniegt tehniskos, sakaru, informatīvos un konsultatīvos pakalpojumus, kā arī izstrādāt un īstenot pašvaldību, valsts un starptautiskus projektus un programmas.

Novada teritorijā pieejami vairāki tūrisma maršruti, kā arī gida pakalpojumi.

Ceļotājiem un tūristiem ir pieejamas vairākas naktsmītnes – brīvdienu mājas, lauku mājas, viesnīca, atpūtas komplekss un dienesta viesnīcas. Lielākā daļa naktsmītņu piedāvā pirts, laivu nomas, produktu degustācijas, telšu vietas un citus papildus pakalpojumus.

Sabiedriskās ēdināšanas vietas novadā ir trīs: Dagdas arodvidusskolas ēdnīca, kafejnīca „Papardes zieds” un kafejnīca „Pie kundzes”.

Populārākie apskates objekti ir „Andrupenes lauku sēta”, kā arī daudzi sakrālie objekti. Viens no tūrisma maršrutiem ir „Augi Andrupenes purvā”. Takas garums ir 0,75km un tā paredzēta ikvienam, kurš vēlas iepazīt augu valsti.

AKTĪVĀ ATPŪTA

Līdzās tradicionālajam tūrismam interesentiem tiek piedāvāti vairāki aktīvās atpūtas pakalpojumi. Populārs ir ūdenstūrisms un laivu noma - ūdens tūrisma maršruti ietver gan Dagdas novada ezerus, gan upes. Populāra aktīvās atpūtas joma Dagdas novadā ir izjādes ar zirgiem. Dagdas pagastā pieejamas jāšanas apmācības, zirgu izjādes un vizināšanās pajūgā.

AMATNIECĪBA

Novadā aktīvi darbojas vairāki amatnieki, kas piedāvā savus amatniecības un mākslas darbus apskatīt citiem interesentiem:

- Luminiscējošas gravīras un gleznas uz stikla pēc pasūtījuma (Andris Platacis),
- Rokdarbi un suvenīri (invalīdu biedrība NEMA),
- Koka virpošana un glezniecība (Viktors Ivanovs),
- Fotomāksla (Pēteris Murāns).

²⁵ LAD

NOVĒRTĒJUMS

Katrs piektais Dagdas novada iedzīvotājs ir bezdarbnieks, kas ir negatīvs ekonomiskās vides rādītājs. Turklāt 64% no visiem bezdarbniekiem ir uzskatāmi par ilgstošiem darba meklētājiem. Darba samaksa Dagdas novadā ir zemāka kā vidēji valstī kopā.

Novadā ir tikai 12 uzņēmumi, kuru apgrozījums 2010.gadā bijis lielāks par 100 000 LVL un tikai viens ar apgrozījumu lielāku par miljonu latiem, līdz ar to var uzskatīt, ka kopumā novadā nav daudz uzņēmumu ar lielu finanšu apgrozījumu.

Populārākās uzņēmējdarbības formas ir lauksaimniecība, lopkopība un mazumtirdzniecība. Pateicoties daudzajiem ezeriem un pievilcīgajām dabas ainavām, attīstīti ir tūrisma pakalpojumi.

Attiecībā uz lopkopību, lielākoties pagasti ir specializējušies dažādās jomās, piemēram, Šķaunes pagasts – cūkkopībā.

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

41% iedzīvotāju uzskata, ka vienai no novada galvenajām prioritārajām jomām ir jābūt lauksaimniecības produkcijas pārstrādei. 27% uzskata, ka svarīga ir arī tūrisma joma, bet ceturtdaļa – lauksaimniecība.

Visretāk aptaujātie novērtējuši, ka nepieciešama derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes, mežistrādes, kokapstrādes, un būvniecības jomu attīstība.

Kopumā 29% no visiem uzskata, ka Dagdas novada attīstības virziens ir Uzņēmējdarbības attīstība. Vairāk kā katrs piektais atzina, ka steidzamākā problēma, kas pašvaldībai būtu jārisina ir darba vietu trūkums.

DARBA GRUPU REZULTĀTI

Visu nozaru ietekmējošs faktors un drauds – lielais bezdarbs, salīdzinoši zemais uzņēmējdarbības līmenis novadā, kā arī ražošanas trūkums.

Lai nodrošinātu novada attīstību, būtiskākais ir attīstīt uzņēmējdarbību, kas tieši ietekmē visu nozaru attīstību, kā arī demogrāfisko situāciju. Novadā trūkst ražošanas uzņēmumu, privātais sektors nespēj nodrošināt pietiekami daudz darbavietu. Tajā pašā laikā atsevišķās nozarēs problēma ir kvalificēta darbaspēja trūkums. Viduslatgales profesionālās vidusskolas programmu īstenošanas vieta (bijusī Dagdas AVS), kas ir stiprā puse novada ekonomiskajā raksturojumā, nespēj nodrošināt atbilstoša darbaspēka sagatavošanu, kāds nepieciešams vietējas uzņēmējdarbības un ražošanas attīstībai. Tūrisma jomas potenciāls ir plašs, tādēļ būtiski iespējams attīstīt šo nozari.

Ģeogrāfiskais novietojums ir gan plus, gan mīnuss kopējā novada ekonomikā – novads atrodas tālu no lielām Latvijas pilsētām, līdz ar to noieta tirgus, tomēr pierobeža ir uzņēmējdarbības potenciāls eksportam.

Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešama valsts politikas maiņa – nodokļu sistēma, kas ir labvēlīga uzņēmējiem, kā arī investīcijas uzņēmējdarbības vides sakārtošanā. Pašvaldības instrumenti uzņēmējdarbības veicināšanā ir salīdzinoši ierobežoti, un bez kopējas valstiskas politikas reģionu attīstība maza ir varbūtība, ka uzņēmējdarbība Dagdas novadā attīstīsies, līdz ar to iedzīvotāju skaits turpinās samazināties.

SVID ANALĪZE

SVID analīze ir metode, ar kuras palīdzību tiek novērtētas novada stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas un gaidāmie draudi. Novada attīstības stratēģija un izvirzīto mērķu sasniegšana tiek izstrādāta, balstoties uz šīm četrām kritiskajām informācijas daļām.

Stiprās puses ir novada īpašības, kas var palīdzēt sasniegt noteiktos mērķus, vājās puses – kavēt to sasniegšanu. Iespējas un draudi ir ārējie faktori, kas novada var palīdzēt sasniegt vai kavēt izvirzīto mērķu sasniegšanu.

SVID analīze ir izstrādāta Dagdas Attīstības programmas 2013.-2019.gadam darba grupu sanāksmēs, kurās piedalījušies novada nozaru pārstāvji un viedokļu līderi.

SVID analīze ir sadalīta 7 daļās, raksturojot sekojošas jomas:

1. Izglītība un sports
2. Jaunatnes politika
3. Kultūra un tūrisms
4. Sociālie un medicīnas pakalpojumi
5. Infrastruktūra, vide un publiskā ārtelpa
6. Pārvaldība un drošība
7. Uzņēmējdarbība

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Izglītības pieejamība (vispārējā, speciālā, interešu un arodizglītība); - Izglītības iestāžu pietiekamība; - Daudzās skolās ir programmas bērniem ar speciālām vajadzībām; - Novada centrā darbojas Viduslatgales Profesionālā vidusskola; - Mūzikas un Mākslas skolas; - Speciālās izglītības iestāde Aleksandrovā - Skolēnu audzināšanas darbs (interešu izglītības attīstība, ekskursijas un tml.); - Pasākumi vecāku izglītošanai; - Vecāku īpatsvara, kuri bērnu vēlas laist PII ar vien agrākā vecumā, palielināšanās (sekmē bērnu attīstību); - Augstie un konkurētspējīgie skolēnu mācību rezultāti (īpaši vidusskolā); - Daudz talantīgu bērnu; - Skolēnu dalība starptautiskos konkursos; - Skolu dalība ES projektos; - Tehniski sakārtotas mācību iestādes; - Laukos uzbūvētas sporta zāles (Asūnes, Svairņu pagastā); - Iegādāti autobusi skolēnu pārvadājumu veikšanai; skolēnu pārvadājumu nodrošināšana; - Nesen izveidota sporta lietu koordinatora štata vieta; - Iedzīvotāju pieprasījums pēc kvalitatīvām sporta bāzēm; - Aktīvi, ieinteresēti un motivēti tālākizglītībai, kvalificēti un radoši pedagogi; - Pašvaldības atbalsts pedagogu tālākizglītībai; - Pašvaldības atbalsts PII un vides sakārtotība; - Pieaugušo izglītības piedāvājums; - Kadru atgriešanās Dagdā; - Saglabājies cilvēku entuziasms un vēlme sportot; - Lauku bērnu fiziskā attīstība;	- Samazinās skolēnu skaits; - Latviešu valodas nelietošana un zemais latviešu valodā runājošo ģimeņu skaits; - Nav sporta halles ar baseinu; - Novecojusi materiāltehniskā bāze lauku skolās; - Finanšu trūkums; - Skolu IT attīstība; - Zemā jauno speciālistu piesaiste; - Zems atalgojums; - Dzimstības samazināšanās; - Sporta bāzes trūkums (t.sk. moderna inventāra trūkums); - Iespēja piedalīties lielos sporta pasākumos un treniņos (tālu no lielajām pilsētām, kur nodrošināta plašāka sporta infrastruktūra);
IESPĒJAS	DRAUDI
- Esošo izglītības iestāžu saglabāšana; - Pakāpeniska izglītības iestāžu renovācija; - Izglītības iestāžu materiāltehniskās bāzes pilnveidošana; - Dagdas vidusskolas pārveidošana par ģimnāziju - Sporta halles izveide Dagdā (moderna sporta bāze); - Izglītības iestāžu sporta zāļu uzlabošana; - Skolēnu mācību apmaiņu programmu realizēšana - Sporta skolas izveide; - Iespēja attīstīt sporta veidus, kuri jau ir populāri novadā (volejbols, futbols utt.); - Iespējas iepazīt un attīstīt jaunus sporta veidus;	- Iedzīvotāju (īpaši jauniešu) aizbraukšana uz Rīgu un citām pilsētām; - Skolēnu skaita samazināšanās, no kā tieši atkarīga izglītības iestāžu nākotne; - Mācību iestāžu slēgšana, jo trūkst finanšu līdzekļu; - Novecojošas tehniskās bāzes un jauno neattīstīšana; - Valsts valodas lietotāju skaita samazināšanās; - Vecāku ieinteresētības trūkums bērnu audzināšanā; - Vecāku maksātspējas samazināšanās; - Jauno speciālistu trūkums; - Kultūras dzīves panīkums pagastos;

- Mākslas un Mūzikas skolu filiāļu izveide atsevišķos pagastos;
- Īpašs darbs un atbalsts ar talantīgajiem bērniem (akcentēt tās zinātņu nozares, kur ir pašreiz vājāki rezultāti – fizika, ķīmija u.c.);
- Darba ar ģimenēm un vecāku motivēšana iesaistīties dažādās sporta un kultūras aktivitātēs;
- Mūžizglītības jomas attīstība;
- Valsts ekonomiskās situācijas uzlabošanās;
- Futbola laukuma renovācija vai celtniecības;
- Velo un skrituļceliņu, sporta spēļu, tenisa laukuma, skeitparka, vasarā florbola, ziemā – hokeja laukuma izveide, treniņu zāles izveidošana;
- Relaksācijas telpu izveide;
- Esošo sporta bāžu uzlabošana un renovācija;

- Dzīvojamā fonda trūkums;
- Nelabvēlīga valsts politika attiecībā gan uz tautsaimniecību, gan izglītību;
- Globālie ekonomiskie procesi pasaulē, Eiropā un Latvijā;
- Brīvā laika piedāvājuma daudzveidība (datori, interešu daudzums, izklaides, kas mazina iedzīvotāju iesaisti sportiskās aktivitātēs);
- Darba iespējas novadā;
- Zemā uzņēmējdarbības attīstība;
- Sabiedriskā transporta trūkums.

JAUNATNES POLITIKAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES

- Nodrošinātas izglītības iespējas;
- Izglītības iestāžu dalība starptautiskos projektos;
- Vairākas aktīvas jauniešu biedrības, kas darbojas ne tikai Dagdas pilsētā, bet arī pagastos;
- Biedrības nodrošinātas ar telpām;
- Aktīvie jaunieši, kas organizē pasākumus un apmeklē pasākumus;
- Sadarbība jauniešu un biedrību starpā novadā;
- Sadarbība ar kaimiņu pašvaldību jauniešu biedrībām (Rēzekne, Krāslava u.c.);
- Jauniešu interese un motivācija aktīvi darboties un iesaistīties novada attīstībā, pasākumos;
- Jauniešu spējas piesaistīt citus darboties dažādās aktivitātēs Sponsoru un pašvaldību atbalsts biedrībām; atsaucīgi novada iedzīvotāji;
- 3 brīvā laika centri;
- 2 vidusskolas;
- Viduslatgales Profesionālā vidusskola;
- Mākslas un Mūzikas skolas Dagdā;
- Plašas brīvā laika pavadīšanas iespējas, pieejamas bibliotēkas un tautas nami;
- Saliedēti iedzīvotāji un pašvaldības;
- Ģeogrāfiskais izvietojums;

VĀJĀS PUSES

- Nepietiekama BJC telpu kapacitāte;
- Atpūtas pasākumu piedāvājums jauniešiem (ir BJC, bet nav diskotēkas);
- Neformālās izglītības piedāvājums jauniešiem;
- Nepietiekams infrastruktūras nodrošinājums;
- Sporta zāļu tehniskais stāvoklis un pieejamība visiem (ne tikai skolēniem);
- Daudziem bērniem vecāki dzīvo/strādā ārzemēs, kas mazina jauniešu patriotismu;
- Daudzi jaunieši ir skeptiski un nedroši;
- Nav jauniešu simbolikas – Dagdas jauniešu atpazīstamība;
- Iedzīvotāju neuzņēmība;
- Nelielais bērnu un jauniešu skaits;
- Mākslas un Mūzikas skolu sasniedzamība (nav pieejams visiem novada bērniem);
- Nepietiekami daudz informācijas par jauniešu biedrībām un iniciatīvām;
- Asūnes jauniešu biedrībai nav savu telpu;
- Atbildības un uzņēmības trūkums (daudzas lietas tiek uzsāktas, bet netiek pabeigtas);
- Sabiedriskā transporta nodrošinājums;
- Dagdas jauniešiem nav piemērotas telpas dejām;
- Nav vasaras darba iespējas jauniešiem;
- Apgrūtināta sadarbība ar citām pašvaldībām, jo nav biedrības;
- Nepietiekams nodrošinājums ar transportu, lai jaunieši varētu nokļūt uz dažādām aktivitātēm;

IESPĒJAS

- Pulciņu skaita un piedāvājuma paplašināšana;
- Dalība ES projektos; investīciju piesaiste;
- Dalība pasākumu veidošanā ārpus novada;
- Patriotisma sajūtas veicināšana;
- Jauniešu ikgadēja pasākuma izveide;
- Dažādu konkursu, sacensību un aktivitāšu rīkošana

DRAUDI

- Negatīvā demogrāfiskā situācija un migrācija (t.sk. jauniešu skaita samazināšanās);
- Jauniešu pēc skolas beigšanas aizbraukšana ne tikai uz ārzemēm, bet uz lielajām pilsētām;
- Jauno paaudžu pasivitātes paaugstināšanās Zemju izpārdošana ārzemju pilsoņiem;

- jauniešiem; - Pieredzes apmaiņas programmu un sadarbības projektu īstenošana ar citām valstīm; - Veicināt jauniešu dalīšanos pieredzē vienam ar otru - Resursu efektīva izmantošana; - Sadarbības starp pagastiem uzlabošana - Atbalsts jauniešu iniciatīvām, uzņēmumu dibināšanai; - Valsts atbalsta paaugstināšana jaunatnes politikai;	- Birokrātijas palielināšanās; - Finanšu trūkums un krīzes padziļināšanās; - Atbalsta trūkums un samazināšanās valstiskā līmenī jauniešiem; - Skolu slēgšana; - Cilvēku bezatbildība; - Dators un IT tehnoloģiju augstā attīstība (dators ietekmē jauniešu aktivitāti, neattīsta savas sociālās prasmes).
---	--

KULTŪRAS UN TŪRISMA JOMAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Neskartā, maz pārveidotā daba un ainavas; - Dabas resursi un daudzveidība visos gadalaikos; - Sakārtotā vide; - Mazs dabas piesārņojums; - Daudzie Ezeri (īpaši Ežezers); - RNP un citas ĪA dabas teritorijas (liegumi un Dagdas ala); - Nacionālā identitāte, latgaliskums; - Kultūrvēsturiskais mantojums un tradīcijas; - Attīstīti tautas nami un bibliotēkas pilsētā un pagastos; - Publiskā interneta pieejas punkti lauku bibliotēkās; - Muzeji, piemiņas istabas; - Pašvaldības atbalsts kultūrai, izglītībai un sportam; - Folkloras kopas; - Draudzīgi, izglītoti un čakli cilvēki; - Pieprasījums pēc kultūras pasākumiem; - Iedzīvotāju vēlēšanās iesaistīties radošos procesos - Profesionāli kadri kultūras jomā; pašvaldību vadītāji - Saistoši, interesanti, latgaliski kultūras pasākumi katrā pagastā (Jāņi, Annas diena); - Tūrisma objekti; - Izstrādāta RNP tūrisma attīstības stratēģija; - ELFLA projekta ietvaros notiek Jaundomes muižas rekonstrukcija, tiek veidota ekspozīcija „Ūdens. Ezeri”; - ELFLA projekta ietvaros tiek veidota ekspozīcijas zāle „Mežs. Medības” Ķepovas pagasta Neikšanos;	- Ģeogrāfiskais novietojums tālu no lielajām pilsētām un kultūras centriem; - Nesakārtotā ceļu infrastruktūra; - Tehniskā infrastruktūra pagastos; - Slēgta robeža, nav tiešas pārejas uz Baltkrieviju; - Aktīvā tūrisma piedāvājuma trūkums (piedzīvojumu trases, līdzdarbošanās iespējas saimniecībās); - Tūrisma pakalpojumu nepietiekošā kvalitāte un sniegšanas iespējas atbilstoši mūsdienu pieprasījumam; - Maz interesantu un aizraujošu tūrisma maršrutu un taku; - Ievērojamo vietu, svētvietu, tradīciju aprakstu, bukletu trūkums; - Nepietiekošs finansējuma nodrošinājums kultūras un tūrisma jomu attīstībai; - Pamesti lauki un mājas; - Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu trūkums; - Kontrolējošo iestāžu (PVD, VID u.c.) pārlieka centība Uzņēmējdarbības trūkums (t.sk. latgaliešu kūtums uzņēmējdarbības attīstībā); - Iedzīvotāju skaita un kvalitātes samazināšanās; novecošanās; - Vāja pasākumu apmeklētība; - Iedzīvotāju nelielā pirktpēja un augstais bezdarba līmenis;
IESPĒJAS	DRAUDI
- Dabas taku veidošana ĪA teritorijās un citās skaistās dabas teritorijās - Tradicionālo svētku popularizēšana tūristiem (izstādes, internets u.c.) Tūrisma maršrutu izveide - Tūrisma objektu apzināšana un sakārtošana - Tūrisma infrastruktūras attīstīšana un radīšana - Netradicionālā tūrisma veicināšana, pielietojot modernās tehnoloģijas un veicinot interesi par dažādiem objektiem - Aktīvā tūrisma attīstīšana ziemas periodā - Finanšu līdzekļu piesaiste projektu īstenošanai no ES fondiem u.c. avotiem - Novada kā ES pierobežas akcentēšana un	- Iedzīvotāju skaita samazināšanās (t.sk. aizbraukšana uz ārzemēm un lielpilsētām) un lauku izmiršana; - Līdz ar vietēju iedzīvotāju skaita samazināšanos, iespējama citu tautu ieplūšana; - Citu valstu pilsoņu nopirkto zemju apsaimniekošana, piesārņojot apkārtējo vidi - Finanšu līdzekļu pasākumu organizēšanai un vadīšanai; - Zema ekonomiskā aktivitāte un ekonomiskā krīze - Iedzīvotāju neiecietības paaugstināšanās; - Iedzīvotāju neapmierinātība ar ekonomisko situāciju;

- atpazīstamības veicināšana;
- Novada atpazīstamības veicināšana Eiropā un Austrumu valstīs, saglabājot latgaliskumu;
- Latgaliskā kolorīta izmantošana tūrisma nozarē;
- Lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas attīstība
- Kultūras pasākumu pilnveidošana;
- Novada kultūras un tūrisma vērtību apzināšana un vērtības celšana (vēstures liecības, leģendas);
- Vietējo jauniešu ieinteresēšana un motivēšana atgriezties novadā;
- Esošo izglītības iestāžu saglabāšana visos pagastos un pilsētā;
- Atbalsts esošajiem kadriem un maziem uzņēmējiem, palīdzot virzīt projektu izstrādi un realizēšanu;
- Cilvēku nomāktība, neziņa par izdzīvošanu, darbu un bērnu skološanu;
- Bezdarba līmenis;
- Dzīves kvalitātes samazināšanās (medicīnas un izglītības pakalpojumi);
- Speciālistu trūkums atsevišķās nozarēs.

SOCIĀLO UN MEDICĪNAS PAKALPOJUMU SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Medicīnas pakalpojumu iestāde; - Ģimenes ārstu prakses un feldšeru punkti pagastos (aptverti visi pagasti); - Darbojas sociālais dienests; - Sociālais darbinieks katrā pagastā; - Izglītoti un kvalificēti darbinieki; - Plānveidīgs darbs un ikgadēja prioritāšu noteikšana - Piesaistīti ERAF līdzekļi; - Ieguldīti pašvaldības līdzekļi VSPC attīstībā un pilnveidošanā; - Invalīdu biedrība NEMA; - Darboties gribošas un aktīvas NVO;	- Nav izveidoti sociālie dzīvokļi, zupas virtuve maznodrošinātajiem iedzīvotājiem; - Telpu trūkums dienas centru, sociālo dzīvokļu izveidei; - Infrastruktūras novecošanās; - Vides pieejamības nodrošinājums; - Sabiedriskā transporta trūkums; - Lielie sociālās jomas/palīdzības izdevumi; - Resursu neefektīva izlietošana; - Iedzīvotāju skaita samazināšanās (t.sk. jauniešu un darbaspējīgo iedzīvotāju skaita samazināšanās); - Speciālistu novecošanās (t.sk. ģimenes ārstu un ārstu palīgu novecošanās); - Skolās nav sociālo pedagogu; - Atsevišķu medicīnas speciālistu trūkums novadā (nepieciešams doties uz citām lielākām pilsētām); - Darbavietu trūkums; - Žūpības problēmas;
IESPĒJAS	DRAUDI
- ES un valsts, kā arī citu fondu līdzekļu piesaiste; - Pašvaldības sadarbība ar NVO organizācijām Latvijā un citās valstīs; - Sadarbības attīstība starp nozares un pašvaldības iestādēm, vietējiem uzņēmējiem; - Tālāka medicīnas un sociālo pakalpojumu attīstība - Sociālo pakalpojumu tīkla attīstīšana un veidošana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām; - Tālākizglītības un mūžizglītības iespēju izmantošana un veicināšana; - Cilvēku ar īpašām vajadzībām infrastruktūras attīstība; - Dzīvojamā fonda paplašināšana;	- Finanšu trūkumus visu projektu realizēšanai; - Iedzīvotāju skaita samazināšanās un novecošanās - Iedzīvotāju mazā aktivitāte (salīdzinoši zems izglītības līmenis, līdz ar to nerada sev pietiekami daudz darba vietu); - Amata meistarību trūkums; - Ražošanas līmeņa samazināšanās; - Vāja konkurētspēja;

TEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS, VIDES UN PUBLISKĀS ĀRTEĻPAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Sazarots ceļu tīkls reģiona līmenī; - Energoresursu pieejamība; - Tīra, unikāla, kalnaina un pauguraina vide; - Pieejamas teritorijas lauksaimniecībai; - Pieejami resursi dabas tūrismam; - Pašvaldībai piederošie mežu resursi; - Ezeru un upju esamība; - Ekoloģiskā situācija; - Tūrisma potenciāls; - Pašvaldībā strādā vides speciālisti; - Sadarbība ar Vides Aizsardzības pārvaldi; - Zemkopības un lopkopības saglabājušās tradīcijas (speciālisti); - Pašvaldības līdzekļu ieguldījums inženierinfrastruktūras sakārtošanā pēdējo gadu laikā; - ES finansējuma piesaiste infrastruktūras attīstības projektu īstenošanā;	- Trūkst dzīvojamā fonda; - Asfaltēto ceļu trūkums; - Sliktais ceļu stāvoklis (īpaši Andzeļu pagastā); - Novecojusi ūdenssaimniecības infrastruktūra laukos - Ūdens un kanalizācijas pakalpojumu nepieejamība laukos; - Elektrofikācijas nepietiekamība; - Nepietiekami nodrošināts ielu apgaismojums ciematos; - Norāžu trūkums; - Ģeogrāfiskais novietojums (tūrisma ziņā, sakaru pakalpojumu nodrošinājuma, attāluma līdz galvaspilsētai ziņā); - Sabiedriskā transporta nodrošinājums; - Nav mobilo telefonu pārklājums visā teritorijā; - Lēns internets; - Sabiedriskās tualetes trūkums; - Maza investīciju piesaiste; - Trūkst ražošanas apstrādes uzņēmumu, vāja biznesa vide; - Nelabvēlīgais demogrāfiskais stāvoklis; - Zemā iedzīvotāju maksātspēja; - Zemju izpārdošana par zemām cenām; - Iedzīvotāju neizpratne vides jautājumu aizsardzībā;
IESPĒJAS	DRAUDI
- ES investīciju piesaiste; - Privātās partnerības iesaistīšana teritoriju, ēku un ceļu sakārtošanā; - Dabas resursu efektīvāka un ilgtspējīga izmantošana (ūdens, smilts, grants); - Vietējo energoresursu izmantošana (jaunu tehnoloģiju ieviešana); - Ūdens resursu pavairošana un izmantošana (zivis, sapropelis u.c.); - Attīstīt atjaunojamo energoresursu izmantošanu - Lauksaimniecības jomas attīstība; - Lauksaimniecības produktu pārstrādes veicināšana uz vietas Dagdas novadā; - Tūrisma jomas attīstība; - Komunikācijas sakaru attīstība; - Atbalstīt mazo un vidējo uzņēmējdarbību; - Attīstīt medicīnas pakalpojumus; - Attīstīt pārstrādes rūpniecību; - Sadarbības un noieta tirgus attīstīšana Austrumu valstīs; - Apmācību organizēšana vietējiem iedzīvotājiem biznesa uzsākšanai;	- Inženierkomunikāciju nolietošanās; - Investīciju trūkums; - Nelabvēlīga ES un valsts politika laukiem; - Atkarība no stiprāk attīstītiem Latvijas reģioniem un Eiropas valstīm; - Medicīnas pakalpojumu kvalitātes un pieejamības samazināšanās; - Uzņēmējdarbības attīstības bremsēšanās Latgales reģionā; - Valsts nodokļu politika un reģionu attīstības politika - Zemes izpirkšanas neiespējamība vietējiem zemniekiem; - Reģiona zemā popularitāte; - Zemais ražošanas līmenis; - Privātais sektors nespēj nodrošināt pietiekami daudz darba vietas; - Iedzīvotāju skaita samazināšanās un trūkums; - Informācijas trūkums;

PĀRVALDĪBAS UN DROŠĪBAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Kvalificēti un zinoši pārvaldes un administrācijas darbinieki; - Daudz gados jaunu pašvaldības iestāžu darbinieku; - Vietējā laikraksta, interneta vietnes, TV esamība; - Salīdzinoši lielais nodrošinājums ar interneta pārkļājumu; - Publiska bezmaksas interneta pieejamība; - Sabiedrisko attiecību speciālists; - Ugunsdzēsēju depo Dagdā;	- Samazinot policistu skaitu, samazinājusies policijas kapacitāte līdz ar to pieejamība; - Ne vienmēr pieejamā informācija tiek efektīvi izmantota; - Nezināšana un nemācēšana atrast darba nepieciešamo informāciju; - Nav sadarbības ar ugunsdrošības speciālistiem; - Tālu no citiem pagastiem atrodošais ugunsdzēsēju depo;
IESPĒJAS	DRAUDI
- Rīkojuma ar definētiem pašvaldības darbinieku pienākumiem izdošana un izpildes kontrole; - Nodrošināt pagasta pārvaldes ar nepieciešamo tehniku (piem., ģeneratoriem);	- Nepietiekami skaidri nedefinēti pienākumi (piem., ugunsdrošības, ceļu speciālisti); - Finansējuma trūkums.

UZŅĒMĒJDARBĪBAS JOMAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Salīdzinoši sakārtota tehniskā infrastruktūra; - Dabas resursi (meži, LIZ, ezeri) un ainavas; - Daudz neapgūtu dabas resursu (ogas, sliekas, gliemeži u.c.); - Ģeogrāfiskais novietojums (tuva Krievija un Baltkrievija); - Ekoloģiski tīra vide; - Viduslatgales Profesionālā vidusskola; - Pietiekoši aktīvi uzņēmēji ar idejām, kuras nebaidās īstenot dzīvē; - Uzņēmīgie un stiprie Dagdas novada iedzīvotāji; - Piensaimnieku kooperācija; - 3 kooperatīvi;	- Valsts ekonomiskā politika pierobežu attīstībā; - Noietā tirgus atrodas tālu (transporta izdevumi augsti); - Novada attālums no citām blīvi apdzīvotajām vietām (Daugavpils, Rīga u.c.); - Iedzīvotāju bailes un neuzdrošināšanās uzsākt savu uzņēmējdarbību, kas saistītas ar finanšu un attiecīgu zināšanu trūkumu; - Jaunu un enerģisku cilvēku trūkums (tai skaitā jauno iedzīvotāju skaits ar augstāko izglītību); - Informācijas un komunikācijas trūkums starp nozarēm un institūcijām pašvaldību līmenī, dialoga trūkums; - Viduslatgales Profesionālā vidusskolas mācību programmu un kvalitātes neatbilstība vietējās uzņēmējdarbības vajadzībām, audzēkņu motivācijas trūkums; - Viduslatgales Profesionālā vidusskolas materiāltehniskais nodrošinājums; - Nepietiekamas investīcijas uzņēmējdarbības attīstībai; - Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu trūkums; - Dabas resursi netiek apsaimniekoti ilgtspējīgi;
IESPĒJAS	DRAUDI
- ES finanšu un citu investīciju piesaiste; - Attīstīt netradicionālo lauksaimniecību; - Attīstīt uzņēmējdarbību plašākā mērā (tai skaitā Krievijā un Baltkrievijā); - Nodokļu sistēmas sakārtošana valstiskā līmenī (lai Latvijas uzņēmējdarbība būtu konkurētspējīga)/ samazināt nodokļu slogu uzņēmējiem; - Dabas resursu efektīva un ilgtspējīga izmantošana - Ģeogrāfiskā stāvokļa izmantošana uzņēmējdarbības attīstībā;	- Ārzemju pārstāvju dominējoša un strauja zemju un mežu izpirkšana; - Iedzīvotāju aizplūšana no novada; - attīstību neveicinoša valsts likumdošana; - Kvalificēta darbaspēka trūkums un iedzīvotāju skaita samazināšanās; - Valsts nodokļu slogs uzņēmējiem un pašreizējā nodokļu un sociālā politika; - Strauji sarūkošais iedzīvotāju skaits (t.sk. jauniešu prombraukšana).

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES

KOPSAVILKUMS

Demogrāfiskā situācija novadā ir negatīva, un iedzīvotāju skaits turpina pakāpeniski samazināties. Dabiskās kustības un migrācijas rādītāji ir negatīvi tāpat kā visā Latgales reģionā kopumā. Aptaujas rezultāti liecina, ka 80% no iedzīvotājiem neplāno mainīt dzīvesvietu tuvāko 5 gadu laikā. Savukārt 12% to plāno mainīt Dagdas novada teritorijas robežās. Iedzīvotāju skaits 2011.gada 1. jūlijā Dagdas novadā bija 9185.

Ja iedzīvotāju skaita dinamika turpinās samazināties līdzīgi, iedzīvotāju skaits 2020.gadā Dagdas novadā varētu būt 7578.

Novadu veido Dagdas pilsēta un 10 pagasti, un pārvaldība ir diezgan apjomīga. Lielāko daļu budžeta izdevumu sastāda izglītības nozares, sociālās aprūpes, veselības aizsardzības un vispārējiem vadības dienestu izdevumi. Iedzīvotāji atzinīgi novērtējuši realizētos projektus un piesaistīto finansējumu projektu īstenošanai.

Novada informācijas un komunikācijas kanāli ir interneta vietne www.dagda.lv, izdevums „Dagdas novada ziņas” un vietējā TV. Novada zīmols un Dagdas pilsētas zīmols ir salīdzinoši vājš.

Novadā ir plaši nodrošināti izglītības pakalpojumi – šeit iespējams apgūt gan pirmskolas, sākumskolas, pamatskolas, vidusskolas, profesionālo izglītību, kā arī interešu izglītību. Spēcīga ir Dagdas novada kultūrvide ar 12 bibliotēkām un 9 kultūras iestādēm. Novadam ir savs etnogrāfiskais muzejs – Andrupenes lauku sēta. Sociālo aprūpi un pakalpojumus novadā organizē Sociālais dienests, savukārt veselības un sociālās aprūpes funkcijas veic VSPC „Dagda”, novadā ir arī feldšeru-vecmāšu punkti. Iedzīvotāji lepojas ar novada

sportistu sasniegumiem, bieži ar muzeju, izglītības un kultūras iestādēm, skolēnu sasniegumiem.

Dagdas novads ir skaists ar savām dabas ainavām, īpaši atzīmējams ir lielais ezeru skaits, kas pašvaldību padara par vienu no ar ezeriem bagātākajiem novadiem. Šeit ir plaši mežu resursi; teritorijā atrodas RNP. Liela daļa iedzīvotāju norādījuši, ka lepojas ar novada dabu un sakoptību.

Attīstītā novada ceļu infrastruktūra novadu padara labi sasniedzamu, turklāt novada teritoriju šķērso kopumā 6 valsts reģionālie autoceļi un 32 vietējie valsts autoceļi. Neapmierinoša ir ceļu kvalitāte. Kopumā 65% iedzīvotāju uzskata, ka sliktais ceļu stāvoklis ir viens no lielākajiem novada trūkumiem.

Novadā ir nodrošināti sakaru pakalpojumi, kā arī komunālie pakalpojumi (ūdensapgāde, siltumapgāde, u.c.) apdzīvotās vietās, par ko rūpējas pašvaldības uzņēmums.

Katrs piektais Dagdas novada iedzīvotājs ir bezdarbnieks, kas ir negatīvs kopējās ekonomikas rādītājs. Turklāt 64% no visiem bezdarbniekiem ir uzskatāmi par ilgstošiem darba meklētājiem. Darba samaksa Dagdas novadā ir zemāka, kā vidēji valstī kopā. Kopumā novadā nav daudz uzņēmumu ar lielu apgrozījumu.

Populārākās uzņēmējdarbības formas ir lauksaimniecība, lopkopība un mazumtirdzniecība.

41% aptaujāto iedzīvotāju uzskata, ka vienai no novada galvenajām prioritārajām jomām ir jābūt lauksaimniecības produkcijas pārstrādei. 27% uzskata, ka svarīga ir arī tūrisma joma, bet ceturrtā daļa – lauksaimniecība.

STRATĒGISKĀ DAĻA

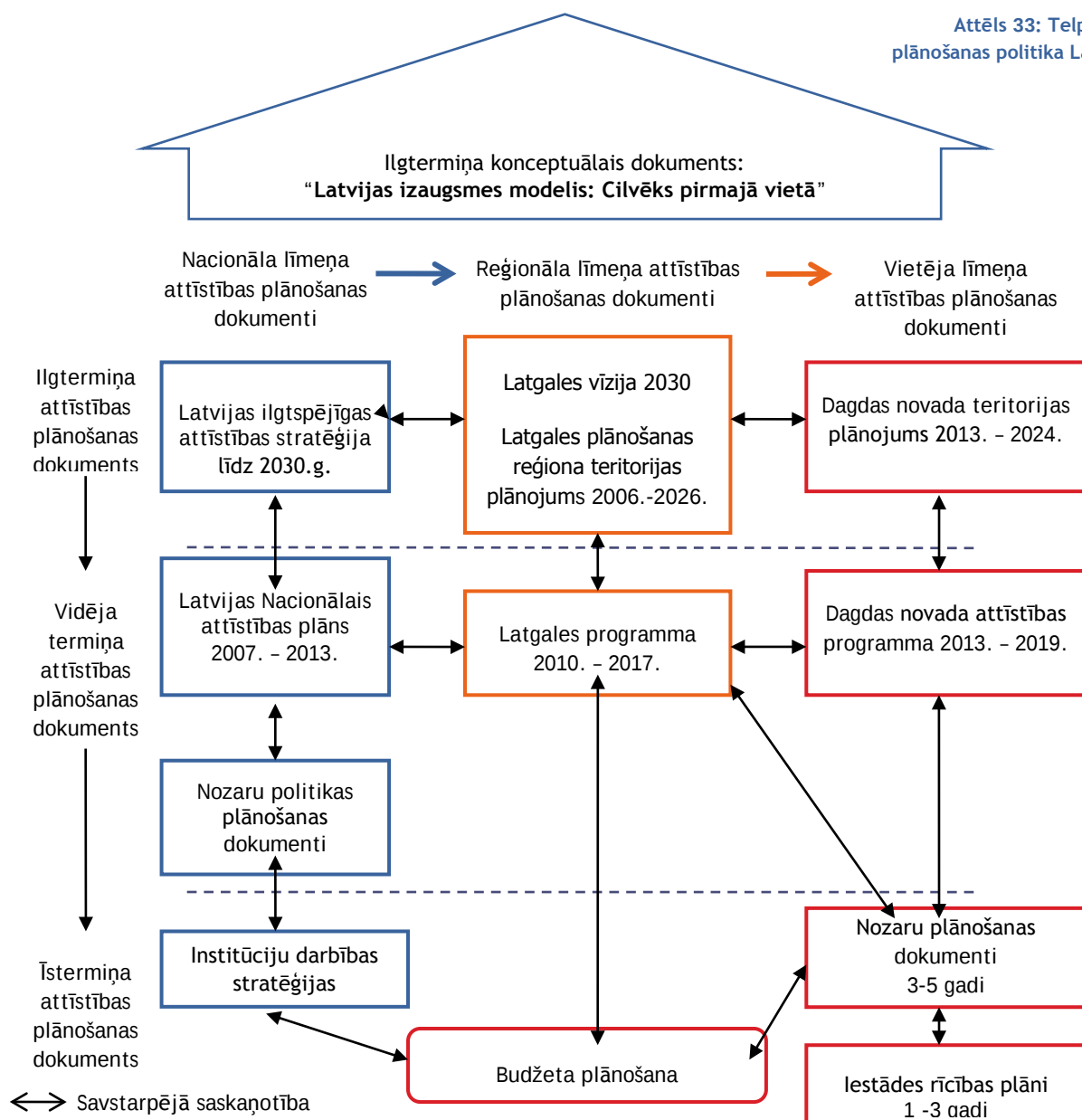

TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS POLITIKA LATVIJĀ

Dagdas novada Attīstības programma 2013.-2019.gadam izstrādāta, ievērojot telpiskās attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju Latvijā. Attīstības programma ir pakārtota un saskaņota ar Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem. Ņemti vērā arī apkārt esošo novadu pašvaldību (Rēzeknes, Ludzas, Aglonas, Krāslavas un Zilupes novadu) telpiskās attīstības noteiktie virzieni. Attīstības programma veidota uz

attīstības plānošanas integrētas pieejas, kas paredz koordinētu telpisko, tematisko un laika dimensiju, nodrošinot interešu saskaņotību starp visiem pārvaldes līmeņiem (nacionālo, reģionālo, vietējo) un ieinteresētajām pusēm (iedzīvotājiem, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijās u.c.), izmantojot konkrētus instrumentus, lai tiktu sasniegti izvirzītie mērķi un prioritātes.

Attēls 33: Telpiskās plānošanas politika Latvijā

STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA

Attīstības programmas Stratēģiskā daļa ir viena no Attīstības programmas sastāvdaļām. Tajā definēta novada attīstības vīzija, stratēģiskie mērķi, prioritātes un uzdevumi. Bet konkrētu rīcību un investīciju plāns noteikto uzdevumu īstenošanai iekļauts Rīcības plānā.

Skaidri definējot misiju un vīziju, tiek noteikti galvenie pašvaldības darbības virzieni un vērtības. Ikvienas Latvijas pašvaldības galvenās funkcijas ir noteiktas likumā „Par pašvaldībām”, tādēļ arī par Dagdas novada, tāpat kā ikvienas Latvijas pašvaldības misiju var uzskatīt iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Pašvaldība ir vietējās pārvaldes institūcija, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju starpniecību nodrošina pašvaldības kompetencē esošo funkciju un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts likumdošanu un novada iedzīvotāju intereses. Pašvaldības galvenie uzdevumi ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, gādāt par iedzīvotāju izglītību, rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību. Pašvaldības nodrošina veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicina iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, nodrošina iedzīvotājiem sociālo palīdzību, sniedz palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, sekmē uzņēmējdarbību, rūpējas par bezdarba samazināšanu, gādā par sabiedrisko kārtību, nosaka zemes izmantošanas un apbūves kārtību, organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus.

Stratēģiskā programma veidota, ievērojot stratēģiskās plānošanas pamatprincipu – definēt sasniedzamos rezultātus no augstāka uz konkrētāku līmeni.

Misija – precīzi izteikts pamata mērķis, kādēļ novads vispār pastāv.

Vīzija – lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda novada unikālās vērtības.

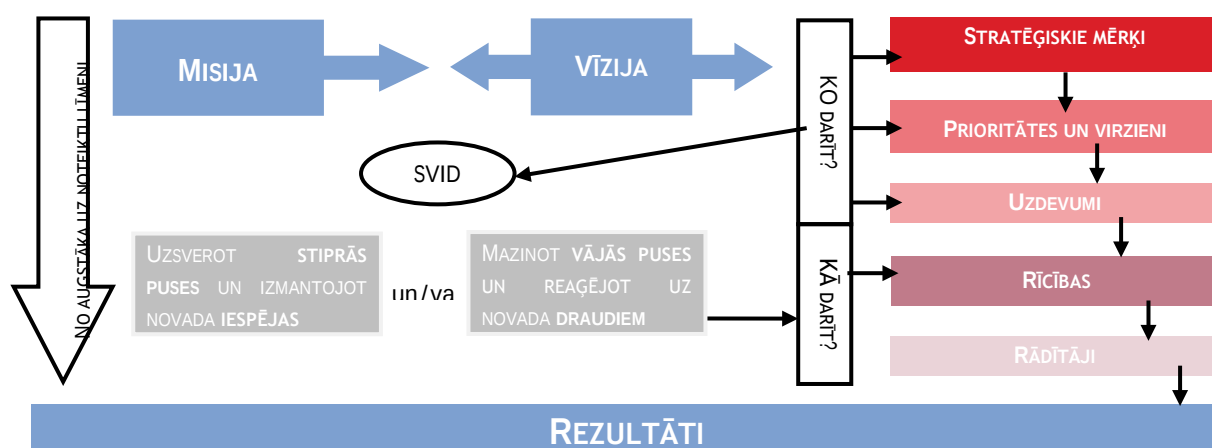
Stratēģiskie mērķi – koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijās pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Prioritārie virzieni – definēti rezultāti konkrētās jomās, kas raksturo stratēģisko mērķu izpildi.

Uzdevumi – izvirzīti mērķu īstenošanai, ņemot vērā integrētās pieejas dimensijas (telpiskā, tematiskā, laika) un nodrošinot savstarpēji papildinoša un kompleksa atbalsta mehānisma izveidi.

Rīcības – konkrētu pasākumu kopums, kas ir noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei

Rādītāji – indikatori, kas apraksta rezultātus, kuri raksturo uzdevumu izpildi

Attēls 34: Vispārīgs stratēģiskās daļas ietvars

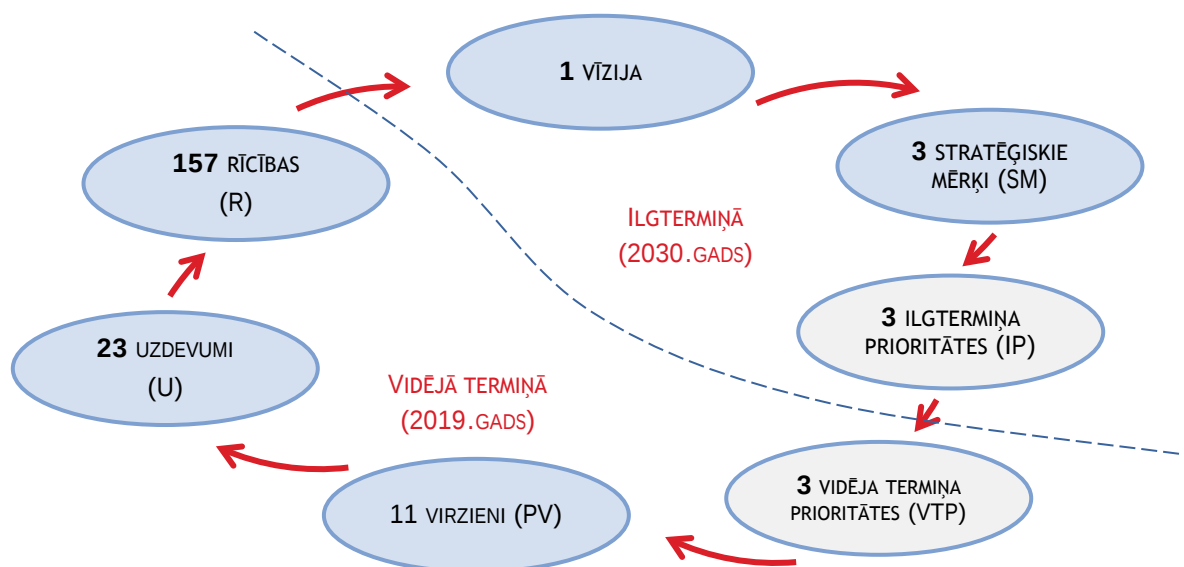
Lai nodrošinātu novada misijas izpildi un teritorijas ilgtspējīgu attīstību, pašvaldībai nepieciešama vīzija, kuras papildīšanai tiek izvirzīti stratēģiskie mērķi un noteikti to prioritārie virzieni. Minēto mērķu sasniegšanai ir sastādīti uzdevumi ar konkrētām rīcībām. Uzdevumu izpilde tiek mērīta pēc rezultatīvajiem rādītājiem, kas ir galvenais indikators tam, vai plānotie rezultāti konkrētā laika posmā tiek sasniegti.

Stratēģiskie mērķi, prioritārie virzieni un uzdevumi atbild uz jautājumu: „**Ko** novads vēlas sasniegt?“, savukārt rīcības uz jautājumu: „**Kā** izvirzītie stratēģiskie uzstādījumi tiks sasniegti?“.

Rādītāji ir būtiski Attīstības programmas elementi, ar kuras palīdzību iespējams izmērīt teritorijas attīstību, attīstības programmas īstenošanas rezultātus un tiešos iznākumus, kā arī novērtēt šo rezultātu radīto ietekmi ilgākā laika posmā.

Dagdas novada Attīstības Programmas 2013.-2017.gadam *Stratēģiskajā daļā* izvirzīta vīzija, stratēģiskie mērķi, noteikti prioritārie virzieni un uzdevumi. Savukārt rīcības iekļautas *Rīcību plānā* kā atsevišķā nodaļa.

Par novada misiju tiek uzskatīta likuma „*Par pašvaldībām*” noteiktās pašvaldības funkcijas.

Attēls 35: Dokumenta stratēģiskās daļas uzbūve

VĪZIJA

DAGDAS NOVADS - DAUDZFUNKCIONĀLS NOVADS LATGALĒ AR APMIERINĀTIEM UN DARBĪGIEM IEDZĪVOTĀJIEM, ATTĪSTĪTU MAZU UZŅĒMĒJDARBĪBU, LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU AR PIEVIENOTO VĒRTĪBU RAŽOŠANU UN DABAS TŪRISMU

DAUDZFUNKCIONĀLS NOVADS – novadā ir pieejami gan kvalitatīvi pakalpojumi, gan kvalitatīva infrastruktūra. Novads ir daudzfunkcionāls, jo piedāvā daudzveidīgus pakalpojumus gan izglītības, kultūras un sporta jomās, gan sociālās un medicīnas aprūpes, kā arī komunālo pakalpojumu jomās. Attīstīts ir arī tūrisms un vietējā uzņēmējdarbība. Novads tiek efektīvi un veiksmīgi pārvaldīts; labi organizētas ir pašvaldības pārraudzībā esošās iestādes un institūcijas, kas sniedz daudzveidīgus pakalpojumus novada iedzīvotājiem.

NOVADS LATGALĒ – spēcīga ir novada identitāte, un Latvijā atpazīstams gan pilsētas zīmols, gan viss novads kopumā. Katrs pagasts ekonomikā specializējas un attīstās savā jomā. Kopumā Dagdas novads veidojas kā stiprs novads Latgalē ar saglabātām sev raksturīgajām unikālajām vērtībām.

APMIERINĀTI UN DARBĪGI IEDZĪVOTĀJI – Dagdas novada iedzīvotāji ir apmierināti ar novadu kopumā, kā arī šeit pieejamajiem pakalpojumiem un infrastruktūru. Tomēr, lai veicinātu nepārtrauktu novada izaugsmi un augšupeju un neapstātos pie jau sasniegtā, novada iedzīvotāji ir darbīgi un piedalās ar novada attīstību saistītās aktivitātēs. Tie veido sava novada labklājību un izaugsmi kopā ar pašvaldības iestādēm un institūcijām. Aktīvs ir NVO sektors, tiek veicinātas un atbalstītas iedzīvotāju iniciatīvas, kas vērstas uz pozitīvu novada attīstību. Novada iedzīvotāji ir galvenā Dagdas novada prioritāte.

ATTĪSTĪTA MAZĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA – novadā ir attīstīta mazā uzņēmējdarbība. Uzņēmējdarbību veicinoša ir vietējā ekonomiskā vide. Dagdas novada uzņēmēju un lauksaimnieku saražotā produkcija un pakalpojumi ir konkurētspējīgi ne tikai Latgalē, bet visā Latvijā.

ATTĪSTĪTA LAUKSAIMNIECISKĀ RAŽOŠANA – ņemot vērā zemes resursus un ģeogrāfisko novietojumu, Dagdas novadā ir attīstīta lauksaimniecības produktu ražošana. Katrs pagasts specializējas savā lauksaimniecības produktu ražošanas sfērā.

Funkcionāls – tāds, kas saistīts ar funkciju; tāds, kas funkcionē.

Apmierinājums – Prieka, gandarījuma izjūta; apmierinājums, labpatika. Pārliecība, izjūta, ka pietiek ar sasniegto, izdarīto

Darbīgs - Rosīgs, enerģisks, vienmēr gatavs darboties, rīkoties

Attīstītība - Jaunas kvalitātes rašanās, pāreja augstākā pakāpē, plašāka apjoma sasniegšana, pilnveidošanās

Daba - Viss, kas eksistē, bet nav cilvēka radīts; apkārtējās vides parādību kopums

Tūrisms - Aktivās atpūtas un sporta veids — ceļojumi ārpus pastāvīgās dzīvesvietas ar nolūku iepazīt dabas un kultūras objektus.

Uzņēmējdarbība - Ilgstoša vai sistemātiska ekonomiska darbība un kapitāla ieguldīšana, kas vērsta uz preču ražošanu, realizāciju un darbu izpildi, tirdzniecību, pakalpojumu sniegšanu nolūkā iegūt peļņu.

Lauksaimniecība - tautsaimniecības nozare, kas ražo pārtikas produktus iedzīvotājiem un lauksaimnieciska rakstura izejvielas rūpniecībai

Produkts - Priekšmets, viela, ko iegūst cilvēka darba rezultātā

Vērtība - Īpašību kopums (piemēram, priekšmetam, vielai, parādībai, darbībai), kas nosaka (to) praktisko noderību, izmantošanas iespējas, ietekmīgumu

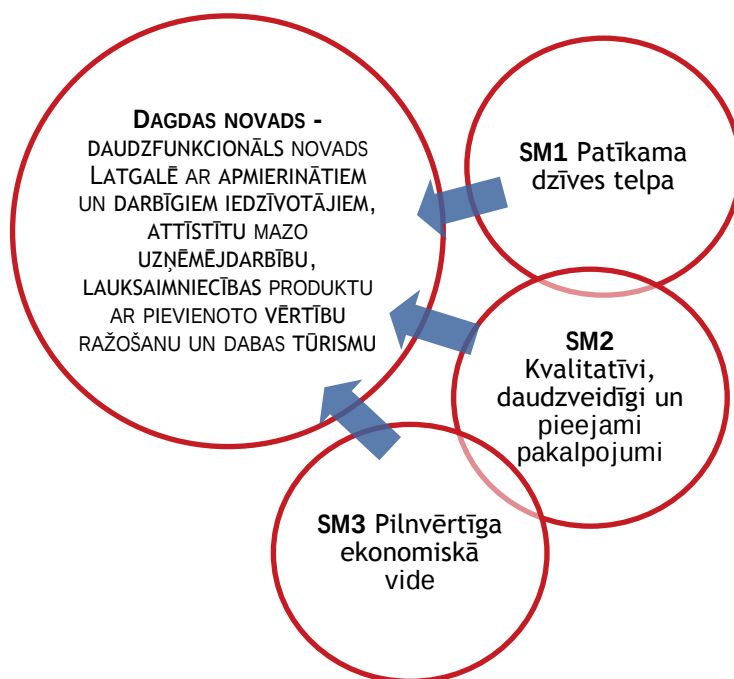
*No latviešu valodas skaidrojošās vārdnīcas

PRODUKTI AR PIEVIENOTO VĒRTĪBU – novadā ir attīstīta efektīva lauksaimniecības produktu ražošana; maksimāli efektīvi un ilgtspējīgi tiek izmantoti novada dabas resursi. Attīstīta ir gan tradicionālā, gan alternatīvā lauksaimniecība. Novads ir plaši pazīstams ar bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanu. Dagdas novadā tiek ražoti ne tikai lauksaimniecības produkti, bet tie tiek pārstrādāti produktos ar pievienoto vērtību. Attīstītas ir tehnoloģijas, un ieviesti radoši risinājumi. Lauksaimnieciskā produkcija ir konkurētspējīga un pieprasīta gan vietējā, gan eksporta tirgū. Produkti ar pievienoto vērtību ir produktu tirgus vērtības pieaugums, kas radies saimnieciskās darbības rezultātā. Šādu produktu ražošana veicina ekonomisko attīstību un ir solis uz produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu.

ATTĪSTĪTS DABAS TŪRISMS – pilnībā tiek izmantots tūrisma potenciāls, ko veido skaistās novada ainavas un it īpaši daudzie ezeri un teritorija, kas atrodas Rāznas nacionālajā parkā. Dagdas novadā plaši pieejami aktīvās atpūtas pakalpojumi. Novads ir īpaši populārs zaļā tūrisma nozarē – šeit ir plašs aktivitāšu piedāvājums dabas draugiem un pazinējiem, medniekiem, makšķerniekiem un citiem ekotūrisma un aktīvās atpūtas interesentiem.

STRATĒĢISKIE MĒRĶI

Lai sasniegtu uzstādīto vīziju 2030.gadam: „Dagdas novads - daudzfunkcionāls novads Latgalē ar apmierinātiem un darbīgiem iedzīvotājiem, attīstītu mazo uzņēmējdarbību, lauksaimniecības produktu ar pievienoto vērtību ražošanu un dabas tūrisma” ir izvirzīti 3 stratēģiskie mērķi. Katram stratēģiskajam mērķim ir izvirzīta arī viena ilgtermiņa un īstermiņa prioritāte. Galvenie stratēģisko mērķu virzieni: dzīves telpa, pakalpojumi un ekonomiskā vide. Tie ir galvenie novada attīstības stūrakmeņi un kuriem tiek balstīta Dagdas novada Attīstības programma un ilgtspējīga attīstība.

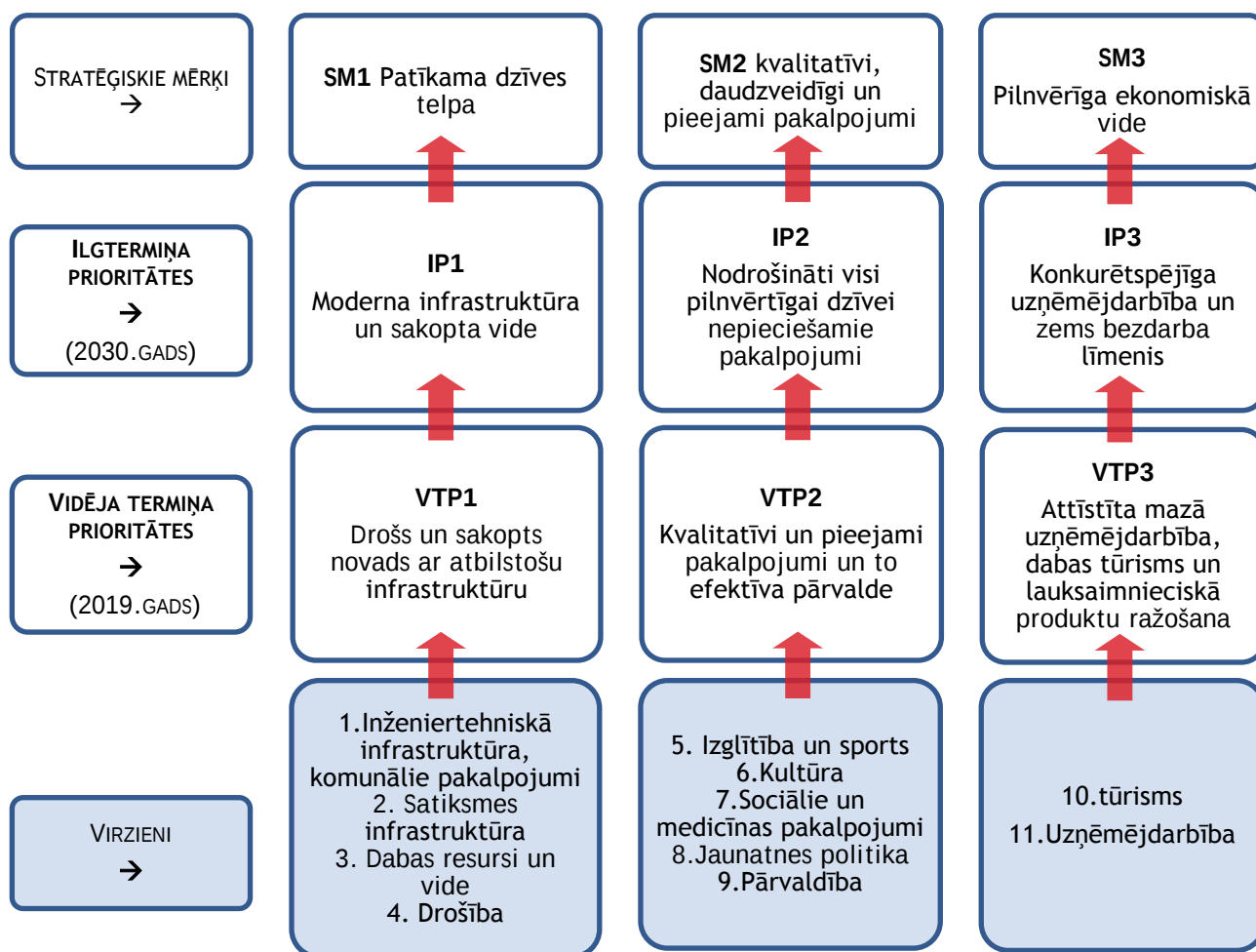

Attēls 36: Stratēģiskie mērķi

Stratēģiskais mērķis **SM1 Patīkama dzīves telpa**: šis mērķis Dagdas novadu veido kā pašvaldību ar apmierinātiem un darbīgiem iedzīvotājiem. Novada infrastruktūra un vide ir sakopta un skaista, šeit ir patīkami ne tikai dzīvot ilglaičīgi, bet arī uzturēties īslaicīgi gan tūristiem, gan novada viesiem.

Stratēģiskais mērķis **SM2 Kvalitatīvi, daudzveidīgi un pieejami pakalpojumi**: šis mērķis Dagdas novadu veido kā daudzfunkcionālu novadu, kas nodrošina plaša spektra pakalpojumus, kuri ir kvalitatīvi un pieejami ikvienam. Tas novadu padara arī bagātāku ar apmierinātiem iedzīvotājiem.

Stratēģiskais mērķis **SM3** Pilnvērtīga ekonomiskā vide: šis mērķis veicina novada uzņēmējdarbības vides attīstību, un novada ekonomisko specializāciju lauksaimniecības produkti ar pievienoto vērtību ražošanā un dabas tūrismā. Pilnvērtīga ekonomiskā vide veicina arī mazās uzņēmējdarbības attīstību.

Attēls 37: Prioritātes un virzieni

PRIORITĀTES UN VIRZIENI

PRIORITĀTES

Prioritāte ir teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Ilgtermiņa prioritātes ir prioritātes laika posmā līdz 2030.gadam un izvirza priekšplānā aktualitātes, kas saistītas ar novada stratēģisko mērķu sasniegšanu. Īstermiņa prioritātes izvirza priekšplānā nosacījumus, uz kuriem tiek ties līdz ar

Dagdas novada Attīstības programmas beigu termiņu – 2019.gadu. Izvirzītās prioritātes parādītas 37.attēlā.

VIRZIENI

Lai vieglāk spētu noteikt veicamos uzdevumus un pasākumus visu stratēģisko uzstādījumu sasniegšanai ir noteikti rīcību virzieni. Rīcības virzieni ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.

NOVADA VIEDOKĻU LĪDERU REDZĒJUMS

KĀDU JŪS VĒLĒTOS REDZĒT DAGDAS NOVADU 2030.GADĀ?

- Lai 2030.gadā šeit būtu cilvēki, kuru dēļ mēs visu darām šodien! Lai mēs apzinātos savu identitāti, lai nebrauktu prom un lai būtu attīstīta infrastruktūra un uzņēmumi, kas ienestu nodokļus! Lai novads būtu plaukstošs!
- Lai pagasti būtu aktīvi un tajos būtu radoši iedzīvotāji. Lai būtu tūrisma vietas un tiktu strādāts pie attīstības, lai kultūra būtu pieprasīta. Lai atbilstoša būtu kultūras infrastruktūra un speciālisti, valstiska vīzija un atbalsts reģioniem.
- Lai šeit būtu iedzīvotāji, kuri ir nodarbināti. Lai mūsu novads un visa Latgale kļūtu par attīstītākajiem novadiem ne tikai Latvijā, bet arī Eiropā!
- Mūsu jaunieši atgrieztos atpakaļ – tad Dagdas novadam būtu nākotne! Lai būtu bērnudārzi un lai uz mūsu novadu brauktu mazbērni! Lai būtu darbs!
- Lai būtu Annas dienas, un līdz 2030.gadam būtu izdota grāmata par Dagdas novadu ar teikām, fotogrāfijām, aprakstiem un vēsturiskiem vietvārdu skaidrojumiem! Lai novadā būtu podnieku ceplis, interaktīvi dabas un tūrisma maršruti, zvēru dārzs un citas apskates vietas! Lai Dagdas novads mācētu pasniegt savas ievērojamās vietas, jo citur tādas nesabojātas ainavas nav!
- Saglabāts būtu tas, kas ir izveidots šodien un izveidots no jauna tas, kas nepieciešams. Lai novads sekotu līdzi jaunumiem un būtu daudz entuziastu!
- Lai saglabātas tiktu latgaļu tradīcijas, dziesmas, ēkas, kultūrvēsture. Lai būtu daudz tūristu, lai mūsu latvieši atgrieztos atpakaļ! Lai brauktu strādāt pie mums, nevis – mēs citur!
- Novadā būs daudz jauniešu un stimulē atgriezties pēc izglītības iegūšanas! Lai būtu vairāk bērnu, vairāk bērnudārzu un vairāk cilvēku! Lai būtu gan darbs, gan iespējas atpūsties!
- Katrā pagastā - jauniešu kustība; lai jaunieši attīstītu savu uzņēmējdarbību! Lai būtu daudz bērnu un aktīvi ne tikai paši jaunieši, bet arī to vecāki!
- Tagadējie jaunieši ir tie, kas 2030.gadā Dagdas novadu turpinās attīstīt un strādās šeit. Lai tagadējiem jauniešiem katram būtu 5 bērni!
- 2030.gadā Dagdas novadā infrastruktūra būtu piemērota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, darbos ievērojamas iestādes, kurās cilvēki var iesaistīties arī brīvprātīgos darbos! Jebkura iedzīvotāju grupa varētu netraucēti darboties un tiktu realizēti daudz projektu! 2030.gadā novadā būs daudz NVO un labi attīstīta sadarbība starp tām!
- Dagdas novada pakalpojumu tīkls 2030.gadā būs attīstīts un pats novads – sakopts, savukārt sabiedriskā transporta pakalpojumi - pilnībā nodrošināti!
- Dagdas novadā 2030.gadā būtu atjaunoti uzņēmumi un ražotne!
- Lai nākotnē šeit būtu cilvēki, kuriem it ģimene un darbs. Un lai ģimenēm būtu bērni, kas aizpilda izglītības iestādes daudz plašāk nekā šodien, 2011.gadā!
- Novadā būtu baseins, sporta zāles, ciematos – mākslas un mūzikas skolas! Lai darbos visas izglītības iestādes, kas ir šodien!
- Lai 2030.gadā šeit būtu daudz jaunu ģimeņu!
- Lai novadā būtu attīstīta lauksaimniecība!
- 2030.gadā uzņēmējiem būtu nodrošināta infrastruktūra, kas nepieciešama veiksmīgai uzņēmējdarbībai! Lai mēs visi varētu justies kā saimnieki savā zemē un visas lietas šeit būtu sakārtotas!
- Lai bērni un mazbērni nākotnē šeit vēlētos dzīvot, lai neatstātu novārtā visu to, kam tagad tiek veltīts laiks un pūles.

- 2030.gadā cilvēki nebrauktu prom, būtu perspektīvas, attīstīta uzņēmējdarbība un ikvienam būtu ko darīt!
- Lai novadā būtu jaunā paaudze, atgriezusies un savām dzimtas zemēm, kur gribētu saimniekot!
- Lai daba un cilvēks būtu līdzsvarā!
- Tehniskās infrastruktūras attīstība dotu stimulu attīstībai arī citos virzienos!
- 2030.gadā novada zeme piederētu vietējiem iedzīvotājiem, kuri te strādā un dzīvo! Lai attīstīti un kvalitatīvi būtu ceļi!
- Kvalitatīvi un nodrošināti būtu sakaru pakalpojumi!
- Lai Dagdas novadā 2030.gadā būtu 2-3 pārstrādes uzņēmumi, katrā strādātu 200 darbinieki. Visi zemniekiem piegādātu savu produkciju pārstrādei. Būtu labi autoceli,

tūrisms ar viesu mājām – gan mazākām,
gan lielākām.

- Lai cilvēkiem būtu darbs un tie nebrauktu projām un arī citi brauktu ieraudzīt mūs un šeit atpūsties!
- Lai nākotnē infrastruktūra tiktu uzlabota savlaicīgi, nevis tad, kad tā ir kritiskā stāvoklī!
- Ciemi 2030.gadā būtu pilni ar bērniem, mājas un apkārtējā vide būtu sakopta. Lai būtu attīstīta infrastruktūra un nodrošināti medicīnas pakalpojumi!
- Lai viss ko mēs darītu, ietu roku rokā – viss tiktu attīstīts kompakti un pēc plāna.
- Lai 2030.gadā būtu saglabāts līdzsvars gan saimnieciskajā, gan dabas aizsardzības ziņā un lai tas tiktu saglabāts arī nākamajām paaudzēm!

Attēls 38: Biežāk minētie vārdi viedokļu līderu redzējumā par 2030.gadu

UZDEVUMI

	RĪCĪBAS VIRZIENS	UZDEVUMI
SM1 PATĪKAMA DZĪVES TELPA VTP1 DROŠS UN SAKOPTS NOVADS AR ATBILSTOŠU INFRASTRUKTŪRU	RV1 Inženiertehniskā infrastruktūra un komunālie pakalpojumi	U1 UZLABOT UN ATTĪSTĪT INŽENIERINFRASTRUKTŪRU U2 ATTĪSTĪT ĒKU APSAIMNIEKOŠANU UN DZĪVOJAMO FONDU
	RV2 Satiksmes infrastruktūra un pieejamība	U3 ATTĪSTĪT SATIKSMES INFRASTRUKTŪRU UN SABIEDRISKĀ TRANSPORTA NODROŠINĀJUMU U4 PILNVEIDOT CEĻU SATIKSMES DROŠĪBU
	RV3 Dabas resursi un vide	U5 UZLABOT VIDES AIZSARDZĪBU UN ATTĪSTĪT LAUKU VIDI U6 LABIEKĀRTOT PUBLISKO ĀRTELPU
	RV4 Drošība	U7 UZLABOT SABIEDRISKO DROŠĪBU

	RĪCĪBAS VIRZIENS	UZDEVUMI
SM2 KVALITATĪVI, DAUDZVEIDĪGI UN PIEEJAMI PAKALPOJUMI VTP2 KVALITATĪVI UN PIEEJAMI PAKALPOJUMI UN TO EFEKTĪVA PĀRVALDE	RV5 Izglītība un sports	U8 UZLABOT UN ATTĪSTĪT IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU MATERIĀLTEHNISKO BĀZI U9 ATTĪSTĪT SPORTA UN AKTĪVĀS ATPŪTAS INFRASTRUKTŪRU U10 DAŽĀDOT MŪŽIZGLĪTĪBAS UN INTEREŠU IZGLĪTĪBAS NODROŠINĀJUMU UN PIEEJAMĪBU
	RV6 Kultūra un sabiedriskās aktivitātes	U11 AKTIVIZĒT IEDZĪVOTĀJU IESAISTI KULTŪRAS PROCESOS UN CITĀS SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES U12 ATTĪSTĪT KULTŪRAS IESTĀŽU INFRASTRUKTŪRU UN MATERIĀLTEHNISKO BĀZI U13 STIPRINĀT LATGALIEŠU IDENTITĀTI
	RV7 Sociālie un medicīnas pakalpojumi	U14 ATTĪSTĪT SOCIĀLO UN MEDICĪNAS PAKALPOJUMU INFRASTRUKTŪRU UN NODROŠINĀJUMU U15 NODROŠINĀT ATBILSTOŠU INFRASTRUKTŪRU UN MATERIĀLTEHNISKO BĀZI CILVĒKIEM AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM U16 ATTĪSTĪT DARBU AR RISKĀ GRUPĀM UN SOCIĀLI MAZAIZSARGĀTAJĀM PERSONĀM
	RV8 Jaunatnes politika	U17 NODROŠINĀT ATBILSTOŠU INFRASTRUKTŪRU UN AKTIVITĀŠU DAUDZVEIDĪBU JAUNIEŠIEM
	RV9 Pārvaldība	U18 PAAUGSTINĀT PAŠVALDĪBAS KAPACITĀTI U19 UZLABOT PAŠVALDĪBAS KOMUNIKĀCIJU AR IEDZĪVOTĀJIEM

	RĪCĪBAS VIRZIENS	UZDEVUMI
SM3 PILNVĒRTĪGA EKONOMISKĀ VIDE VTP3 ATTĪSTĪTA MAZĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA, DABAS TŪRISMS UN LAUKSAIMNIECISKĀ RAŽOŠANA	RV10 Tūrisms	U20 PILNVEIDOT UN DAŽĀDOT TŪRISMA PRODUKTUS U21 IZSTRĀDĀT NOVADA ZĪMOLU
	RV11 Uzņēmējdarbības vide	U22 VEICINĀT LAUKSAIMNIECĪBAS APAKŠNOZARU ATTĪSTĪBU U23 PILNVEIDOT UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDI UN MAZINĀT BEZDARBA LĪMENI

NOVADA PERSPEKTĪVĀ EKONOMISKĀ SPECIALIZĀCIJA

Ņemot vērā Dagdas novada pašreizējās stiprās puses un iespējas, esošos resursus, pašvaldības ekonomisko specializāciju noteikts balstīt uz sekojošu nozaru attīstību:

- Dabas tūrisms,
- Lauksaimniecība,
- Lauksaimniecības produktu pārstrāde.

Saskaņā ar Latgales reģiona perspektīvo telpisko struktūru, Dagdas novads iekļauts tūrisma attīstības teritorijā „Ezerzeme”. Ņemot vērā dabas resursus, kas ir labs **tūrisma** potenciāls, viena no novada ekonomiskajā specializācijā gan reģiona, gan visas Latvijas, gan Eiropas līmenī ir **dabas tūrisms**.

Lauksaimniecība kā novada specializācija noteikta, pamatojoties uz dabas resursu daudzveidību, kā arī klimatu un reljefu, kā arī atbilstošajiem zemes resursiem.

Īpaši akcentēti tiek 3 lauksaimniecības virzieni: **lopkopība, graudkopība un biškopība**.

Tāpat kā perspektīva un attīstību veicinoša ir **lauksaimniecības produktu pārstrāde**, kas ļautu padarīt novadu par konkurētspējīgu gan reģionā, gan Latvijā ar iecienītiem, augstas kvalitatīviem ekoloģiskiem produktiem.

Arī **zivsaimniecība**, ņemot vērā ezeru daudzveidību un resursus, uzskatāma kā perspektīva nozare.

FUNKCIONĀLO SAIŠU STIPRINĀŠANA

Izvērtējot Dagdas novada ģeogrāfisko stāvokli, esošās funkcionālās saites un novada ekonomisko profilu un stratēģiskos uzstādījumus, nepieciešama esošo funkcionālo stiprināšana ar apkārtējiem novadiem un to centriem. Lai būtu iespējama pilnvērtīga, ilgtspējīga un sabalansēta Dagdas novada attīstība, nepieciešams attīstīt visu reģionu kopumā.

Funkcionālās saites uzņēmējdarbības un vispārējai attīstībai, Dagdas novadam

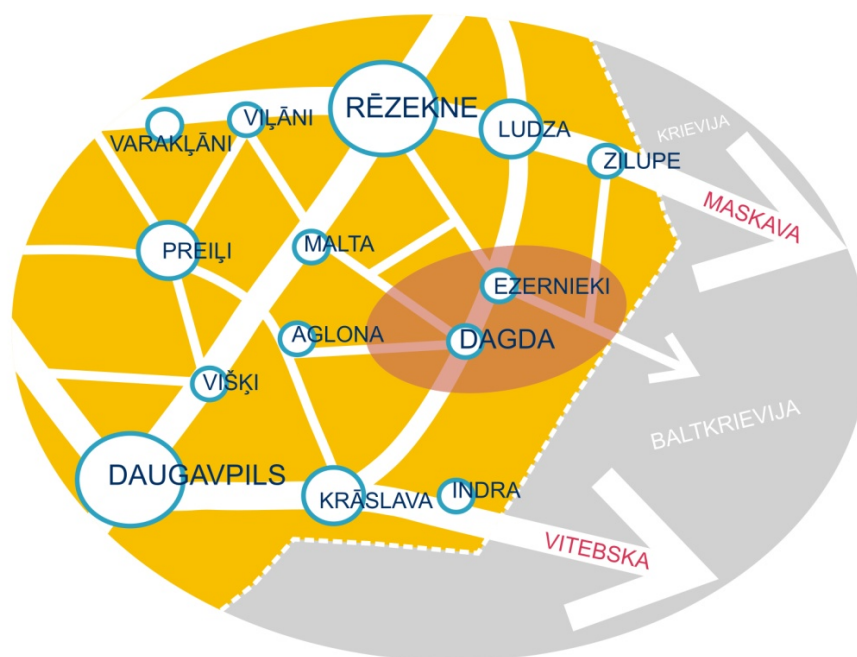
jāstiprina īpaši ar nacionālas nozīmes centriem – Daugavpili un Rēzekni, kā arī reģionālas nozīmes centriem – Preiļiem, Krāslavu un Ludzu.

Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumā Dagda un Ezernieki noteikti kā novadu nozīmes centri līdzās Zilupei, Aglonai, Indrai, Maltai, Višķiem, Viļāniem un citiem Latgales reģiona apdzīvojuma centriem. Savukārt tuvākie reģionālās nozīmes centri Dagdas novadam ir jau

iepriekš minētie – Ludza, Krāslava un Preiļi, bet reģionālās nozīmes centri – Ludza un Daugavpils.

Vēlamā atvērtās telpas struktūra Dagdas novadu iezīmē kā tūrisma attīstības teritoriju – Ezerzeme, kurā ietilpst arī tādi apdzīvojuma centri kā Ludza, Malta un Aglona. Savukārt vēlamā transporta

infrastruktūra nosaka Austrumu stīgu, kas iet arī caur Dagdas novadu. Kā ainavu ceļi reģiona plānojumā noteikti P61 Krāslava – Dagda, P55 Dagda – Rēzekne, P60 Aglona – Dagda, P52 Dagda – Zilupe. Dagdas pilsēta ietilps Austrumu pilsētu funkcionālajā tīklā veidojot loku kopā ar Daugavpili, Ludzu, Balviem.

Attēls 39: Funkcionālo saišu stiprināšana

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SASKAŅOTĪBA UN PĒCTECĪBA

Dagdas novada Attīstības programmas izstrādē ņemti vērā hierarhiski augstāk stāvošo attīstības plānošanas dokumenti saskaņā ar kuriem veidota programmas stratēģiskā daļa – noteikti stratēģiskie mērķi, prioritātes, prioritārie virzieni.

ATBILSTĪBA „LATVIJA 2030”

Latvija 2030 ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. Dokuments ir Latvijas hierarhiski augstākais ilgtermiņa

attīstības plānošanas dokuments, citu līmeņu plānošanas dokumenti (t.sk. Dagdas novada Attīstības programma 2013.-2019.gadam), ir veidots saskaņā ar Latvija 2030 noteiktajiem virzieniem un prioritātēm. Stratēģijas pamatuzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā ātrspējas partneris.

„Latvija 2030” prioritāte	Atbilstošie Dagdas novada Attīstības Programmas 2013.-2019. stratēģiskie uzstādījumi
1. Kultūras telpas attīstība	RV6 Kultūra un sabiedriskās aktivitātes
2. Ieguldījumi cilvēkkapitālā	VTP2 Kvalitatīvi un pieejami pakalpojumi un to efektīva pārvalde
3. Paradigmas maiņa izglītībā	RV5 Izglītības un sports
4. Inovatīva un ekoe efektīva ekonomika	VTP3 Attīstīta mazā uzņēmējdarbība, dabas tūrisms un lauksaimnieciskā ražošana
5. Daba kā nākotnes kapitāls	RV3 Dabas resursi un vide
6. Telpiskās perspektīvas attīstība	SM1 Patīkama dzīves telpa
7. Inovatīva pārvalde un sabiedrības līdzdalība	RV9 Pārvaldība, RV8 Jaunatnes politika

Tabula 17: Atbilstība „Latvija 2030” uzstādījumiem

ATBILSTĪBA NAP

Nacionālais attīstības plāns (NAP) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments laika posmam no 2007. līdz 2013.gadam. Dokuments ir Latvijas hierarhiski augstākais **vidēja** termiņa plānošanas dokuments. Tajā noteikts Latvijas attīstības modelis – „Cilvēks pirmajā vietā”. Izaugsmes mērķis ir dzīves kvalitāte, savukārt NAP mērķis ir izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai. Izaugsmes resurss – zināšanas.

Saskaņā ar NAP dzīves kvalitāti raksturo: materiālā labklājība - stabils darbs un ienākumi, izglītības līmenis, veselības stāvoklis, mājokļa kvalitāte, infrastruktūra, pievilcīga telpa darbam, dzīvei un atpūtai, vides kvalitāte, kultūrvide un kultūrvēsturiskais mantojums, drošība.

NAP prioritātes ir trīs: (1) Izglītots un radošs cilvēks, (2) Uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība un (3) Zinātnes un pētniecības attīstība.

Noteikti arī valsts izaugsmes priekšnosacījumi: (1) Izaugsme reģionos, (2) Iekļaujošs un noturošs darba tirgus, (3) Vesels cilvēks ilgtspējīgā sabiedrībā, (4) Droša pilsoniska un saliedēta sabiedrība, (5) Moderna infrastruktūra un pakalpojumi, (6) Latvijas izaugsmes starptautiskā

dimensija, (7) Pieejams mājoklis un sakopta dzīves telpa un (8) Laba pārvaldība kā ilgtspējīgs izaugsmes politikas nodrošinājums.

ATBILSTĪBA LATGALES STRATĒĢIJAI 2030

Latgales stratēģija 2030 ir Latgales plānošanas reģiona **ilgtermiņa** attīstības plānošanas dokuments. Stratēģijā izvirzīts ilgtermiņa mērķis līdz 2030.gadam, saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030 - panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai celtu cilvēku ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm.

Latgales vīzija 2030.gadam ir „Gudrā Latgale”. Tā veidota, vērtējot līdzšinējās tendences, ģeopolitisko situāciju Austrumu pierobežas reģionā, pārtikas, energo un dabas resursu izmantošanas tendences, sabiedrības attīstības, biznesa, urbanizācijas, izglītības u.c. tendences Latvijā, Eiropā un plašākā kontekstā. Lai to paveiktu, nepieciešamas izmaiņas reģiona ekonomikas struktūrā, būtiski palielinot privātā sektora īpatsvaru pievienotās vērtības radīšanā (vienlaikus saglabājot darbavietas sabiedriskajā sektorā, kam ir un būs nozīmīga loma reģiona izaugsmei).

Latgales reģiona attīstības programmas stratēģiskie virzieni	Atbilstošie Dagdas novada Attīstības programmas 2013.-2019. stratēģiskie uzstādījumi
1. Prasmes (cilvēkresursu attīstība)	SM2 Kvalitatīvi, daudzveidīgi un pieejami pakalpojumi
2. Savienojumi (ceļi, dzelzceļi, lidostas, robežas, telekomunikācijas)	SM1 Patīkama dzīves telpa
3. Gudra pārvaldība (pakalpojumu pieejamība un reģiona telpiskā struktūra)	VTP2 Kvalitatīvi un pieejami pakalpojumi un to efektīva pārvalde, RV9 Pārvaldība
4. Efektīvi uzņēmumi (uzņēmumi un uzņēmējdarbība)	SM3 Pilnvērtīga ekonomiskā vide

Tabula 18: Atbilstība „Latgales stratēģija 2030” uzstādījumiem

2030.gadā Latgalē dzīvo 300 tūkstoši cilvēku. To raksturo vārdi – tīklojums, sadarbība un ātrums.

Latgales Stratēģija 2030 izvirza četrus stratēģiskos virzienus jeb ilgtermiņa prioritātes: prasmes, savienojumi, gudra pārvaldība un efektīvi uzņēmumi. Izvirzītās ilgtermiņa prioritātes ir pamats saskaņotām darbībām un projektiem, kā arī ietvars finansējuma piesaistei.²⁶

Kā reģiona galvenās vērtības ir akcentētas trīs galvenās:

- labi izglītoti, augsti kulturāli, sociāli, ekonomiski un politiski aktīvi iedzīvotāji;
- dabas vide un kultūrvēsturiskās vērtības;
- Latgales ģeogrāfiskais novietojums pie Latvijas austrumu robežas, to šķērsojošie transporta koridori.

ATBILSTĪBA LATGALES REĢIONA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM 2006.-2026.GADAM

Saskaņā ar Latgales reģiona teritorijas plānojuma 2006.-2026.gadam reģiona telpiskās attīstības koncepciju, Latgales reģiona attīstības vīzija 2020.gadam ir sekojoša:

- Latgale labi sasniedzams, starptautiski konkurētspējīgs reģions ar sabalansētu daudznozaru ekonomiku un augstu iedzīvotāju izglītības un dzīves līmeni.
- Latgale ir tilts starp Austrumiem un Rietumiem, ar labi attīstītu infrastruktūru un pakalpojumiem.
- Latgale ir nozīmīgs tūrisma reģions - Ezeru zeme ar dabas, kultūras vērtībām un multikulturālo vidi.

Reģiona plānojums nosaka, ka novada nozīmes centri Dagdas novadā ir Dagda un Ezernieki.

Dagda, Krāslava, Ludza, Kārsava, Viļaka un Balvi veido austrumu pilsētu tīklu, ko sasaista „Austrumu stīga” – perspektīvais nacionālas nozīmes transporta koridors. Šo pilsētu loma un funkcijas saistītas ar divām telpiskajām pamatkonceptijām: pierobežas vārtu lomu un tūrisma attīstību. Teritorijas plānojuma mērķis ir pastiprināt saites ziemeļu-dienvidu virzienā, veicināt austrumu pierobežas un Ezerzemes attīstību.

„Austrumu stīgas” koncepcijas īstenošana būs viens no instrumentiem, kas palīdzēs stiprināt katras pilsētas lomu saskaņā ar tās potenciālu un īpatnībām un uzlabos sociāli ekonomisko situāciju austrumu pierobežā.²⁷

²⁶ Latgales stratēģija 2030.

²⁷ Latgales reģiona teritorijas plānojums 2006-2026. Telpiskās attīstības perspektīva.

ATBILSTĪBA LATGALES PROGRAMMAI 2010.-2017.GADAM

Latgales programma 2010.-2017.gadam ir Latgales reģiona **vidēja** termiņa plānošanas dokuments. Balstoties uz „Latgales stratēģija 2030” uzstādījumiem, Latgales programmas 2010.-2017.gadam ietvaros izstrādātas vairākas Darbības programmas:

- 1) Darbības programmas „**Latgales ID**” (*ID – idejas, identitāte, rūpnieciskā attīstība no angļu valodas*) mērķi:
 - a) palielināt privātā sektora saražotās pievienotās vērtības lomu IKP (līdz 76%). Jāpanāk lielāka privātā sektora aktivitāte un augstāks nodarbinātības līmenis – līdz 65% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita.
 - b) Saglabāt esošās 100 tūkst. un radīt jaunas 11 tūkst. jauno darba vietu reģionā līdz 2017.gadam.
- 2) Darbības programmas „**Fonds**” (**finanšu instrumentu programma**) mērķi:
 - a) Izveidot jaunus, efektīvus, projektu apjomiem atbilstošus finanšu instrumentus reģionā;
 - b) Maksimāli izmantot Latgalei plānoto ES finansējumu: 2007-2013.g. un piesaistīt piekto daļu no ES finansējuma periodā 2014-2020.g.;
 - c) Izveidot jaunas prasmes jaunu finanšu instrumentu izveidē un lietošanā (ziedojumi, valdība, privātie).
- 3) Darbības programmas „**Attīstības centru tīkls**” (**policentriskas attīstības programma**) mērķis: efektīvs, savstarpēji papildinošs pilsētu tīkls ar skaidri iezīmētām pilsētu lomām (specializācijām) dažādos ekonomikas sektoros ir galvenais reģiona ekonomiskās izaugsmes dzinējspēks un galarezultātā veicina arī lauku teritoriju attīstību. Mērķis ir palielināt pilsētu konkurētspēju reģionālajā, nacionālā un starptautiskajā mērogā, radot pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi, tajā skaitā attīstot sociālās, izglītības un kultūras jomas nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros, tādā veidā būtiski

samazinot iedzīvotāju migrāciju no Latgales.

- 4) **Transporta un sakaru programma „Savienojumi”** mērķis: apvienot valsts un reģiona resursus transporta un sakaru infrastruktūras attīstībai Latgalē, lai īstenotu telpiski integrētu reģiona attīstības politiku un izmantotu Daugavpils un Rēzeknes ekonomikas potenciālu.
- 5) **Novadu programmas** mērķis: stiprināt novadu centrus, pagastu pārvalžu centrus kā vietējos pārvaldes un pakalpojumu centrus un nodrošināt efektīvu novadu teritoriju pārvaldību.
- 6) „**Skola+**” (sabiedriskās darbības atbalsta centru un pakalpojumu programma) mērķis: sadarbībā ar lauku skolotājiem un uzņēmīgiem cilvēkiem mobilizēt izglītības, kultūras, un citu pašvaldību un valsts pakalpojumu sniedzēju un uzņēmēju resursus, lai nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu pārklājumu novados, saglabātu lauku apdzīvojumu, un saglabātu latgalisko kultūru.
- 7) Darbības programmas „**Sociāli atbildīgā Latgale**” mērķis: apvienot reģiona pašvaldību sociālo dienestu, visu sektoru sociālās jomas resursus reģiona sociālās kompetences paaugstināšanai (izmantojot Latgales kā viena no Eiropas nabadzīgākā reģiona statusu sociālā finansējuma piesaistei un attīstot reģionu par sociālo prasmju līderi).
- 8) Tūrisma un dabas programmas „**Ezeri**” mērķis ir attīstīt prasmes dabas ilgtspējīgā apsaimniekošanā un ilgtspējīgu dabas pakalpojumu sniegšanā, pilnveidojot videi draudzīgu tūrisma un dabas infrastruktūru.
- 9) Mārketinga programmas „**Latgales reģiona pievilcība**” mērķi:
 - a) parādīt Latgales reģionu kā savdabīgu un pievilcīgu reģionu tā esošajiem un potenciālajiem iedzīvotājiem (interesanta dzīvesvieta), uzņēmējiem pievilcīga teritorija investīcijām) un apmeklētājiem

(neaizmirstams piedzīvojums, par ko pastāstīt citiem);

- b) mobilizēt reģiona pašvaldības, sociālās institūcijas un uzņēmējus vienota/daudzveidīga tēla izveidei un komunikācijai dažādām mērķa auditorijām.

- 10) Nākotnes zināšanu programmas „**Zaļā enerģija**” mērķis: mobilizēt reģiona resursus energoefektivitātes un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas palielināšanai, videi draudzīgas ražošanas un apsaimniekošanas modeļu izveidei, nākotnes zināšanu praktiskai pielietošanai uzņēmējdarbībā, mājāsaimniecībās un publiskajā pārvaldē.²⁸

Katrai Darbības programmai izstrādāti finansējuma priekšlikumi un pasākumi, kas balstīti uz programmas pamatojumu.

Dagdas novada Attīstības programma 2013.-2019.gadam izstrādāta pamatojoties uz visiem spēkā esošajiem augstāk stāvošiem Latgales reģiona attīstības plānošanas dokumentiem. Vērā ņemti gan ilgtermiņa, gan vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi.

VIETĒJA LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

Saskaņā ar Dagdas novada domes 2009.gada 23.septembrī izdotajiem saistošajiem noteikumiem „Par Dagdas novada teritorijas plānojumu”, teritorijas plānojums sastāv no:

1. Dagdas pilsētas teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Dagdas pilsētas domes 2004.gada 27.februāra saistošajiem noteikumiem Nr.1 “Par Dagdas pilsētas teritorijas plānojumu”;
2. Andrupenes pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Andrupenes pagasta padomes 2008.gada 12.novembra saistošajiem noteikumiem

Nr.8 “Andrupenes pagasta teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 2008.-2020.gadam”;

3. Andzeļu pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Andzeļu pagasta padomes 2009.gada 29.jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.15 “Andzeļu pagasta teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 2009.-2021.gadam”;
4. Asūnes pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Asūnes pagasta padomes 2008.gada 5.septembra saistošajiem noteikumiem Nr.2 “Asūnes pagasta teritorijas plānojuma 2008.-2020.gadam grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”;
5. Dagdas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Dagdas pagasta padomes 2008.gada 18.septembra saistošajiem noteikumiem Nr.7 “Dagdas pagasta teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 2008.-2020.gadam”;
6. Bērziņu pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Bērziņu pagasta padomes 2008.gada 18.jūlija saistošajiem noteikumiem Nr.3 “Bērziņu pagasta teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”;
7. Ezernieku pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Ezernieku pagasta padomes 2007.gada 9.marta saistošajiem noteikumiem Nr.3 “Ezernieku pagasta teritorijas plānojuma (2007.-2019.) grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”;
8. Konstantinovas pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar

²⁸ Latgales programma 2010-2017. Rīcības programma.

Konstantinovas pagasta padomes 2008.gada 30.jūlija saistošajiem noteikumiem Nr.01 "Konstantinovas pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa";

9. Svariņu pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Svariņu pagasta padomes 2008.gada 6.maija saistošajiem noteikumiem Nr.2008/06 "Svariņu pagasta teritorijas plānojuma 2008-2020.g. grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi";

10.Šķaunes pagasta teritorijas plānojuma, kas apstiprināts ar Šķaunes pagasta padomes 2008.gada 15.decembra saistošajiem noteikumiem Nr.9 "Šķaunes pagasta teritorijas plānojuma grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 2008.-2020.gadam".

11.Ķepovas pagasta teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem 2009.-2021.gadam.

Saskaņā ar Dagdas novada domes 2011.gada 26.janvāra lēmumu "Par Dagdas novada teritorijas plānojuma 2013. – 2024.gadam izstrādes uzsākšanu" (protokols Nr.1, 21.§) uzsākta jauna Dagdas novada teritorijas plānojuma izstrāde. Savukārt, balstoties uz Dagdas novada domes 2012.gada 29.februāra sēdes lēmumu (protokols Nr.2, 21.§), uzsākta Dagdas novada ilgtspējīgās attīstības stratēģijas izstrāde. Ņemot vērā to, ka abi minētie ilgtermiņa plānošanas dokumenti ir izstrādes stadijā, sīkāka stratēģisko uzstādījumu analīze netiek veikta.

KAIMIŅU PAŠVALDĪBU ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

KRĀSLAVAS NOVADS

Krāslavas novada Attīstības programma 2011.-2017.gadam novada vīziju nosaka sekojošu: Krāslavas novads ir garīgi bagātu,

radošu, izglītotu, viesmīlīgu un savu novadu mīlošu cilvēku novads ar ģimeniskām vērtībām, novads, kur gribas dzīvot un atgriezties. Noteikti ir 3 stratēģiskie mērķi:

- SM1 Izglītots, radošs, aktīvs un vesels iedzīvotājs;
- SM2 Mūsdienīga, dzīvei, darbam un atpūtai pievilcīga vide un infrastruktūra;
- SM3 Uzņēmējdarbību atbalstoša vide un resursi.

Novadam ir spēkā esošs teritorijas plānojums 2008.-2020.gadam.

AGLONAS NOVADS

Aglonas novadam ir spēkā esošs teritorijas plānojums, kuru veido Aglonas, Kastuļinas, Grāveru un Šķeltovas pagastu atsevišķi teritorijas plānojumi. Attīstības programma ir izstrādes stadijā.

RĒZEKNES NOVADS

Rēzeknes novada Attīstības programmas 2012.-2018.gadam 1.redakcija nosaka sekojošu novada vīziju: Latgaliskās kultūras identitātes centrs Latvijā un pasaulē starp Latvijas lielākajiem ezeriem, ar dzīvām tradīcijām lauku sētā, mūsdienīgu ražošanu un aktīvu, veselīgu dzīves un atpūtas vidi. Kā stratēģiskie mērķi noteikti:

- Sakārtota un pievilcīga dzīves vide;
- Radošs un izglītots cilvēks;
- Attīstīta konkurētspējīga uzņēmējdarbība.

Rēzeknes novada spēkā esošo teritorijas plānojumu veido bijušo pašvaldību teritorijas plānojumi.

LUDZAS NOVADS

Ludzas novada Attīstības programmas 2011.-2017.gadam vīzija ir sekojoša: Latvijas saullēktu puse ar senākās pilsētas mūru atspulgu zilo ezeru spoguļī.

Stratēģiskie mērķi noteikti trīs:

- SM1 Izglītota, veselīga, kulturāla, sociāli aktīva un materiāli nodrošināta sabiedrība;
- SM2 Droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai;
- SM3 Konkurētspējīga un droša uzņēmējdarbības vide.

Teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam ir izstrādes stadijā un to plānots pabeigt līdz ar 2012.gada beigām.

ZILUPES NOVADS

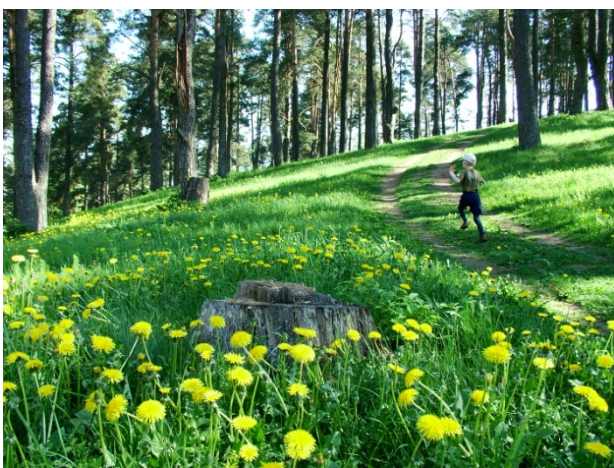
Saskaņā ar Zilupes novada Attīstības programmas 1.redakciju, novada vīzija ir sekojoša: Zilupes novads – Latvijas austrumu vārti starp Eiropu un Krieviju! Zilupes novads ir ekonomiski aktīvs pierobežas novads ar attīstītu loģistiku, sakoptu pilsētu un pievilcīgu lauku vidi dzīvošanai, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un uzņēmējdarbībai. Vīzijas sasniegšanai noteikti 3 stratēģiskie mērķi:

- SM1 Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība;
- SM2 Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika;
- SM3 Ilgtspējīga vide un teritorija

Zilupes novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam ir izstrādes stadijā.

Dagdas novada un apkārtējo novadu stratēģiskie uzstādījumi ir salīdzinoši līdzīgi un iekļaujas kopējā reģiona izaugsmes stratēģijā.

RĪCĪBAS PLĀNS

Dagdas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gada ietvaros izstrādāts Rīcības plāns, kas ir viena no trīs galvenajām dokumentu veidojošajām daļām.

Rīcības plāns sastādīts atbilstoši Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem un ietver:

- Rīcības (aktivitātes vai projektus) atbilstoši Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem,
- Aprakstu par plānoto darbības rezultātu,
- Plānoto rīcības izpildes termiņu vai periodu,
- Par rīcības īstenošanu atbildīgos izpildītājus;
- Rīcības izpildei nepieciešamo finanšu resursu avotus.
- Rīcības ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei.

Rīcības plāna aktualizāciju, nemainot pārējās Attīstības programmas daļas, ieteicams veikt katru gadu, pārskatot to statusu, iekļaujot jaunas rīcības un projektu idejas, kas atbilst Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem.

Rīcības plānā iekļautās rīcības ieteicams aktualizēt, veicot ikgadējo Attīstības programmas uzraudzības ziņojuma izstrādi.

SM1 PATĪKAMA DZĪVES TELPA

Nr.	Rīcības (aktivitātes vai projekta) nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš/ periods	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
SM1 PATĪKAMA DZĪVES TELPA, VTP1 DROŠS UN SAKOPTS NOVADS AR ATBILSTOŠU INFRASTRUKTŪRU					
RV1 INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA UN KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI					
U1 UZLABOT UN ATTĪSTĪT INŽENIERINFRASTRUKTŪRU					
R 1.1.	Ūdenssaimniecības tīklu rekonstrukcija un modernizēšana	Rekonstruēti esošie ūdensapgādes tīkli	2013.-2019.	Novada dome, PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
		Sakārtota ūdenssaimniecība Apaļu, Neikšānu un citos ciemos			
R 1.2.	Nodrošinātas alternatīvas dzeramā ūdens ieguves vietas	Ierīkotas papildus dzeramā ūdens ieguves vietas	2013.-2019.	Novada dome, PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.3.	Kanalizācijas sistēmu un iekārtu rekonstrukcija un modernizēšana	Rekonstruēti kanalizācijas tīkli	2013.-2019.	Novada dome, PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.4.	ES fondu un investīciju piesaiste esošo inženiertehnisko tīklu rekonstrukcijai un modernizācijai uz saplānoto laiku (3-5 gadi)	Piesaistītas invencijas inženierinfrastruktūras uzlabošanai novadā	2013.-2017.	Attīstības un plānošanas nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.5.	Komunāluzņēmuma tehniskās bāzes uzlabošana	Izveidots speciālais autoparks	2013.-2019.	PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.6.	Esošo siltumavotu rekonstrukcija	Renovētas katlu mājas	2013.-2019.	PA SIA „Dagdas komunālā saimniecība”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.7.	Esošo siltumtīklu rekonstrukcija	Renovēti siltumtīkli Asūnē, Šķaunē, Dagdā un Bērziņos	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

		Optimizēta siltumapgādes sistēma, savienojot Asūnes Tautas nama ar Asūnes pamatskolas siltumtīklu			
		Optimizēta siltumapgādes sistēma, savienojot Dagdas Brīvības ielas 1, 3a, 3b,5 un Alejas ielas daudzdzīvokļu mājas ar kopējo siltumapgādes sistēmu	2013.		
R 1.8.	Jaunu tehnoloģiju ieviešana atjaunojamo energoresursu izmantošanā	lieviestas malkas, siena, kūdras vai uz citiem atjaunojamiem dabas resursiem balstītu kurināmo tehnoloģijas	2013.-2019.	Novada dome, Izpilddirektors	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.9.	Kurināmā iegādes no privātpersonām normatīvu izveides veicināšana	Sakārtota likumdošana attiecībā uz iespējām pašvaldībai iegādāties kurināmo no privātpersonām	2013.-2015.	Novada dome, Izpilddirektors	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi
R 1.10.	Telekomunikācijas sakaru tīklu paplašināšana un attīstība	Pilnveidots sakaru tīkla pārklājums Konstantinovas, Andzeļu, Svariņu, Šķaunes, Bērziņu, Ķepovas un Asūnes pagastos Izveidoti jauni publiskie interneta pieejas punkti un modernizēta esošo punktu infrastruktūra	2013.-2014.	Novada dome	Valsts un privāto uzņēmumu finansējums
R 1.11.	Kvalitatīvs elektroenerģijas nodrošinājums	Nepārtraukts kvalitatīvs elektroenerģijas nodrošinājums visā novada teritorijā Veikta līdz šim neelektrificēto māju elektrifikācija (aptuveni 10)	2013.-2015.	Novada dome, AS Latvenergo	AS Latvenergo finansējums
U2 ATTĪSTĪT ĒKU APSAIMNIEKOŠANU UN DZĪVOJAMO FONDU					
R 1.12.	Pašvaldības, izglītības iestāžu un sabiedrisko ēku energoefektivitātes paaugstināšana	Īstenoti energoefektivitātes projekti (t.sk. jumtu, logu un fasāžu siltināšana) Paaugstināta izglītības iestāžu ēku energoefektivitāte	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.13.	Esošo daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanas pilnveidošana	Uzlabota daudzdzīvokļu namu apsaimniekošana	2013.-2015.	Novada dome, privātpašnieki	Privātpersonu finansējums
R 1.14.	Dzīvojamā fonda attīstīšana	Paplašināts dzīvojamais fonds	2013.-2019.	Novada dome, privātpašnieki	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privāts finansējums
R 1.15.	Vispārējās iedzīvotāju pastāvīgas informētības paplašināšana attiecībā uz nekustamā īpašuma racionālu apsaimniekošanu	Zinoši un labi informēti īpašnieki, attīstīta racionāla īpašumu apsaimniekošana	2013.-2019.	Novada dome, NVO, privātpašnieki	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi

RV2 SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA UN PIEEJAMĪBA					
U3 ATTĪSTĪT SATIKSMES INFRASTRUKTŪRU UN SABIEDRISKĀ TRANSPORTA NODROŠINĀJUMU					
R 1.16.	Ielu infrastruktūras uzlabošana Dagdas pilsētā un novada ciemos	Atjaunots asfalta segums pagastu administratīvajos centros Asfaltētas Dagdas pilsētas ielas: Ezera, Ezermalas, Jelgavas, Rēzeknes, Lāčplēša, Parka šķērsiela, Lubānas, Dīķu, Kalnu ielas	2013.-2017.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.17.	Autoceļu infrastruktūras uzlabošana pagastos	Ceļu (pagastu centri - novada centrs) segumu uzlabošana (t.sk. asfaltēšana) Esošo grants ceļa segumu atjaunošana (200 km garumā) Uzauguma noņemšana ceļa malās un ūdens atvase no ceļa malām (grāvju atjaunošana), caurteku nomaiņa Ceļu uzturēšanas materiālu tehniskās bāzes izveidošana Svariņos Rekonstruēts autoceļš Dagda - Vorzova	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.18.	Tiltu un dambju rekonstruēšana	Ustje (jaunbūve) ar zivju aizsargdambi Tilta rekonstrukcija Asūnē Dzirnavu tilta rekonstrukcija ar slūžām Dagdā	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.19.	Starpvalstu līmeņa ceļu infrastruktūras jautājumu risināšana	Attīstīta autoceļa Dagda - Asūne - Vorjova infrastruktūra		Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.20.	Sabiedrisko pasažieru pārvadājumu pieejamības nodrošināšana	Sabiedriskā transporta nodrošinājums vismaz 2 reizes diena starp pagasta centriem un Dagdas pilsētu Sabiedriskā transporta kustības nodrošināšana ar Rīgu, Daugavpili, Rēzekni, Preiļiem atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām	2013.-2015.	Novada dome, Latgales plānošanas reģions	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.21.	Sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstīšana	Modernizētas un rekonstruētas pieturas un platformas	2013.-2019.	Novada dome, Latgales plānošanas reģions	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.22.	Norāžu sistēmas izveidošana	Pilnveidota norāžu sistēma Dagdas pilsētā un novadā	2013.-2014.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

U4 PILNVEIDOT CEĻU SATIKSMES DROŠĪBU					
R 1.23.	Gājēju celiņu ierīkošana ciemos	Izveidoti gājēju celiņu ciemos	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.24.	Gājēju tiltu izveide	Izveidoti gājēju tilti Dagdā un Asūnē	2013.-2015.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.25.	Veloceliņu ierīkošana ciemos	Izveidoti veloceliņu	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors, plānošanas nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.26.	Ielu apgaismojuma uzlabošana ciemos	Esošo apgaismojuma tīklu rekonstrukcija	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
		Jaunu apgaismojuma tīklu izveide			
		Ierīkots saules enerģijas apgaismojums			
R 1.27.	Stāvlaukumu izveide pie dabas un tūrisma objektiem	Labiekārtoti stāvlaukumi pie dabas un tūrisma objektiem	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors, Dagdas TIC	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.28.	Gājēju celiņu un ielu piemērošana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un vecākiem ar bērnu ratiņiem	Nodrošinātas brīvas pārvietošanas iespējas pa ielām ciemos un Dagdas pilsētā	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
		Piemērotas gājēju pārejas vājredzīgajiem			
RV3 DABAS RESURSI UN VIDE					
U5 UZLABOT VIDES AIZSARDZĪBU UN ATTĪSTĪT LAUKU VIDI					
R 1.29.	Iedzīvotāju informētības līmeņa paaugstināšana vides jautājumos	Īstenoti informatīvi vides aizsardzības un sakopšanas pasākumi	2013.-2019.	Novada dome, vides un tautsaimniecības nodaļa	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
		Nodrošināta informācijas nodošana ar mediju starpniecību par vides jautājumiem un aktualitātēm			
R 1.30.	Vides infrastruktūras uzlabošana	Pilnveidota dabas tūrisma infrastruktūra	2013.-2015.	Novada dome, vides un tautsaimniecības nodaļa	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
		Asūnes upes krastu labiekārtošana un sakopšana, lai mazinātu krasu eroziju			
R 1.31.	Degradēto lauku teritoriju rekreācija	Pievilcīgas lauku ainavas	2013.-2019.	Novada dome, vides un tautsaimniecības nodaļa	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.32.	Atkritumu šķirošanas un utilizācijas objektu ieviešana	Nodrošināta ilgtspējīga atkritumu apsaimniekošana	2013.-2014.	Novada dome, izpilddirektors, vides un tautsaimniecības nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

R 1.33.	Dabas resursu atjaunošanas veicināšana	Regulāri atjaunoti novada dabas resursi (mežu, zivju u.c.)	2013.-2019.	Novada dome, vides un tautsaimniecības nodaļa	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.34.	Derīgo izrakteņu racionāla izmantošana	Ilgspējīga derīgo izrakteņu izmantošana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.35.	Latvāņu izplatības novēršanas profilaktiskie pasākumi	Pievilcīgas un no latvāņiem brīvas lauku ainavas	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors, vides un tautsaimniecības nodaļa, pārvalžu vadītāji	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.36.	Sadarbības ar Rāznas nacionālo parku uzlabošana	Kopīgi vides izglītības un sakopšanas projekti sadarbībā ar RNP	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors, TIC	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U6 LABIEKĀRTOT PUBLISKO ĀRTELPU					
R 1.37.	Publisko atpūtas vietu apsaimniekošana un labiekārtošana	Sakoptas visas publiskās atpūtas vietas (parki, skvēri, pludmales u.c.) Organizēti vides uzkopšanas darbi	2013.-2019.	Novada dome, izpilddirektors, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.38.	Bērnu rotaļu un rotaļu laukumu pilnveidošana	Izveidots vismaz viens bērnu rotaļu katrā pagasta centrā un pilsētā	2013.-2015.	Novada dome, izpilddirektors,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.39.	Brīvdabas pulcēšanās vietu izveidošana pagastos	Brīvdabas pulcēšanās vietas Šķaunē, Bērziņos, Konstantinovā, Andzeļos un Svariņos	2013.-2016.	Novada dome, izpilddirektors, pārvalžu vadītāji	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 1.40.	Dzīvnieku patversmes izveidošana	Pieejama dzīvnieku patversme	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV4 DROŠĪBA					
U7 UZLABOT SABIEDRISKO DROŠĪBU					
R 1.41.	Sadarbības ar drošības iestādēm un organizācijām uzlabošana	Efektīva sadarbība ar robežsardzi Efektīva sadarbība ar valsts policiju Efektīva sadarbība ar zemessardzi	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
R 1.42.	Ugunsdrošības vispārējā uzlabošana	Ugunsdzēsības depo Izstrādi ugunsdrošības un civilās aizsardzības plāni	2013.-2019.	Novada dome, VUGD	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi
R 1.43.	Nelegālā alkohola tirdzniecības apkarošana	Izkausta nelegāla alkohola tirdzniecība	2013.-2019.	Novada dome, Valsts policija	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi

SM2 KVALITATĪVI, DAUDZVEIDĪGI UN PIEEJAMI PAKALPOJUMI

Nr.	Rīcības (aktivitātes vai projekta) nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš/ periods	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
SM2 KVALITATĪVI, DAUDZVEIDĪGI UN PIEEJAMI PAKALPOJUMI, VTP2 KVALITATĪVI UN PIEEJAMI PAKALPOJUMI UN TO EFEKTĪVA PĀRVALDE					
RV5 IZGLĪTĪBA UN SPORTS					
U8 UZLABOT UN ATTĪSTĪT IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU MATERIĀLTEHNISKO BĀZI					
R 2.1.	Materiāltehniskās bāzes uzlabošana atbilstoši īstenojamām izglītības programmām	Moderna datortehnika (t.sk. jaunu datoru iegāde)	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
		Nodrošinājums ar video projektoriem (3 - 4 uz katru izglītības iestādi)			
		Audio un video tehnikas nodrošinājums			
		Mūzikas instrumentu nodrošinājums			
		Pilnvērtīga mācību literatūras bāze (mācību grāmatas)			
		Spēļu un rotaļlietu nodrošinājums PII un 1.-4.klasēm			
		Arodskolas materiāltehniskās bāzes nodrošinājums atbilstoši mūsdienu prasībām			
R 2.2.	Izglītības iestāžu tehniskās infrastruktūras attīstīšana	Izglītības iestāžu renovācijas projektu realizēšana	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
		Skolu kapitālā remonta īstenošana Šķaunē un Ezerniekos			
		Mēbeļu un cita tehniskā aprīkojuma nodrošinājums visām izglītības iestādēm			
R 2.3.	Nodrošināt ITC tehnoloģijas	Nodrošināts interneta pieslēgums visām izglītības iestādēm	2013.-2016.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
		Nodrošināt interaktīvās apmācību tāfeles			

R 2.4.	Izglītības iestāžu autobusu parka atjaunošana	Atjaunots autobusu parks	2013.-2017.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U9 ATTĪSTĪT SPORTA UN AKTĪVĀS ATPŪTAS INFRASTRUKTŪRU					
R 2.5.	Izglītības iestāžu sporta infrastruktūras uzlabošana	Sporta zāļu remonts Andrupenes, Šķaunes, Ezernieku un Dagdas izglītības iestādēs Sporta zāļu siltināšanas pasākumi (t.sk. logu nomaiņa Šķaunes pamatskolas sporta zālē) Sporta laukumu atjaunošana izglītības iestādēs (seguma, laukumu, celiņu rekonstrukcija) Moderna sporta inventāra nodrošinājums (t.sk. trenāžieri, slēpes, slidas, velosipēdi)	2013.-2015. (Šķaune, Ezernieki) 2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.6.	Sporta skolas izveide	Izveidota Dagdas novada Sporta skola Dagdas pilsētā un tās filiāles pagastos	2013.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.7.	Sporta centra izveidošana	Moderns un ikvienam pieejams sporta centrs ar relaksācijas telpām	2013.-2017.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.8.	Sporta un brīvā laika pavadīšanas infrastruktūras attīstīšana	Skeitošanas parka izveide novadā Skritu/celiņu izveide novadā Brīvā laika centra „Upmalas” modernizēta infrastruktūra Attīstīta Konstantinovas pagasta sporta infrastruktūra (t.sk. sporta laukums)	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.9.	Sporta pieejamības nodrošinājums cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	Pieejama sporta infrastruktūra un aktivitātes cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem Nodrošināta Konstantinovas pagasta sporta infrastruktūras pieejamība cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi
R 2.10.	Jaunu sporta veidu popularizēšana	Daudzveidīgs sporta veida piedāvājums	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

U10 DAŽĀDOT MŪŽIZGLĪTĪBAS UN INTEREŠU IZGLĪTĪBAS NODROŠINĀJUMU UN PIEEJAMĪBU

R 2.11.	Jaunu pedagoģisko kadru piesaiste izglītības iestādēs	Piesaistīti jauni izglītības darbinieki	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi
R 2.12.	Nodrošināt finansiālu atbalstu interešu izglītībai	Atbalsts novada bērniem un jauniešiem (īpaši - maznodrošināto ģimeņu bērniem) mācībām Dagdas Mākslas, Mūzikas un Sporta skolās	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.13.	Nodrošināt izglītības iestāžu pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	Pieejamas izglītības iestādes cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.14.	Apmācību organizēšana skolēnu vecākiem	Apmācības skolēnu vecākiem (IT, bērnu psiholoģijas, latviešu valodas un citi kursi)	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.15.	Mākslas skolas nodrošināšana ar obligātā mācību priekšmetu (datorgrafika) pasniegšanai nepieciešamo tehniku	Pilnveidots mākslas skolas materiāltehniskais nodrošinājums	2013.-2017.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.16.	Interesu centru izveidošana pagastu centros	Atbilstošs materiāltehniskās bāzes nodrošinājums Pietiekams kadru nodrošinājums	2013.-2015.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.17.	Mūžizglītības iespēju attīstīšana izglītības iestādēs	Izglītības iestādes kā daudzfunkcionāli kultūras centri	2013.-2014.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.18.	NVO iesaiste sporta un aktīvās atpūtas aktivitāšu veicināšanā	NVO aktīva dalība sporta un aktīvās atpūtas projektu organizēšanā un īstenošanā	2013.-2019.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.19.	Sporta un interešu pulciņu pieejamības nodrošinājums vakaros	Pieejamas sporta aktivitātes iedzīvotājiem vakaros	2013.-2016.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.20.	Kopēji koordinētas projektu rakstīšanas attīstīšana	Organizēta mūžizglītības un interešu izglītības projektu izstrāde	2013.-2014.	Novada dome, izglītības, kultūras un sporta nodaļa,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

				Plānošanas nodaļa	
R 2.21.	Latviešu valodas stiprināšana	Latviešu valoda kā dominējošā valoda novadā	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa,	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi
R 2.22.	Interesešu izglītības materiāltehniskās bāzes pilnveidošana	Atbilstošs materiāltehniskais nodrošinājums interesešu izglītībai	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV6 KULTŪRA UN SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES					
U11 AKTIVIZĒT IEDZĪVOTĀJU IESAISTI KULTŪRAS PROCESOS UN CITĀS SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES					
R 2.23.	Sadarbības ar NVO pilnveidošana un attīstīšana	Aktīvas NVO ar plašu iedzīvotāju iesaisti	2013.-2019.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.24.	Interesešu grupu un kolektīvu veidošanas atbalstīšana	Aktīvi kolektīvi un interesešu grupas	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.25.	Atgriezeniskās saites ar iedzīvotājiem nodrošināšana	Augsts pieprasījums pēc kultūras pasākumiem un iedzīvotāju dalība	2013.-2014.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.26.	Cittautu kultūras apzināšana un atbalstīšana	Toleranta un saliedēta vietējā sabiedrība	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.27.	Profesionālās mākslas pieejamības veicināšana un nodrošināšana	Regulāri mākslas pasākumi	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.28.	Sadarbības attīstīšana ar tradicionālajām reliģiskajām organizācijām	Pašvaldības sadarbība ar tradicionālajām reliģiskajām organizācijām	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.29.	Radošo iedzīvotāju atpazīstamības veidošana un popularizēšana	Zināmi un novērtēti vietējie entuziasti	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U12 ATTĪSTĪT KULTŪRAS IESTĀŽU INFRASTRUKTŪRU UN MATERIĀLTEHNISKO BĀZI					
R 2.30.	Esošo tautas namu infrastruktūras pilnveidošana	Modernizēti un pieejami Tautas nami ar atbilstošu materiāltehnisko nodrošinājumu	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.31.	Novada muzeju un piemiņas istabu saglabāšana un modernizēšana	Moderna Novadpētniecības izstāžu zāle „PATRIA” Moderna K.Raudives piemiņas istaba	2013.-2016.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

		Moderna M.Andžānes piemiņas istaba			
R 2.32.	Novada bibliotēku modernizēšana	Pilnveidots bibliotēku materiāltehniskais nodrošinājums	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.33.	Kultūras un folkloras kolektīvu materiāltehniskās bāzes uzlabošana	Tautas tērpu nodrošinājums kolektīviem	2013.-2015.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.34.	Audio, video un gaismas aparātūras iegāde un nodrošināšana tautas namos	Pilnveidots tautas namu materiāltehniskais nodrošinājums	2013.-2016.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U13 STIPRINĀT LATGALIEŠU IDENTITĀTI					
R 2.35.	Vietējo amatnieku darbu popularizēšana	Novada amatnieku atpazīstamība Latgalē un Latvijā	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.36.	Pašdarbnieku kolektīvu saglabāšana un atbalstīšana	Atbalsts folkloras kopām Atbalsts deju un instrumentālajiem kolektīviem	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.37.	Annas dienas un citu tradicionālu svētku saglabāšana un popularizēšana	Regulāra tradicionālo svētku svinēšana novadā	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.38.	Sakrālās kultūras saglabāšana	Sakrālo ēku (baznīcu) rekonstrukcija Sakopta apkārtnē pie sakrālām ēkām Ērģeļu rekonstrukcija Sakrālo tradīciju popularizēšana	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV7 SOCIĀLIE UN MEDICĪNAS PAKALPOJUMI					
U14 ATTĪSTĪT SOCIĀLO UN MEDICĪNAS PAKALPOJUMU INFRASTRUKTŪRU UN NODROŠINĀJUMU					
R 2.39.	Sociālo pakalpojumu centra izveidošana	Dienas centrs ar pamatvajadzību nodrošināšanas pakalpojumiem, atbalsta grupām, interešu grupām un integrēšanas pasākumiem Krīzes istabas Pansija Zupas virtuve Mobilās mājas aprūpes vienība Tehnisko palīgīdzekļu nomas punkts	2013.-2016.	Novada dome, Sociālais dienests	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.40.	Vienmērīga sociālo un veselības	Vienmērīgi attīstīts sociālo un veselības	2013.-2015.	Novada dome,	Pašvaldības budžets,

	aprūpes tīklojuma attīstība visā novadā	aprūpes pakalpojumu nodrošinājums visā novada teritorijā		Sociālais dienests	fondu līdzekļi
R 2.41.	Veselības aprūpes modernizācija	Veselības aprūpes iestāžu telpu renovācija un modernizēšana Veselības aprūpes aprīkojuma un aparātūras modernizēšana (t.sk. attālinātas diagnostikas pieejas nodrošināšana)	2013.-2019.	Novada dome, VSPC „Dagda”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.42.	Veselības un sociālo pakalpojumu centra „Dagda” energoefektivitātes paaugstināšana	Īstenoti energoefektivitātes celšanas pasākumi VSPC „Dagda” ēkai	2013.-2014.	Novada dome, VSPC „Dagda”	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.43.	Speciālistu kapacitātes celšana	Augstas klases medicīnas speciālistu/konsultantu piesaiste Ģimenes ārstu prakšu attīstība un sertificētu speciālistu piesaiste Sociālo pakalpojumu sniedzēju prasībām atbilstoši speciālisti Supervīzijas sociālo pakalpojumu profesiju darbiniekiem	2013.-2015.	Novada dome, Sociālais dienests	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.44.	Veselīga dzīvesveida veicināšana un popularizēšana	Veseli un aktīvi novada iedzīvotāji	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.45.	Vienota novada krīzes/rehabilitācijas centra izveide	Krīzes/rehabilitācijas centrs novadā	2013.-2016.	Novada dome, Sociālais dienests	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.46.	Sociālo māju (dzīvokļu) izveide	Izveidotas sociālā mājas	2013.-2019.	Novada dome, Sociālais dienests	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U15 NODROŠINĀT ATBILSTOŠU INFRASTRUKTŪRU UN MATERIĀLTEHNISKO BĀZI CILVĒKIEM AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM					
R 2.47.	Publisko ēku un vietu pielāgošana un modernizēšana iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām	Automātiski atveramo durvju ierīkošana Labierīcību piemērošana/ierīkošana Uzbrauktuvju/pacēlāju nodrošināšana	2013.-2015.	Novada dome, Būvvalde	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.48.	Speciālo reti izmantojamo līdzekļu iegāde sadarbībā ar ārzemju partneriem	Pieejams specializētais autotransports	2013.-2019.	Novada dome, Sociālais dienests	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.49.	Atsevišķu telpu nodrošināšana biedrībai NEMA	Telpu nodrošinājums biedrībai NEMA	2013.-2014.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.50.	Speciālās un vidējās izglītības	Tālmācību nodrošinājums cilvēkiem ar	2013.-2019.	Novada dome,	

	tālmācības iespēju nodrošinājums	funkcionāliem traucējumiem		Sociālais dienests, NVO	
R 2.51.	Sporta inventāra un aktivitāšu pielāgošana	Pieejams specializēts sporta inventārs un daudzveidīgas aktivitātes cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem	2013.-2019.	Novada dome, Sociālais dienests, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U16 ATTĪSTĪT DARBU AR RISKĀ GRUPĀM UN SOCIĀLI MAZAIKSARGĀTĀJĀM PERSONĀM					
R 2.52.	Vientuļo pensionāru atbalstīšana	Brīvprātīgā kustība vientuļo pensionāru atbalstam Iesaiste dažādās aktivitātēs (piem. nūjošana, pieredzes apmaiņas pasākumi u.c.)	2013.-2019.	Novada dome, Sociālais dienests, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.53.	Atbalsta grupu organizēšana	Atbalsta grupa bāreņiem Atbalsta grupa vientuļajām jaunajām māmiņām Atbalsta grupa darbu zaudējušām personām Atbalsta grupa personām pēc ieslodzījuma	2013.-2019.	Novada dome, Sociālais dienests, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.54.	Atkarību mazināšana	Profilaktisks izglītojošs darbs ar jauniešiem par dažādām atkarībām (alkohols, narkotikas, azartspēles u.c.) Anonīmais klubs Darbs ar ģimeni (līdzatkarīgie) Sporta aktivitāšu un talku rīkošana	2013.-2019.	Novada dome, Sociālais dienests, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.55.	Pansionāta attīstības veicināšana	Pansionāta iemītnieku dzīves kvalitātes uzlabošana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV8 JAUNATNES POLITIKA					
U17 NODROŠINĀT ATBILSTOŠU INFRASTRUKTŪRU UN AKTIVITĀŠU DAUDZVEIDĪBU JAUNIEŠIEM					
R 2.56.	Jauniešu līdzdalības nodrošināšana lēmumu pieņemšanā un jaunatnes politikas jautājumu risināšanā	Aktīvi jaunieši, kuri iesaistās novada aktualitātēs	2013.-2014.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.57.	Jauniešu biedrību un iniciatīvu atbalstīšana	Jauniešu NVO popularizēšana Sadarbības „jauniešu biedrības – uzņēmēji” veicināšana Sadarbības ar pašvaldību un baznīcām veicināšana Labdarības pasākumu organizēšana,	2013.-2019.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

		iesaistot jauniešus			
		Motivācijas sistēmas izstrāde vietējo entuziastu sumināšanai un popularizēšanai			
		Sadarbības veicināšana ar citām NVO			
		Materiāls atbalsts jauniešu iniciatīvām			
R 2.58.	Infrastruktūras kapacitātes paaugstināšana	Telpu nodrošinājums katrai biedrībai atsevišķi Atpūtas telpu nodrošinājums jauniešiem	2013.-2015.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.59.	Jaunatnes stratēģijas īstenošana	Izstrādāta un ieviesta jaunatnes politikas stratēģija	2013.-2014.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.60.	Neformālās izglītības piedāvājuma paplašināšana un informācijas tehnoloģiju pielietošana darbam ar jauniešiem	Apmācību un semināru organizēšana Teletilta un citu e-rīku ieviešana Biedrību materiāltehniskās bāzes uzlabošana	2013.-2019.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.61.	Sadarbības ar kultūras iestādēm uzlabošana	Diskotēkas, kopēji pasākumi (t.sk. tematiskie pasākumi) Tradīciju un kultūrvēstures izziņāšana un popularizēšana jaunatnes vidū	2013.-2019.	Novada dome, Izglītības, kultūras un sporta nodaļa	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.62.	Veselīga dzīvesveida popularizēšana jauniešu vidū	Veseli un aktīvi novada jaunieši	2013.-2019.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.63.	Brīvprātīgā darba popularizēšana	Aktīvi vietējie jaunieši	2013.-2019.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.64.	Jauniešu nodarbinātības iespēju paplašināšana vasaras brīvlaikā	Jauniešu prakses vietas uzņēmumos vasarā Jauniešu prakses vietas pašvaldības iestādēs vasarā	2013.-2019.	Novada dome, NVO	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV9 PĀRVALDĪBA					
U18 PAAUGSTINĀT PAŠVALDĪBAS KAPACITĀTI					
R 2.65.	Apmācību un semināru organizēšana kapacitātes celšanai	Regulāri prasmju un kompetenču semināri pašvaldības darbiniekiem	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.66.	Informācijas apmaiņas uzlabošana starp pagastu pārvaldēm un novada domi	Pilnveidota starpnozaru un iestāžu savstarpējā komunikācija	2013.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.67.	Deputātu darba vizīšu organizēšana pa pagastiem	Labi organizētas un regulāras tikšanās ar iedzīvotājiem	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

R 2.68.	Starpnozaru komunikācijas un atgriezeniskās saites uzlabošana ar iedzīvotājiem	Pilnveidota starpnozaru un iestāžu savstarpējā komunikācija	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.69.	Sadarbības veicināšana pagastu starpā	Pieredzes apmaiņas braucieni pārvalžu vadītājiem Kopīgas pārvalžu vadītāju sēdes Pagastu resursu apzināšana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.70.	Sadarbības veicināšana ar kaimiņu pašvaldībām	Sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām projektu izstrādē un īstenošanā	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 2.71.	Sadarbības veicināšana ar ārvalstu pašvaldībām	Sadarbība ar ārvalstu pašvaldībām projektu izstrādē un īstenošanā	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi
R 2.72.	Pašvaldības kompetencē neietilpstošo pakalpojumu nodrošināšanas un kvalitātes uzlabošanas veicināšana	Pieejami un kvalitatīvi elektroenerģijas un sakaru pakalpojumu (t.sk. internets)	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets
U19 UZLABOT PAŠVALDĪBAS KOMUNIKĀCIJU AR IEDZĪVOTĀJIEM					
R 2.73.	Interneta vietnes www.dagda.lv pilnveidošana un TV attīstīšana	Pagastu noteikumu un kārtību aktualizēšana Pilnīga informācija par pakalpojumiem Pagastu aktualitātes – atsevišķas mājaslapas sadaļas katram pagastam Aktuālākās informācijas nodrošināšana par sabiedriskā transporta maršrutiem	2013.-2014.	Novada dome	Pašvaldības budžets
R 2.74.	Sabiedrisko Attiecību nodaļas darba pilnveidošana	Patstāvīgas komunikācijas uzturēšana ar pagastu, iestāžu vadītājiem par aktualitātēm Prezentācijas materiālu izstrāde	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets
R 2.75.	Informācijas stendu pilnveidošana	Aktualizēti informācijas stendi un ierīkoti jauni	2013.-2014.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

SM3 PILNVĒRTĪGA EKONOMISKĀ VIDE

Nr.	Rīcības (aktivitātes vai projekta) nosaukums	Plānotais darbības rezultāts	Izpildes termiņš/ periods	Atbildīgais	Finanšu resursi/avoti
SM3 PILNVĒRTĪGA EKONOMISKĀ VIDE, VTP1 ATTĪSTĪTA MAZĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA, DABAS TŪRISMS UN LAUKSAIMNIECISKĀ RAŽOŠANA					
RV10 TŪRISMS					
U20 PILNVEIDOT UN DAŽĀDOT TŪRISMA PRODUKTUS					
R 3.1.	Dabas taku izveide	Dabas takas Dagdas parkā un novada pilskalnās	2013.-2016.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.2.	Aktīvās atpūtas trašu izveide	Aktīvās atpūtas trase Dagdas pilskalnā	2013.-2016.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.3.	Ēdināšanas uzņēmumu attīstība un Latgales kulinārā mantojuma attīstība	Attīstīts gardēžu tūrisms Nodrošināta sabiedriskā ēdināšana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.4.	Viesu namu attīstība un Latgales identitātes veicināšana caur tiem	Augsta viesu namu apmeklētība Dažādas latgaliešu kultūras aktivitātes un ieražas viesu namos	2013.-2019.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.5.	Ziemas tūrisma piedāvājuma izstrāde	Distanču slēpošanas trašu, kamanas un zirgu izjāžu pakalpojumu, slēpošanas kalnu izveide	2013.-2014.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.6.	Lauku saimniecību demonstrāciju veidošana un veicināšana	Saimniecības, kurās tūristi un citi interesenti var apskatīt mājlopus un putnus	2013.-2014.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.7.	Pieturas vietu, punktu un stendu izveide pilskalnās un citur Dagdas novada teritorijā	Izveidoti pieturas punkti un stendi pie nozīmīgākajiem tūrisma objektiem	2013.-2015.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.8.	Gidu (vietējo entuziastu) piesaiste visos pagastos	Gidu nodrošinājums	2013.-2014.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.9.	Makšķerēšanas pakalpojumu attīstīšana un plostu-laivu maršrutu izveide	Maršruts „Dagdas ezeru salas” Maršruts „Ežezers – Narūta – Dagdas ezers – Asūnīca”	2013.-2017.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.10.	Suvenīru tirgošanas vietu izveide	Suvenīru tirdzniecības vieta	2013.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

R 3.11.	Atsevišķa piedāvājuma „Ebreji Dagdā” izstrāde	Izveidots jauns tūrisma piedāvājums	2013.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.12.	Amatnieku apzināšana un suvenīru izveide	Amatnieku iesaiste novada suvenīru izveidē	2013.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.13.	Novada kā dabas tūrisma pakalpojumu vietas popularizēšana	Izveidoti dabas tūrisma maršruti	2013.-2014.	Novada dome, TIC	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U21 IZSTRĀDĀT NOVADA ZĪMOLU					
R 3.14.	Novada tēla mērķtiecīga veidošana	Dagdas novada atpazīstamība Latvijā	2013.-2014.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.15.	Publiskās atpūtas vietas izveide ar Fēniksa putna atveidojumu	Statuete/strūklaka Dagdas skvērā	2013.-2014.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.16.	Tūrisma piesaistes vietu izveide un popularizēšana	Sakrālo objektu popularizēšana (baznīcas, krusti ceļa malās utt.) Zirgi kā viens no novada simboliem	2013.-2015.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.17.	Grāmatas „Dagdas novads” izdošana	Izdota grāmata par Dagdas novadu	2013.-2016.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV11UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE					
U22 VEICINĀT LAUKSAIMNIECĪBAS APAKŠNOZARU ATTĪSTĪBU					
R 3.18.	Kooperācijas veicināšana lauksaimniecības un citās nozarēs	Regulāri lauksaimniecības nozares pārstāvju tikšanās un pieredzes apmaiņas pasākumi	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.19.	Produkcijas pārstrādes ar augstu pievienoto vērtību veicināšana	Lauksaimniecības produktu ražošana ar pievienoto vērtību	2013.-2019.	Novada dome,	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.20.	Uzņēmēju un jaunatnes (izglītības iestāžu) sadarbība un iesaiste lauku vides iepazīšanā un attīstībā	Skolēnu ekskursijas uz uzņēmumiem un saimniecībām Uzņēmēju un lauksaimnieku viesošanās izglītības iestādēs	2013.-2019.	Novada dome, NVO, izglītības iestādes	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.21.	Arodu mācību plānošana sadarbībā ar uzņēmējiem	Tirgus vajadzībām atbilstošas arodu mācību programmas	2013.-2015.	Novada dome, Viduslatgales Profesionālā vidusskola	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.22.	Netradicionālās lauksaimniecības attīstības veicināšana (gliemežu, paipalu olu, sēņu un ogu audzēšana)	Plaši attīstīta netradicionālā lauksaimniecība, ilgtspējīgi izmantojot dabas resursus	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

R 3.23.	Veicināt augstvērtīgo lauksaimniecībā izmantojamo zemju intensīvu izmantošanu	Pilnīga augstvērtīgo LIZ zemju izmantošana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.24.	Lauksaimniecības konsultāciju nodrošinājums	Pieejamas profesionālas lauksaimniecības konsultācijas visos pagastos	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.25.	Zivsaimniecības attīstības veicināšana	Izveidota zivju audzētava novada teritorijā	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U23 PILNVEIDOT UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDI UN MAZINĀT BEZDARBA LĪMENI					
R 3.26.	Regulāras tikšanās pašvaldībai ar uzņēmējiem	Uzlabota uzņēmēju un pašvaldības savstarpējā sadarbība	2013.	Novada dome	Pašvaldības budžets
R 3.27.	„NVA – pašvaldība – uzņēmēji” sadarbības veicināšana	Uzlabota uzņēmēju, NVA un pašvaldības savstarpējā sadarbība	2013.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.28.	Brīvās ekonomiskās zonas izveidošana novadā	Brīvā ekonomikas zona novadā	2013.-2015.	Novada dome	Pašvaldības budžets
R 3.29.	Uzņēmēju informēšana par aktualitātēm ES un citu fondu finanšu piesaistē uzņēmējdarbības attīstībai	Uzlabota uzņēmēju un pašvaldības savstarpējā sadarbība	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.30.	Sadarbības ar Krievijas un Baltkrievijas uzņēmumiem veicināšana	Uzlabota sadarbība ar Krievijas un Baltkrievijas uzņēmējiem un investoriem	2013.-2015.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.31.	Ēdināšanas pakalpojumu nozares attīstības veicināšana	Nodrošināta kvalitatīva un pieejama sabiedriskā ēdināšana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.32.	Mazās uzņēmējdarbības attīstības veicināšana	Attīstīta mazā uzņēmējdarbība Attīstīta mājražošana	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.33.	Jaunu ražošanas uzņēmumu izveides veicināšana	Jaunizveidoti ražošanas uzņēmumi novadā	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.34.	Bezdarbnieku pārkvalifikācijas pasākumu veicināšana	Mazs bezdarba līmenis Kvalificēts darbaspēks (t.sk. piena lopkopības nozares speciālisti)	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.35.	Pārstāvēt novada un reģiona attīstības intereses un vajadzības valstiskā līmenī	Nodrošināta pašvaldības attīstības interešu aizstāvēšana reģionālā un valstiskā līmenī	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.36.	Investīciju piesaiste pagastiem	Attīstīta ekonomika visos novada pagastos ne tikai Dagdas pilsētā	2013.-2015.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
R 3.37.	Robežpārejas punkta attīstības veicināšana	Uzlabota sadarbība ar kaimiņvalstīm	2013.-2016.	Novada dome	Pašvaldības budžets, valsts budžets, fondu līdzekļi

R 3.38.	Vidēja termiņa stratēģijas un vietējās politikas nostādņu izstrāde uzņēmējdarbības atbalstīšanai	Kreditēšanas iespējas uzņēmējiem ar izdevīgiem kredītprocentiem	2013.-2014.	Novada dome	Pašvaldības budžets, valsts budžets
		Izveidots novada uzņēmējdarbības atbalsta fonds			
R 3.39.	Sadzīves un mazumtirdzniecības pakalpojumu attīstības veicināšana	Iedzīvotājiem pieejami un kvalitatīvi sadzīves un mazumtirdzniecības pakalpojumi visos pagastos	2013.-2019.	Novada dome	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

INVESTĪCIJU PLĀNS

Investīciju plāns ir Rīcības plāna sastāvdaļa, kurā ietvertas plānotās novada investīcijas turamākajiem 3 gadiem. Investīciju plānu ieteicams aktualizēt katru gadu, ņemot vērā tā izpildes progresu un kārtējam gadam apstiprināto budžetu, nemainot Attīstības programmas Stratēģisko daļu.

Investīciju plāns ietver sekojošu informāciju:

- projekta nosaukums;
- projekta pamatojums – saistība ar Attīstības programmā noteiktajiem uzdevumiem, kā arī projektu savstarpējā papildinātība;
- projekta indikatīvā summa un finanšu instrumenti;
- plānotie projekta rezultāti;
- informācija par plānoto projekta uzsākšanas un noslēguma laiku un projekta partneriem.

Kā 7 pašvaldības īstenojamie prioritārie projekti un to nepieciešamais finansējuma apjoms noteikts sekojošais:

1. Dagdas sporta kompleksa būvniecība (2 500 000 LVL);
2. Rehabilitācijas centra izveide (350 000 LVL);
3. Divu Sociālo māju būvniecība (400 000 LVL);
4. Dzīvojamā fonda sakārtošana (renovācija) (85 000 LVL)
5. Mūzikas, mākslas un dejas skolas izveide (1 500 000 LVL);
6. Skolas autobusa parka atjaunošana (300 000 LVL)
7. Saules enerģijas (bateriju) apgaismojums Dagdas pilsētā (75 000 LVL)

Kā nepieciešamie prioritārie valsts investīciju projekti noteikti sekojoši:

1. Valsts autoceļa Vorzova-Dagda seguma izveidošana (15 000 000 LVL);
2. Valsts autoceļa Šķaune-Bērziņi-Dagda rekonstrukcija (20 000 000).
3. Dagdas arodvidusskolas energoefektivitātes uzlabošana;
4. Dagdas arodvidusskolas materiāltehniskās bāzes uzlabošana;

Kopumā investīciju plānā iekļautas 36 pašvaldības projektu idejas, kuras paredzēts īstenot līdz 2020.gadam.

Sadaļu papildina arī 9 vietējās uzņēmējdarbības projektu idejas, kuru īstenošana labvēlīgi ietekmētu novada ekonomisko izaugsmi.

PAŠVALDĪBAS ATTĪSTĪBAS PROJEKTI

N.P.K.	PROJEKTA NOSAUKUMS	ATBILSTĪBA VIDĒJĀ TERMIŅĀ PRIORITĀTĒ M UN RĪCĪBĀM	PAPILDINĀTĪ BA AR CITIEM PROJEKTIEM (NORĀDĪT PROJEKTA N.P.K.)	INDIKATĪVĀ SUMMA (LVL)	FINANŠU INSTRUMENTS, (LVL VAI %)				PROJEKTA PLĀNOTIE DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PLĀNOTAIS LAIKS POSMS		PARTNERI
					PAŠVALDĪBAS BUDŽETS	ES FONDU FINANSĒ- JUMS	PRIVĀTAIS SEKTORS	CITI FINANSĒ- JUMA AVOTI		PROJEKTA UZSĀKŠANAS DATUMS	PROJEKTA REALIZĀ- CIJAS ILGUMS	
1.	Divu Sociālo māju būvniecība	R 2.46.	-	400 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Viena sociālā māja būs Dagdas pilsētā, otra kādā no novada pagastiem (Ķepovas, Andrupenes, Konstantinovas vai Ezernieku pagastā)	2013.	2019.	-
2.	Dzīvojamā fonda sakārtošana (renovācija)	R 1.14.	6.	385 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks sakārtots dzīvojamais fonds Dagdas pilsētā	2013.	2019.	-
3.	Saules enerģijas (bateriju) apgaismojums Dagdas pilsētā	R 1.26.	21.	75 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Dagdā tiks ierīkots apgaismojums ar saules baterijām	2013.	2019.	-
4.	Ūdenssaimniecības projekti Dagdas nov. Konstantinovas pagastā un Dagdas pilsētā 2. kārtā	R 1.1.	-	700 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Konstantinovas pagastā un Dagdas pilsētā tiks sakārto- ta ūdens sistēma	2012.	2019.	-
5.	Dagdas sporta kompleksa būvniecība	R 2.7.	7.,29.	2 500 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Dagdas pilsētā tiks uzbūvēts sporta komplekss	2013.	2019.	-
6.	Ēku energoefektivitātes paaugstināšana	R 1.12.	2.,8.	3 000 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks precizēts	2013.	2019.	-
7.	Sporta skolas izveide	R 2.6.	5.,29.	270 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Dagdā tiks izveidota sporta skola	2013.	2019.	-
8.	PI „Veselības un sociālo pakalpojumu centra „Dagda” energoefektivitātes paaugstināšana	R 2.42.	6.	500 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks nosiltinātas veselības pakalpojumu centra ēkas	2013.	2019.	-
9.	Rehabilitācijas centra izveide Dagdas pilsētā	R 2.45.	8.	350 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks izveidots rehabilitācijas centrs Dagdā	2013.	2019.	-

N.P.K.	PROJEKTA NOSAUKUMS	ATBILSTĪBA VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTĒ M UN RĪCĪBĀM	PAPILD. AR CITIEM PROJEKTIEM (NORĀDĪT PROJEKTA N.P.K.)	INDIKATĪVĀ SUMMA (LVL)	FINANŠU INSTRUMENTS, (LVL VAI %)				PROJEKTA PLĀNOTIE DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PLĀNOTAIS LAIKS POSMS		PARTNERI
					PAŠVALDĪBAS BUDŽETS	ES FONDU FINANŠĒ- JUMS	PRIVĀTAIS SEKTORS	CITI FINANŠĒ- JUMA AVOTI		PROJEKTA UZSĀKŠANAS DATUMS	PROJEKTA REALIZĀCI JAS ILGUMS	
10.	Pansionāta iemītnieku dzīves kvalitātes uzlabošana	R 2.55.	8.	250 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Pansionāta „Ābeļdārzs” (Dagdā) iemītniekiem tiks uzlabota dzīves kvalitāte.	2013.	2019.	-
11.	Medicīnas aprūpes punktu (feldšeru) pieejamības un kvalitātes uzlabošana	R 2.40., R 2.41.	-	100 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks uzlabota Andrupenes, Asūnes Ķepovas, Andzeļu, Bērziņu, Šķaunes, Konstantinovas feldšeru-vecmāšu punktu pieejamība un kvalitāte	2013.	2019.	-
12.	Mākslu skolas izveide (mūzika+māksla+dejas)	R 2.16.	13.	1 500 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Dagdas pilsētā tiks izveidota mākslas skola, kas piedāvās dažādu mākslu virzienus	2013.	2019.	-
13.	Dagdas novada skolu materiāltechniskās bāzes uzlabošana skolēniem un skolotājiem	R 2.1.	15., 29.	60 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Visās Dagdas nov. skolās skolēniem un skolotājiem tiks uzlabota materiāl-techniskā bāze	2013.	2019.	-
14.	Tūrisma informācijas centra būvniecība Dagdas pilsētā	R 3.7.	27., 33., 35., 36.	500 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks uzbūvēts jauns tūrisma informācijas centrs	2013.	2019.	-
15.	Skolas autobusa parka atjaunošana	R 2.4.	13.,	300 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks atjaunots skolas autobusu parks. Visiem Dagdas novada pagastiem, tai skaitā Dagdas pilsētai, tiks iegādāti jauni autobusi.	2013.	2019.	-

N.P.K.	PROJEKTA NOSAUKUMS	ATBILSTĪBA VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTĒ M UN RĪCĪBĀM	PAPILD. AR CITIEM PROJEKTIEM (NORĀDĪT PROJEKTA N.P.K.)	INDIKATĪVĀ SUMMA (LVL)	FINANŠU INSTRUMENTS, (LVL VAI %)				PROJEKTA PLĀNOTIE DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PLĀNOTAIS LAIKS POSMS		PARTNERI
					PAŠVALDĪBAS BUDŽETS	ES FONDU FINANSĒ- JUMS	PRIVĀTAIS SEKTORS	CITI FINANSĒ- JUMA AVOTI		PROJEKTA UZSĀKŠANAS DATUMS	PROJEKTA REALIZĀCI- JAS ILGUMS	
16.	Dagdas arodvidusskolas energoefektivitātes uzlabošana	R 1.12.	6.	500 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Uzlabota Dagdas arodvidusskolas energoefektivitāte	2013.	2019.	-
17.	Dagdas arodvidusskolas materiāltehniskās bāzes uzlabošana	R 2.1.	13.	500 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Uzlabota Dagdas arodvidusskolas materiāltehniskā bāze	2013.	2019.	-
18.	Dagdas pagasta un Dagdas pilsētas Rēzeknes ielas (t.sk. Dzirnauvu tilts+ dambis) rekonstrukcija	R 1.16.	20., 21., 25., 26.	1 200 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks rekonstruēta Rēzeknes iela Dagdas pilsētā un Dagdas pagastā	2013.	2019.	-
19.	Ezernieku pagasta bērnu dārza piebraucamā ceļa rekonstrukcija	R 1.16.	13.	33 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Rekonstruēts Ezernieku bērnu dārza piebraucamais ceļš	2013.	2019.	-
20.	Dagdas pilsētas vienotas ielu nosaukumu un norāžu sistēmas ar un bez apgaismojuma ierīkošana	R 1.16.	18., 21., 25., 26.	42 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Dagdas pilsētā tiks izveidota vienota ielu nosaukumu un norāžu sistēma ar un bez apgaismojuma	2012.	2019.	-
21.	Trotuāru, lietus notekūdeņu kanalizācijas un apgaismojuma izbūve Liepājas ielas posmā no Daugavpils ielas līdz Tīrgus ielai Dagdas pilsētā	R 1.16., R 1.26.	18., 20., 25., 26.	20 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Dagdas pilsētā Liepājas ielas posma no Daugavpils ielas līdz Tīrgus ielai tiks izbūvēti trotuāri, lietus notekūdeņu kanalizācija un ierīkots apgaismojums	2013.	2019.	-
22.	Svariņu pagasta Skolas ielas seguma atjaunošana	R 1.16.	-	30 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Atjaunots Svariņu pagasta Skolas ielas segums	2013.	2019.	-

N.P.K.	PROJEKTA NOSAUKUMS	ATBILSTĪBA VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTĒ M UN RĪCĪBĀM	PAPILD. AR CITIEM PROJEKTIEM (NORĀDĪT PROJEKTA N.P.K.)	INDIKATĪVĀ SUMMA (LVL)	FINANŠU INSTRUMENTS, (LVL VAI %)				PROJEKTA PLĀNOTIE DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO REZULTĀTĪVIE RĀDĪTĀJI	PLĀNOTAIS LAIKS POSMS		PARTNERI
					PAŠVALDĪBAS BUDŽETS	ES FONDU FINANSĒ- JUMS	PRIVĀTAIS SEKTORS	CITI FINANSĒ- JUMA AVOTI		PROJEKTA UZSĀKŠANAS DATUMS	PROJEKTA REALIZĀCI- JAS ILGUMS	
23.	Ceļa Vecdome-Purplī, Pasta ielas posma no Pļavu līdz Parka ielai un Parka ielas Dagdas pagastā un Dagdas pilsētā rekonstrukcija	R 1.16.	18., 20., 21., 23., 24., 25., 26.	650 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks rekonstruēts ceļa posms Vecdome-Purplī, Pasta ielas posms no Pļavu ielas līdz Parka ielai Dagdas pagastā	2013.	2019.	-
24.	Asūnes pagasta autoceļa Kaitra-Ustje un tilta pāri Asūnīcas upei Dagdas pagastā rekonstrukcija	R 1.18., R 1.17.	-	40 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks rekonstruēts Asūnes pagasta autoceļš Kaitra- Ustje un tilts pāri Asūnīcas upei Dagdas pagastā	2013.	2019.	-
25.	Ietves, lietus kanalizācijas un ielas apgaismojuma izbūve Tirgus ielā Dagdas pilsētā	R 1.16., R 1.26.	20., 21.	20 500	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Izbūvētas ietves, lietus kanalizācijas un ielas apgaismojums Tirgus ielā, Dagdas pilsētā	2013.	2019.	-
26.	Satiksmes drošības uzlabojumi Alejas ielā Dagdas pilsētā (no Daugav- pils ielas līdz Parka ielai)	R 1.16., R 1.23., R 1.24., R 1.26.	18., 20., 21., 23., 24., 25.	900 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Uzlaboti satiksmes drošības pasākumi Alejas ielā Dagdas pilsētā.	2013.	2019.	-
27.	Meža tematikai veltītas izstāžu zāles pilnveidošana Ķepovas pagastā	R 2.31.	14., 35., 36.	17 080	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Tiks iegādātas mēbeles Ķepovas izstāžu zālei, ierīkota video izstāžu zāle.	2012.	2019.	-
28.	Latviešu tautas tērpu iegāde kultūras mantojuma saglabāšanai Dagdas novadā	R 2.33., R 2.36	34.	12 100	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Iegādāti Latviešu tautas tērpi Dagdas un Šķaunes deju kolektīviem	2012.	2013.	-
29.	Dagdas vidusskolas sporta zāles vienkāršotā renovācija	R 2.5.	13.	48 400	12400	36000	-	-	Tiks renovēta Dagdas vidusskolas sporta zāle	2012.	2013.	-

	PROJEKTA NOSAUKUMS	ATBILSTĪBAS VIDĒJĀ TERMIŅĀ PRIORITĀTĒ UN RĪCĪBĀM	PAPILD. AR CITIEM PROJEKTIEM (NORĀDĪT PROJEKTA N.P.K.)	INDIKATĪVĀ SUMMA (LVL)	FINANŠU INSTRUMENTS, (LVL VAI %)				PROJEKTA PLĀNOTIE DARBĪBAS REZULTĀTI UN TO REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PLĀNOTAIS LAIKS POSMS		PARTNERI
					PAŠVALDĪBAS BUDŽETS	ES FONDU FINANŠE- JUMS	PRIVĀTAIS SEKTORS	CITI FINANŠE- JUMA AVOTI		PROJEKTA UZSĀKŠANAS DATUMS	PROJEKTA REALIZĀCI JAS ILGUMS	
30.	Sabiedriskās dušas pakalpojumu izveide Dagdas pilsētā	R 2.39.	-	24 200	6200	18000	-	-	Tiks izveidotas sabiedriskās dušas Dagdas pilsētā	2012.	2013.	-
31.	Jaunaudžu kopšana Dagdas novada Andrupenes un Asūnes pagastos	R 1.33.	-	3 514	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	legādāts aprikojums jaunaudžu kopšanai Andrupenes un Asūnes pagastos	2012.	2013.	-
32.	Rotaļu laukuma izveide Dagdas pilsētā	R 1.38.	-	20 000	tiks precizēts	tiks precizēts	-	-	Izveidots rotaļu laukums Dagdas pilsētā	2013.	2019.	-
33.	Ūdens iemītņieku mulāžu izveide Jaundomes muižā	R 2.31.	35., 36.	17 080	4480	12600	-	-	legādātas ūdens iemītņieku mulāžas Jaundomes muižai	2012.	2013.	-
34.	Dagdas Tautas nama skatuves remonts un skatuves ietērpa uzstādīšana	R 2.30.	28.	11 590,84	3040,23	8550,61	-	-	Veikts remonts Dagdas Tautas nama skatuvei un uzstādīts jauni skatuves aizkari	2012.	2013.	-
35.	Daba bez šķēršļiem	R 2.47.	14.	19472,59	1947,26	17525,33	-	-	Pie Ežezera izveidota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām atbilstoša Tūrisma infrastruktūra	2013.	2019.	-
36.	Dagdas novada izglītības sekmēšana – efektīvs līdzeklis sabiedrības dabas apziņas veidošana	R 1.29.	27., 33.	54106,77	2705,34	48696,09	-	2705,34	Jaundomes muižā ierīkota vides klase, āra klase, labiekārtota teritorija, iekārtota foajē. legūts aprikojums ūdens izpētei un putnu vērošanai. Apmācības, apmaiņas braucieni, izstādes.	2012.	2018.	-

VIETĒJĀS UZŅĒMĒJDARBĪBAS PROJEKTI

	PROJEKTA NOSAUKUMS	ATBILSTĪBA VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTĒM, RĪCĪBĀM	INDIKATĪVĀ SUMMA (LVL)
1	2	3	5
1.	Zivju audzētavas izveide un ierīkošana	R 3.25.	3 000 000
2.	Sapropeļa iegūšana no Dagdas novada ezeriem	R 1.34.	1 500 000
3.	Ādas izstrādājumu ceha ierīkošana	R 3.33.	2 000 000
4.	Saldētavas izveide lauksaimniecības produktu uzglabāšanai	R 3.33.	1 500 000
5.	Kokapstrādes ceha izveide	R 3.33.	3 000 000 - 4 000 000
6.	Gaļas izstrādājumu ceha izveide	R 3.33.	5 000 000
7.	Augļu konservu (sulas, želejas u.c. produkcijas) ražotnes izveide	R 3.33.	1 500 000
8.	Loģistikas centra izveide	R 3.33.	2 000 000
9.	Privātlidmašīnu aerodroma izveide	R 3.33.	

UZRAUDZĪBAS PLĀNS

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA UN UZRAUDZĪBA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA

Attīstības programmas veiksmīgas īstenošanas priekšnoteikumi:

- noteikts atbildīgais par attīstības programmas īstenošanu;
- attīstības programmas īstenošana notiek organizēti;
- attīstības programmas īstenošana ir sasaistīta ar Dagdas novada budžetu.

Attīstības programmas īstenošana tiek nodrošināta:

- politiskajā līmenī, ko nodrošina Dagdas novada dome un domes komitejas;
- izpildes līmenī, ko nodrošina novada administrācija, pagastu pārvaldes, iestāžu vadītāji.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA

Attīstības plānošanas procesa svarīgs elements ir uzraudzības sistēmas izveide, ar kuras palīdzību iespējams:

- izmērīt teritorijas attīstību;
- izmērīt attīstības programmas īstenošanas rezultātus;
- novērtēt attīstības programmas īstenošanas rezultātu radīto ietekmi ilgākā laika periodā.

Uzraudzības sistēmas uzdevumi ir sekojoši:

- nodrošināt attīstības programmā izvirzīto mērķu sasniegšanu, identificējot pārmaiņas pašvaldībā kopumā un pa jomām;

- nodrošināt pašvaldības attīstības novērtēšanas iespējas;
- sekmēt kvalitatīvu, efektīvu un caurspīdīgu attīstības programmas ieviešanu un uzraudzību, nodrošinot ar informāciju par attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas sasniegumiem - sabiedrību, politikus un citas ieinteresētās puses;
- pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību;
- veicināt pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, komersantu un sabiedrības koordinētu darbību pašvaldības attīstības jautājumos.

PRIEKŠLIKUMS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMA STRUKTŪRAI

Uzraudzības ziņojumu veido 3 daļas: ievads, AP ieviešanas izvērtējums, secinājumi un priekšlikumi.

Ievads:

- uzraudzības ziņojuma sagatavošanas mērķis,
- laika periods, par kādu uzraudzības ziņojums sagatavots,
- uzraudzības ziņojuma struktūra un sagatavošanā iesaistītie.

Ieviešanas izvērtējums:

- ieviešanas process un sadarbība ar sociālajiem partneriem,
- izvērtējums par izvirzīto prioritāšu, mērķu un rīcību sasniegšanu,
- rezultatīvo rādītāju izvērtējums un ietekme uz novada attīstību,
- Investīciju plāna izvērtējums, kas ietver pārskatu par finanšu izlietojumu un prognozes sasaistē ar pašvaldības budžetu.

Secinājumi un priekšlikumi:

- galvenās problēmas un iespējas novada turpmākai attīstībai,
- secinājumi par nepieciešamo problēmu risināšanu vai padziļinātu izpēti,
- rekomendācijas Attīstības programmas grozījumiem un/vai aktualizācijai,
- priekšlikumi Attīstības programmas aktualizēšanai.

Pamatojoties uz sagatavoto Uzraudzības ziņojumu, Dagdas novada dome pieņem lēmumu par Attīstības programmas grozījumiem un/vai aktualizāciju. Uzraudzības ziņojums var tikt izmantots novada budžeta plānošanai un publiskā pārskata sagatavošanai.

Attīstības programmas Uzraudzības ziņojumu sagatavošanai, Dagdas novada pašvaldība ir izveidojusi rezultātīvo rādītāju datu bāzi, kurā regulāri tiek uzskaitītas izmaiņas rādītājos.

UZRAUDZĪBAS PROCESS

Katru gadu vienlaicīgi ar pašvaldības publiskā pārskata izstrādi tiek veikts Dagdas novada Attīstības Programmas uzraudzības process 3 soļos:

- tiek apkopoti dati par īstenotajām rīcībām, saskaņā ar Rīcības plānu,
- tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāju dati,
- tiek apkopoti datu par darbību rezultātīvajiem rādītājiem.

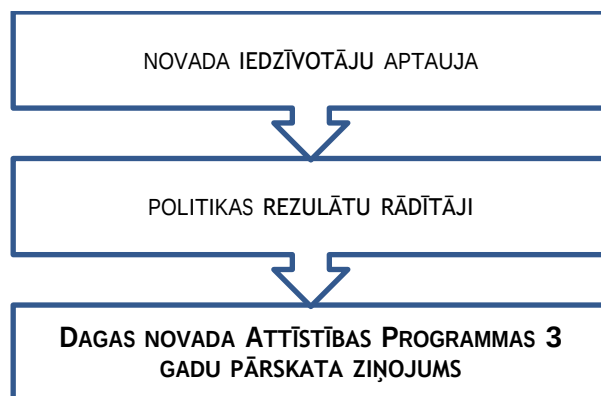
Izrietot no šiem trim soļiem, tiek izstrādāts ikgadējais uzraudzības ziņojums par attīstības programmas ieviešanu (norādītas veiktās darbības uzdevumu izpildes sasniegšanas virzienā, ietverts uzraudzības rādītāju apkopojums).

Reizi 3 gados, papildus katru gadu veicamajām darbībām, uzraudzības procesa ietvaros tiek veikts Dagdas novada Attīstības Programmas uzraudzības process 2 soļos:

- veikta novada iedzīvotāju aptauja,
- apkopoti iegūtie politikas rezultātu rādītāji.

Izrietot no šiem diviem soļiem, tiek izstrādāts 3 gadu pārskata ziņojums par attīstības programmas ieviešanu, norādot attīstības programmas rādītāju sasniegumus 3 gadu periodā.

Par Dagdas novada Attīstības programmas uzraudzības ziņojuma sagatavošanu ir atbildīga Dagdas novada domes Plānošanas nodaļa.

UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJI UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Ikgadējā ziņojuma sagatavošanai var izmantot:

- (1) Uzdevumu un rīcību izpildes uzraudzības tabulu (*kādas rīcības tiek veiktas konkrētu uzdevumu izpildei, kas nepieciešams programmas ikgadējai aktualizācijai*);
- (2) Teritorijas attīstības rādītāju un sasniedzamo tabulu (*vispārēji raksturo kopējo teritorijas attīstību*);
- (3) Darbības rezultātu rādītāju un sasniedzamo rezultātu tabulu (*sīkāk raksturo atsevišķu darbības rezultātu rādītājus un kā tie atbilst vēlamajiem vidējā termiņā sasniedzamajiem rezultātu rādītājiem*).

3 gadu pārskata ziņojuma sagatavošanai var izmantot:

- (4) Politikas rezultātu rādītāju un sasniedzamo rezultātu tabulu (*tā tiek balstīta uz iedzīvotāju aptauju un attēlo rezultātu atbilstību vēlamajiem vidējā termiņā sasniedzamajiem politisko rezultātu rādītājiem*).

Uzraudzības rādītāju tabulas iespējams papildināt ar citiem būtiskiem rezultātu indikatoriem, kas palīdz analizēt novada ikgadējās un vidēja termiņa attīstības tendences.

(1) UZDEVUMU UN RĪCĪBU IZPILDES TABULA

Uzdevums	Vai veiktas darbības uzdevuma ietvaros (jā/nē)	Veiktās rīcības uzdevumu izpildei	Priekšlikumi programmas aktualizācijai
SM1 PATĪKAMA DZĪVES TELPA			
U1 Uzlabot un attīstīt inženierinfrastruktūru			
U2 Attīstīt ēku apsaimniekošanu un dzīvojamo fondu			
U3 Attīstīt satiksmes infrastruktūru un sabiedriskā transporta nodrošinājumu			
U4 Pilnveidot ceļu satiksmes drošību			
U5 Uzlabot vides aizsardzību un attīstīt lauku vidi			
U6 Labiekārtot publisko ārtelpu			
U7 Uzlabot sabiedrisko drošību			
SM2 KVALITATĪVI, DAUDZVEIDĪGI UN PIEEJAMI PAKALPOJUMI			
U8 Uzlabot un attīstīt izglītības iestāžu materiāltehnisko bāzi			
U9 Attīstīt sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru			

U10 Dažādot mūžizglītības un interešu izglītības nodrošinājumu un pieejamību			
U11 Aktivizēt iedzīvotāju iesaisti kultūras procesos un citās sabiedriskās aktivitātes			
U12 Attīstīt kultūras iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi			
U13 Stiprināt Latgaliešu identitāti			
U14 Attīstīt sociālo un medicīnas pakalpojumu infrastruktūru un nodrošinājumu			
U15 Nodrošināt atbilstošu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām			
U16 Attīstīt darbu ar riska grupām un sociāli mazaizsargātajām personām			
U17 Nodrošināt atbilstošu infrastruktūru un aktivitāšu daudzveidību jauniešiem			
U18 Paaugstināt pašvaldības kapacitāti			
U19 Uzlabot pašvaldības komunikāciju ar iedzīvotājiem			
SM3 PILNVĒRTĪGA EKONOMISKĀ VIDE			
U24 Pilnveidot un dažādot tūrisma produktus			
U25 Izstrādāt novada zīmolu			
U26 Veicināt lauksaimniecības apakšnozaru attīstību			
U27 Pilnveidot uzņēmējdarbības vidi un mazināt bezdarba līmeni			

(2) TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI

Gads ²⁹	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits gada sākumā		Demogrāfiskās slodzes līmenis		Bezdarba līmenis (%)		Iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs uz vienu iedzīvotāju (latos)		Teritorijas attīstības indekss	
	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas	Rādītājs	Izmaiņas
2011.	9242		531,7		23,0		123,2		-1,372	
2012.	9089	-153	532,5	+0,8	22,1	-0,9	133,2	+10	-1,336	+0,036
2013.										
2014.										
2015.										
2016.										
2017.										
2018.										
<i>Vēlamais sasniedzamais rādītājs 2019.gadā</i>	<i>Ne mazāk par 8100</i>		<i>Ne augstāks par 550</i>		<i>Ne vairāk par 17%</i>		<i>Ne zemāk par 200</i>		<i>Ne zemāk par -1,100</i>	

(3) DARBĪBAS REZULTĀTU RĀDĪTĀJI UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Nr.	Rādītājs	Datu avots	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	Sasniedzamais rādītājs 2019.gadā	2012.gads* (aizpilda 2013.gada sākumā)	Tendence salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (↑↓→)
1.	Noslēgto laulību skaits	CSP	2011	50	Ne mazāk kā 50		
2.	Dzimušo skaits	CSP	2011	51	Ne mazāk kā 70		
3.	Mirušo skaits	CSP	2011	139	Ne vairāk kā 160		
4.	Dabiskais pieaugums	CSP	2011	-88	Ne zemāk par -90		
5.	Iedzīvotāju skaits Dagdā	PMLP	2011	2447	Ne mazāk par 2270		
6.	Iedzīvotāju skaits Andrupenes pagastā	PMLP	2011	1347	Ne mazāk par 1180		
7.	Iedzīvotāju skaits Andzeļu pagastā	PMLP	2011	659	Ne mazāk par 540		
8.	Iedzīvotāju skaits Asūnes pagastā	PMLP	2011	566	Ne mazāk par 500		

²⁹ Reģionu attīstība Latvijā 2010, 2011 (dati uz 2011. un 2012.gada sākumu), VRAA

9.	Iedzīvotāju skaits Bērziņu pagastā	PMLP	2011	450	Ne mazāk par 400		
10.	Iedzīvotāju skaits Dagdas pagastā	PMLP	2011	851	Ne mazāk par 820		
11.	Iedzīvotāju skaits Ezernieku pagastā	PMLP	2011	879	Ne mazāk par 710		
12.	Iedzīvotāju skaits Konstantīnovas pagastā	PMLP	2011	573	Ne mazāk par 480		
13.	Iedzīvotāju skaits Ķepovas pagastā	PMLP	2011	243	Ne mazāk par 170		
14.	Iedzīvotāju skaits Svāriņu pagastā	PMLP	2011	439	Ne mazāk par 390		
15.	Iedzīvotāju skaits Šķaunes pagastā	PMLP	2011	635	Ne mazāk par 640		
16.	Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju (LVL)	Valsts kase	2011	672	Ne mazāk par 700		
17.	Pašvaldības ienākumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa uz 1 iedzīvotāju (LVL)	Valsts kase	2011	133	Ne mazāk par 200		
18.	Vidējais novada mājaslapas apmeklētāju skaits	www.websiteoutlook.com	2011	172	Ne mazāk par 300		
19.	Aktīvu NVO skaits	Pašvaldība	2011	10	Ne mazāk par 15		
20.	Pastāvīgo ārvalstu sadarbības pašvaldību skaits	Pašvaldība	2011	1	Vismaz 3		
21.	Kopējais izglītojamo skaits	Pašvaldība	2011	1206	Ne mazāk par 1000		
22.	Kopējais skolotāju skaits	Pašvaldība	2011	215	Ne mazāk par 210		
23.	Kopējais bibliotēku lietotāju skaits	Pašvaldība	2010	3741	Ne mazāk par 3700		
24.	Pašdarbības kolektīvu skaits	Pašvaldība	2011	42	Ne mazāk par 42		
25.	Kopējais kultūras pasākumu skaits	Pašvaldība	2011	300 pasākumi ar 26965 apmeklētājiem kopā	Vismaz 300 pasākumi ar 30000 apmeklētājiem kopā		
26.	Ceļu satiksmes negadījumu skaits	CSDD	2011	33	Mazāk par 30		
27.	Reģistrēto ugunsgrēku skaits	VUGD	2011	25	Mazāk par 20		
28.	Noziedzīgo nodarījumu skaits	CSP	2010	108	Mazāk par 80		
29.	Reģistrētie pārkāpumi vides, dabas aizsardzībā un radiācijas drošībā un kodoldrošībā	VVD	2011	11	Mazāk par 5		
30.	Mājokļu skaits	CSP	2009	4541	Vismaz 4580		
31.	Centralizētās siltumapgādes pakalpojumu saņēmēju skaits	Pašvaldība	2011	408	Ne mazāk par 450		
32.	Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumu saņēmēju skaits	Pašvaldība	2011	2109	Ne mazāk par 2200		

33.	Centralizētās kanalizācijas pakalpojumu saņēmēju skaits	Pašvaldība	2011	1384	Ne mazāk par 1400		
34.	Ekonomiski aktīvo tirgus sektora vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2010	60	Vismaz 65		
35.	Ārvalstu tiešo investīciju apjoms (LVL)	Lursoft	2011	93 800	Vismaz 125 000		
36.	Reģistrēto ilgstošo bezdarbnieku skaits attiecībā pret visiem reģistrētajiem bezdarbniekiem	NVA	2011	63%	Mazāk par 50%		
37.	Aizņemto darbavietu skaits (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50)	CSP	2011	772	Ne mazāk par 800		
38.	Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa (LVL)	CSP	2011	339	Ne mazāk par 380		
39.	Lauksaimniecībā pastāvīgi nodarbināto skaits	CSP	2011	3493	Ne mazāk par 3500		
40.	Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme	CSP	2011	25753	Ne mazāk kā 25700		
41.	Sējumu kopplatība	CSP	2011	9434	Ne mazāk kā 9500		
42.	Reģistrēto ganāmpulku skaits	LDC	2011	198	Ne mazāk kā 200		
43.	Jaunizveidoto/labiekārtoto tūrisma objektu skaits	Pašvaldība	2011	0	Vismaz 7		

(4) POLITIKAS REZULTĀTU RĀDĪTĀJI UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Nr.	Rādītājs ³⁰	Pozitīvā vērtējuma rādītājs uz 2011.gadu	Sasniedzamais rādītājs 2019.gadā	2014.*(aizpilda pēc iedzīvotāju anketēšanas)	Tendence salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (↑↓→)
1.	Iedzīvotāju skaits, kas plāno mainīt dzīvesvietu ārpus novada robežām tuvāko 5 gadu laikā	14%	Ne vairāk kā 10%		
2.	Sabiedriskā transporta pieejamība un kvalitāte	58%	Vismaz 70%		
3.	Sociālās palīdzības un pakalpojumu pieejamība	63%	Vismaz 80%		
4.	Sociālās palīdzības un pakalpojumu kvalitāte	72%	Vismaz 80%		
5.	Veselības aprūpes pieejamība	65%	Vismaz 80%		
6.	Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte	63%	Vismaz 80%		
7.	Izglītības iestāžu pieejamība	81%	Vismaz 85%		
8.	Vispārējās izglītības pakalpojumu kvalitāte	89%	Vismaz 90%		
9.	Pirmskolas izglītības pakalpojumu kvalitāte	94%	Vismaz 90%		
10.	Kultūras pasākumu, atpūtas iespēju pieejamība	62%	Vismaz 70%		
11.	Kultūras un izklaides pasākumu kvalitāte	68%	Vismaz 70%		
12.	Sporta iespēju un pasākumu pieejamība	48%	Vismaz 70%		
13.	Vides sakoptība	85%	Vismaz 85%		
14.	Gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāte	85%	Vismaz 90%		
15.	Velobraucēju celiņu un maršrutu kvalitāte	25%	Vismaz 50%		
16.	Transportam domāto ielu un ceļu infrastruktūras kvalitāte	34%	Vismaz 50%		
17.	Ielu apgaismojuma kvalitāte	59%	Vismaz 60%		
18.	Ūdensapgādes pakalpojumu kvalitāte	81%	Vismaz 85%		
19.	Atkritumu savākšanas/izsviešanas pakalpojumu kvalitāte	80%	Vismaz 85%		
20.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	58%	Vismaz 65%		
21.	Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte	89%	Vismaz 90%		
22.	Namu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitāte	46%	Vismaz 60%		

³⁰ Procentuālais rādītājs uz 2011.gadu aprēķināts, ņemot vērā pozitīvo atbildžu skaitu attiecībā pret to respondentu skaitu, kas snieguši konkrētu novērtējumu – pozitīvu, daļēji pozitīvu, daļēji negatīvu vai negatīvu. 100% rādītāja summa ne vienmēr atbilst 280 aptaujas dalībnieku kopskaitam, jo nereti aptaujātie atbildi uz atsevišķiem jautājumiem nav norādījuši, vai arī atzīmējuši, ka pakalpojumu nevar novērtēt, jo tas tiem nav pieejams vai netiek izmantots. Vērtējumā par pakalpojumu un iestāžu pieejamību pie negatīvā vērtējuma tiek summētas atbildes „nav pieejams”, kas savukārt kvalitātes vērtējumā kopējā procentuālajā aprēķinā netiek ņemts vērā.

DAGDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS
PROGRAMMAS 2013.-2019.GADAM
IZSTRĀDES DARBA GRUPU DALĪBNIEKI:

Aina Odiņeca, Aina Skredele, Aivars Arcimovičs, Aivars Arnicāns, Aivars Belkovskis, Aivars Trūlis, Andra Svarinska, Andrejs Kumačevs, Andris Badūns, Anna Mileika, Antoņina Utkina, Artūrs Babris, Daina Jakovele, Edgars Tjarve Elita Trūle, Erna Šlahota, Guna Malinovska, Helēna Gabrāne, Ilona Bronka, Ina Zandare, Ina Žilinska, Inese Domkova, Ineta Kokare, Irēna Maļkeviča, Ivars Pauliņš, Janīna Tukiša, Jānis Staģis, Jāzeps Ornicāns, Jāzeps Tomaševskis, Jūlija Trofimova, Karīna Kavune, Laura Dimitrijeva, Laura Murāne, Leontīna Žeimote, Liene Virza, Lolita Beitāne, Mairis Staģis, Marija Aņisimova, Mārīte Zariņa, Melānija Rudavina, Nikolajs Kartenko, Olga Jukna, Olga Lukjanska, Pēteris Tukišs, Pēteris Vaičulis, Raimonds Nipers, Renāte Šlukuma, Romualda Demida, Sandra Viškure, Sanita Babre, Skaidrīte Pauliņa, Svetlana Ilatovska, Taisija Šangele, Tatjana Munda, Valērijs Bluss, Vija Gekiša, Vija Nipere, Viktors Petrovskis, Vita Isaka, Vladislavs Visockis, Žanna Ļaha, Zoja Andžāne. Projekta vadītājas – Inese Plesņa (Dagdas novada dome) un Līna Dimitrijeva (SIA Reģionālie projekti).

DAGDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS
PROGRAMMAS 2013.-2019.GADAM
IZSTRĀDĀTĀJS:

SIA Reģionālie Projekti
Racionālas idejas un Perspektīvi risinājumi

Rūpniecības iela 32b – 502, Rīga, LV – 1045
Tel.: +371 67 32 08 09, Fakss: +371 67 32 09 07
www.rp.lv